รายงานผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน
ของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

INTEGRITY AND TRANSPARENCY ASSESSMENT REPORT 2021

THE POWER OF COLLABORATION
จุดพลังแห่งความร่วมมือ

OFFICE OF
THE NATIONAL
ANTI-CORRUPTION
COMMISSION
OF THAILAND
สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

รายงานผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564
Integrity and Transparency Assessment Report 2021

สำนักประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส
สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
Office of the National Anti-Corruption Commission of Thailand

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทนำ	**6**
• หลักการและเหตุผล	**8**
• วัตถุประสงค์	**9**
• กลไกขับเคลื่อนการประเมินและหน่วยงานกลุ่มเป้าหมาย	**10**
• การกำหนดค่าเป้าหมายของการประเมินในระดับประเทศ	**11**
• การยอมรับในระดับสากล (International Recognition)	**12**
ระเบียบวิธีการประเมิน	**16**
• ระเบียบวิธีการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	**18**
การจัดเก็บรวบรวมข้อมูล	**22**
• การจัดเก็บข้อมูลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Stakeholder)	**24**
• การจัดเก็บข้อมูลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Stakeholder)	**26**
• การตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะทางเว็บไซต์ของหน่วยงานตามแบบ OIT	**28**
• การชี้แจงเพิ่มเติมแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT)	**31**
• การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ การให้คำปรึกษา และกิจกรรมการยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ	**33**
ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	**42**
• สรุปข้อมูลหน่วยงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภาพรวม	**46**
• สรุปผลการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	**50**
อภิปรายผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	**76**
• การอภิปรายผลการประเมิน ITA ในภาพรวม	**79**
• ข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาคุณธรรมความโปร่งใสของภาครัฐสู่มาตรฐานในระดับ A และ AA	**96**
บรรณานุกรม	**102**

คำนำ

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ หรือการประเมิน ITA เปรียบเสมือนการตรวจสุขภาพองค์กรประจำปี เพราะการตรวจสุขภาพประจำปี จะช่วยให้เราตรวจพบโรคก่อนที่จะแสดงอาการหรือเกิดการลุกลาม และช่วยให้เราวางแผนในการดูแลตนเองเพื่อหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยงที่จะทำให้เกิดโรคร้ายแรง การบริหารจัดการภาครัฐก็เช่นกัน ควรที่จะมีการตรวจสุขภาพองค์กรประจำปีผ่านการประเมิน ITA เพื่อช่วยให้เราได้รับทราบถึงสถานะและปัญหาการดำเนินงานในมิติต่าง ๆ อย่างรอบด้าน และช่วยให้เราวางแผนพัฒนาการดำเนินงาน รวมถึงป้องกันปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบที่อาจสร้างความเสียหายตามมาในภายหลัง

หากพิจารณาจากประเด็นการประเมินต่าง ๆ ในภาพรวม จะเห็นได้ว่าการประเมิน ITA ไม่ได้มีจุดมุ่งหมายหลักในการวัดว่าหน่วยงานใดทุจริตประพฤติมิชอบมากกว่ากัน ไม่ได้เป็นเครื่องมือตัดสินว่าหน่วยงานไหนกระทำถูกหรือผิด แต่เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการพัฒนาหน่วยงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองต่อประชาชนและบุคลากรภายในหน่วยงานมากขึ้น

การประเมิน ITA ไม่ได้มีเพียงแค่กิจกรรมการประเมินผลแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังมีกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนทักษะองค์ความรู้ และการให้คำปรึกษาในกระบวนการพัฒนาตามกรอบการประเมิน ITA ควบคู่กันไปด้วย ทั้งในด้านการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ ด้านการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการป้องกันการทุจริต และด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทั้งจากพี่น้องประชาชนและบุคลากรภายใน ดังนั้น ผลลัพธ์ของการประเมิน ITA จึงไม่ได้มีเพียงแค่ค่าคะแนน แต่ยังได้ผลลัพธ์จากกระบวนการพัฒนาในระหว่างที่ทำการประเมินในทุก ๆ ปีด้วย ส่งผลให้ทุกหน่วยงานได้มีการทบทวน ปรับปรุง พัฒนาองค์กรของตนเองให้มีความเข้มแข็งและปรับตัวให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง

ตลอดระยะเวลา 9 ปีที่ผ่านมา การประเมิน ITA ได้เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการพัฒนาที่หน่วยงานภาครัฐจะต้องดำเนินการร่วมกันอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ผลลัพธ์อันเป็นรูปธรรมที่เกิดขึ้น สะท้อนให้เห็นได้จากผลการประเมิน ITA โดยเฉพาะค่าคะแนนการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะทางเว็บไซต์ของแต่ละหน่วยงานที่มีทิศทางเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งได้ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งในแง่การเพิ่มประสิทธิภาพของภาครัฐ การอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน และการป้องกันการทุจริต

ผลการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของบทวิเคราะห์และข้อเสนอแนะในรายงานฉบับนี้ จะเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาการดำเนินงานที่ทุกหน่วยงานสามารถนำไปใช้ประกอบการวางแผนปรับปรุงพัฒนาองค์กรในปีงบประมาณนี้ให้ครบถ้วนในทุกมิติ ทั้งในแง่การเปลี่ยนแปลงพัฒนาให้องค์กรให้มีความโปร่งใสตามกรอบการประเมิน ITA และในแง่การพัฒนาคุณธรรมการดำเนินงาน ทั้งนี้ ก็เพื่อให้การปฏิบัติงานและการให้บริการสาธารณะเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขและตรงตามความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานผลการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์และสามารถนำไปใช้ประกอบการวางแผนการบริหารจัดการภายใน การปรับปรุงพัฒนาในด้านคุณธรรมและความโปร่งใส และยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานภาครัฐให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและผู้รับบริการภาครัฐต่อไป

บทนำ

การประเมิน ITA เป็นเครื่องมือที่ช่วยในกระบวนการพัฒนาหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ มีคุณธรรมและมีความโปร่งใส โดยได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางทั้งจากภายในและต่างประเทศ

บทนำ

การประเมิน ITA เปรียบเสมือนเครื่องมือการตรวจสุขภาพองค์กรประจำปี มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาธรรมาภิบาลและการป้องกันการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ

หลักการและเหตุผล

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) เป็นเครื่องมือในเชิงบวกที่มุ่งพัฒนาระบบราชการไทยในเชิงสร้างสรรค์มากกว่ามุ่งจับผิด เปรียบเสมือนเครื่องมือตรวจสุขภาพองค์กรประจำปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศได้รับทราบถึงสถานะและปัญหาการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์กร ผลการประเมินที่ได้จะช่วยให้หน่วยงานภาครัฐสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน การให้บริการสามารถอำนวยความสะดวก และตอบสนองต่อประชาชนได้ดียิ่งขึ้น ขณะเดียวกันการประเมิน ITA ยังเป็นเครื่องมือในการยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานภาครัฐ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ด้วยเหตุนี้การประเมิน ITA จึงไม่ได้เป็นเพียงการประเมินคุณธรรมการดำเนินงานการป้องกันการทุจริตในองค์กรและการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ แต่ยังเป็นการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและการให้บริการประชาชน เพื่อให้ทราบถึงช่องว่างของความไม่เป็นธรรมและความด้อยประสิทธิภาพสำหรับนำไปจัดทำแนวทางมาตรการต่าง ๆ ในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการไทยต่อไป

การประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 นับเป็นปีที่ 9 ของการดำเนินการที่ผ่านมา และเป็นปีที่ 4 ที่ได้ปรับเข้าสู่การประเมินในรูปแบบออนไลน์ โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ได้ร่วมกับคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ออกแบบเกณฑ์การประเมินและนำไปต่อยอดพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศรองรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment System: ITAS) เพื่อนำมาใช้เป็นศูนย์กลางในการดำเนินการประเมินให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ทั้งในแง่ระยะเวลาและในแง่งบประมาณที่ใช้ในการประเมินผล ส่งผลให้หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศ เกิดความตระหนักในการบริหารงานและการกำกับดูแลการดำเนินงานให้มีคุณธรรมและให้ความสำคัญกับความโปร่งใสขององค์กรของรัฐเพิ่มมากขึ้นเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้ว่าตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 เป็นต้นมา ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐและเกิดการพัฒนางานของหน่วยงานภาครัฐในทางปฏิบัติอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งความตื่นตัวและหันมาให้ความสนใจต่อการพัฒนาแฟลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ของตนเองให้ทันสมัยและน่าสนใจมากขึ้น ที่สำคัญคือส่งผลให้หน่วยงานมีการจัดการข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบระเบียบและเตรียมความพร้อมในการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะให้ได้รับทราบและส่งเสริมให้เกิดการตรวจสอบเพื่อความโปร่งใสของหน่วยงานอีกด้วย

กลไกการขับเคลื่อนกระบวนการประเมิน ITA ประกอบขึ้นจากหลายภาคส่วนที่ได้ร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานในครั้งนี้ โดยแบ่งกลไกการดำเนินงานหลักออกเป็น 2 ระดับ คือ ในระดับนโยบาย คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้หน่วยงานภาครัฐ 5 หน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ทำหน้าที่กำกับติดตาม และผลักดันให้หน่วยงานดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งต่อมาคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยมีนางสุวณา สุวรรณจูฑะ กรรมการ ป.ป.ช. เป็นประธานกรรมการ คณะกรรมการชุดนี้มีองค์ประกอบของคณะกรรมการหลักมาจากผู้บริหารของหน่วยงานกำกับทั้ง 5 แห่ง ผู้บริหารของหน่วยงานภาครัฐส่วนกลางในระดับนโยบาย นักวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมเป็นองค์คณะในกลไกอำนวยการกลางนี้ โดยกลไกนี้จะทำหน้าที่ในการกำหนดกรอบแนวคิดหลักเกณฑ์การประเมิน ให้ความเห็นชอบต่อผลการประเมิน รวมถึงให้ความเห็นชอบต่อแนวทางการพัฒนาและการสนับสนุนหน่วยงานภาครัฐเพื่อยกระดับผลการประเมิน ITA เป็นต้น

ในระดับปฏิบัติ ได้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการกำกับและพัฒนาการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เป็นกลไกขับเคลื่อนการประเมิน ITA โดยมีศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิศิริ ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นประธานอนุกรรมการดังกล่าว มีหน่วยงานกำกับทั้ง 5 แห่ง หน่วยงานภาครัฐส่วนกลางในระดับนโยบาย และนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิจากหลากหลายสถาบันเข้าร่วมในคณะอนุกรรมการชุดนี้ หน้าที่หลักของกลไกนี้คือการกำกับติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี กำกับติดตามกระบวนการประเมิน ITA ให้เป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการ พัฒนากรอบแนวคิด หลักเกณฑ์ ระเบียบวิธีการประเมิน และกลั่นกรองผลการประเมิน ผลการวิเคราะห์ ผลการสังเคราะห์ ก่อนจัดทำเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาเพื่อเสนอไปยังกลไกอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

ตลอดปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ที่ผ่านมา สำนักประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ร่วมกับคณะที่ปรึกษาจาก 4 สถาบัน ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ และสถาบันที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในราชการ ในฐานะผู้เชี่ยวชาญและคนกลาง (Third Party) ดำเนินการประเมิน ITA จนแล้วเสร็จตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่กำหนด และได้มีการให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาแก่หน่วยงานภาครัฐเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่งผลการประเมินและข้อเสนอแนะที่ปรากฏในระบบ ITAS และในรายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐในการนำไปปรับปรุงพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานภาครัฐให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

การประเมิน ITA มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศได้รับทราบถึงสถานะและปัญหาการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์กรในแต่ละปีงบประมาณ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการนำจัดทำแนวทางการพัฒนาองค์กรและการป้องกันการทุจริตในมิติต่าง ๆ ในปีงบประมาณต่อไป

อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติแล้วผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการประเมินไม่ได้มีเพียงแค่ค่าคะแนน ITA แต่เพียงเท่านั้น กรอบการประเมิน ITA ที่กำหนดขึ้นมีที่มาจากแนวนโยบายการพัฒนาภาครัฐ แผนยุทธศาสตร์ มาตรฐานการดำเนินงานและกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถใช้เป็นกรอบชี้นำทิศทางการดำเนินงานขององค์กรภาครัฐแต่ละแห่งได้ตั้งแต่เริ่มต้นปีงบประมาณ ดังนั้น การประเมิน ITA จึงมีวัตถุประสงค์รองในการส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐเกิดการปรับปรุงพัฒนาคุณธรรมและคุณภาพในการปฏิบัติงาน การส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐผ่านทางเว็บไซต์ของแต่ละหน่วยงาน (Empowerment) และการผลักดันให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการป้องกันการทุจริตจากรากฐานของปัญหาหรือความเสี่ยงที่พบภายในองค์กร เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐเกิดการพัฒนาในด้านคุณธรรมและความโปร่งใสอย่างต่อเนื่องในทุก ๆ ปี (Continuous Improvement)

กลไกขับเคลื่อนการประเมินและหน่วยงานกลุ่มเป้าหมาย

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ทั้งหมดมีดังนี้

1) คณะกรรมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ คณะอนุกรรมการกำกับและพัฒนาการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ จะเป็นศูนย์กลางในการอำนวยการและกำกับติดตามควบคุมคุณภาพการประเมินในภาพรวม โดยมีหน้าที่ในการกำหนดกลไกและกระบวนการในการขับเคลื่อนการประเมิน ITA รวมไปถึงกรอบแนวคิดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในการประเมิน การกำกับติดตามการประเมิน การให้ความเห็นชอบต่อผลการประเมิน และการดำเนินการต่อผลการประเมิน เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะรัฐมนตรี

2) หน่วยงานกำกับติดตามการประเมิน ประกอบด้วย สำนักงาน ป.ป.ช. (ส่วนกลาง/ภาค/จังหวัด) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ทั้งในระดับส่วนกลางและในระดับพื้นที่ จะมีบทบาทในการร่วมกันกำหนดแนวทางและร่วมกันกำกับติดตามการประเมินให้เป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการที่กำหนด รวมไปถึงการประสานงานในระหว่างกระบวนการต่าง ๆ ในการประเมินแก่หน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของตนเอง

3) คณะที่ปรึกษาการประเมิน ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ และสถาบันที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในราชการ จะเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและคนกลางที่มีบทบาทหน้าที่ในการให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานที่ได้เข้าร่วมรับการประเมินอย่างใกล้ชิด ทั้งในด้านกระบวนการประเมินและในด้านเนื้อหาในการประเมิน รวมไปถึงทำหน้าที่ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการตรวจสอบและให้คะแนนตามแบบสำรวจที่กำหนด

4) หน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมการประเมิน มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 8,300 หน่วยงาน ดังนี้

(1) องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ (หน่วยงานธุรการ)	จำนวน 5 หน่วยงาน
(2) องค์กรศาล (หน่วยงานธุรการ)	จำนวน 3 หน่วยงาน
(3) องค์กรอัยการ (หน่วยงานธุรการ)	จำนวน 1 หน่วยงาน
(4) หน่วยงานในสังกัดรัฐสภา	จำนวน 3 หน่วยงาน
(5) ส่วนราชการระดับกรม	จำนวน 146 หน่วยงาน
(6) องค์การมหาชน	จำนวน 56 หน่วยงาน
(7) รัฐวิสาหกิจ	จำนวน 51 หน่วยงาน
(8) หน่วยงานของรัฐอื่น ๆ	จำนวน 19 หน่วยงาน
(9) กองทุน	จำนวน 7 หน่วยงาน
(10) สถาบันอุดมศึกษา	จำนวน 83 หน่วยงาน
(11) จังหวัด	จำนวน 76 หน่วยงาน
(12) องค์การบริหารส่วนจังหวัด	จำนวน 76 หน่วยงาน
(13) เทศบาลนคร	จำนวน 30 หน่วยงาน
(14) เทศบาลเมือง	จำนวน 195 หน่วยงาน
(15) เทศบาลตำบล	จำนวน 2,247 หน่วยงาน
(16) องค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน 5,300 หน่วยงาน
(17) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ	จำนวน 2 หน่วยงาน

การกำหนดค่าเป้าหมายของการประเมินในระดับประเทศ

การประเมิน ITA ได้รับการให้ความสำคัญและการยอมรับในระดับประเทศ ดังจะเห็นได้จากการกำหนดให้การประเมิน ITA เป็นเป้าหมายหรือส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนนโยบายและแผนงานระดับประเทศหลายระดับ ได้แก่

- คณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2561 ได้มีมติเห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2564 โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด

- แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2561 – 2580) ได้กำหนดให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดของแผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยในระยะแรกได้กำหนดให้ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 จะต้องได้คะแนน 85 คะแนนขึ้นไป

- แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุงเดือนกันยายน 2563) ได้กำหนดให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐเป็นตัวชี้วัดของแผนการปฏิรูปประเทศฯ โดยกำหนดให้ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 จะต้องได้คะแนน 85 คะแนนขึ้นไป

- แผนบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ได้กำหนดให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เป็นตัวชี้วัดของแนวทางที่ 1 ปลูกฝังวิธีคิด ปลุกจิตสำนึกให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต โดยกำหนดให้ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 จะต้องได้คะแนน 85 คะแนนขึ้นไป

- แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2563 – 2565) ได้กำหนดให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เป็นตัวชี้วัดของแผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยกำหนดให้ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 จะต้องได้คะแนน 85 คะแนนขึ้นไป

นอกจากนี้ หน่วยงานกำกับดูแลหน่วยงานภาครัฐ ยังได้มีการนำผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ไปประกอบการประเมินผลประสิทธิภาพของหน่วยงานหรือประเมินผลผู้บริหารองค์การภาครัฐอีกด้วย เช่น การประเมินผู้บริหารองค์การ โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ การประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นต้น

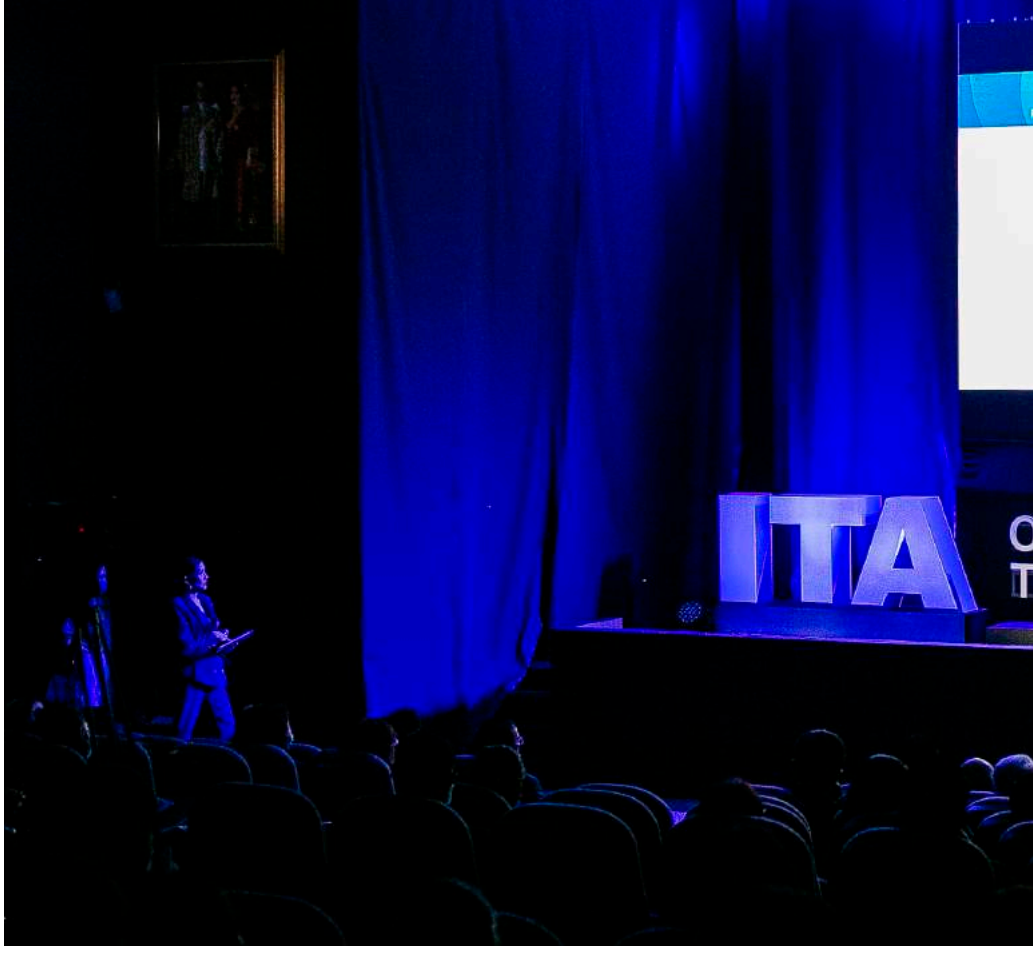

“ITA เป็นความริเริ่มในการดำเนินงานที่ยอดเยี่ยมและเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการบรรลุวัตถุประสงค์หลักของการพัฒนามาตรการป้องกันการทุจริตของประเทศไทยที่สามารถวัดผลสำเร็จของการดำเนินงานและสอบทานผลจากเอกสารได้จริง”

การยอมรับในระดับสากล (International Recognition)

การประเมิน ITA เป็นเครื่องมือที่ถูกนำมาใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐในประเทศไทยอย่างกว้างขวาง และเป็นเครื่องมือในการพัฒนาภาครัฐที่มีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ส่งผลให้การประเมิน ITA ได้รับการยอมรับและถูกกล่าวถึงเพิ่มมากขึ้นในระดับนานาชาติหลายวาระโอกาส อาทิ

1. การประชุม 2021 OECD Global Anti-Corruption & Integrity Forum

เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2564 ในการประชุม 2021 OECD Global Anti-Corruption & Integrity Forum ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้กล่าวถึงความร่วมมือระหว่างไทยกับ OECD ในการพัฒนาภาครัฐผ่าน ITA ความตอนหนึ่งว่า *"....ประเทศไทยเป็นประเทศแรกในเอเชียแปซิฟิกที่ได้ประเมินตนเองตามกรอบของ OECD ครบทุกมิติ นำข้อเสนอแนะของ OECD มาเป็นมาตรการในแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และนำมาปรับปรุงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) โดยยึดหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ในการบริหารราชการ ซึ่งมุ่งเน้นการปฏิบัติหน้าที่บนความถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้ส่งเสริมการเป็นรัฐบาลเปิด (Open Government) ผ่านช่องทางและความเชื่อมโยงทางเทคโนโลยีต่าง ๆ และให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการทำงานของรัฐ ผ่านการแจ้งเบาะแส หรือให้ข้อมูลเพื่อต่อต้านการทุจริต"*

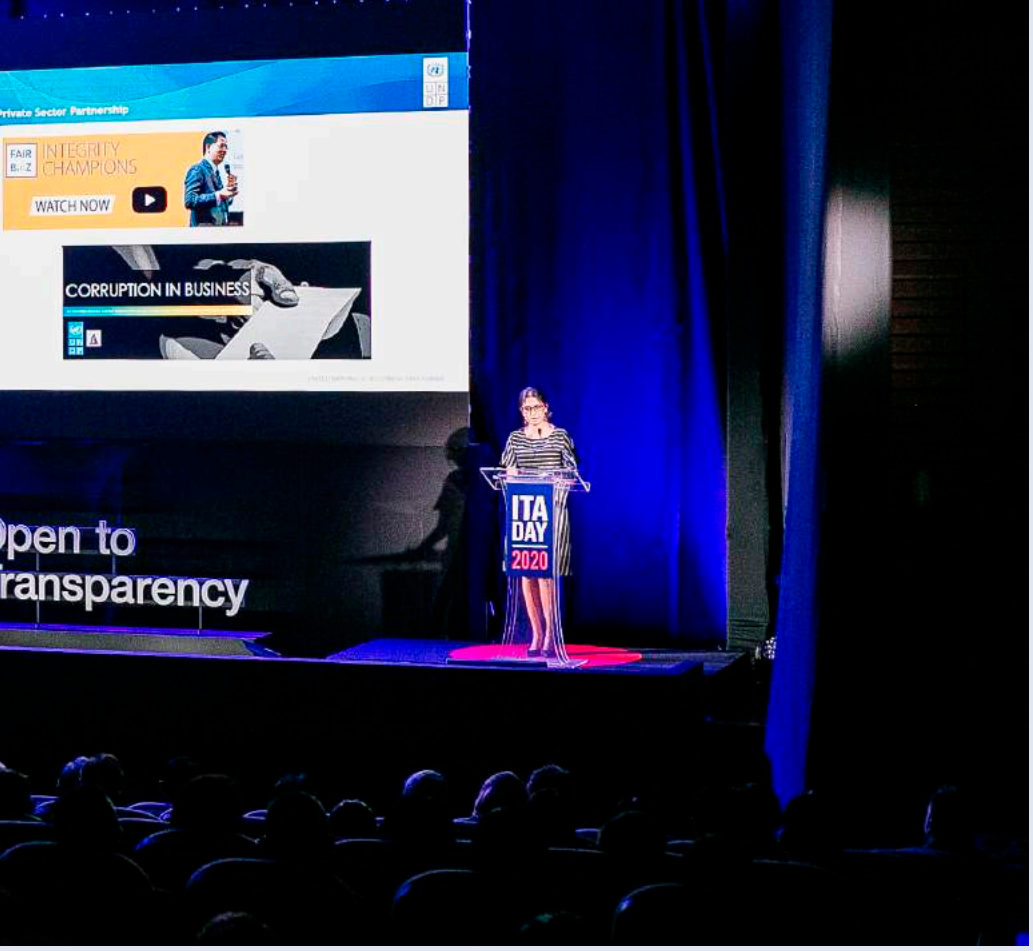

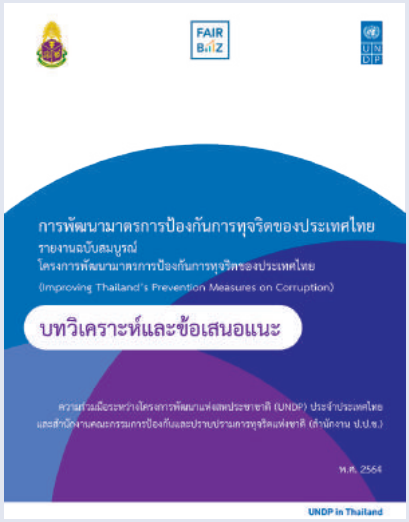

2. รายงานของ United Nations Development Programme in Thailand

โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย (UNDP Thailand) โดย Dr.Hady Fink ที่ปรึกษาด้าน Anti-Corruption Indicator ได้จัดทำรายงาน Improving Thailand's Prevention Measures on Corruption โดยเป็นการรายงานผลการวิเคราะห์และให้ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการป้องกันการทุจริตของประเทศไทย ได้กล่าวถึงการประเมิน ITA ไว้ในหลายประเด็น อาทิ

1) **ประเด็นการประเมิน ITA กับการป้องกันการทุจริตของประเทศไทย:** ในรายงานส่วนหนึ่ง UNDP ได้ทำการศึกษาเครื่องมือการประเมิน ITA โดยจุดมุ่งหมายหลักของการศึกษาในประเด็นนี้ คือ การให้แนวทางและข้อเสนอแนะในการนำการประเมิน ITA ไปใช้ในการยกระดับการป้องกันการทุจริต Dr.Hady Fink ได้ให้ความเห็นว่า การประเมิน ITA เป็นความริเริ่มในการดำเนินงานที่ยอดเยี่ยมและเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการบรรลุวัตถุประสงค์หลักของการพัฒนามาตรการป้องกันการทุจริตของประเทศไทยที่สามารถวัดผลสำเร็จของการดำเนินงานได้และสามารถสอบทานผลจากเอกสารได้จริง อีกทั้งการออกแบบเครื่องมือการประเมิน ITA ยังมีความสอดคล้องกับแหล่งข้อมูลในการประเมิน CPI อีกด้วย

"ประเทศไทยเป็นประเทศแรกในเอเชียแปซิฟิกที่ได้ประเมินตนเองตามกรอบของ OECD ครบทุกมิติ และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงการประเมิน ITA"

Dr.Hady Fink ยังได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการประเมิน ITA ไว้ว่า การที่จะทำให้ ITA ได้รับการยอมรับและได้รับความเชื่อถือนั้น ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมิน ITA ควรมีสถาบันที่มีความเป็นอิสระและมีความน่าเชื่อถือที่จากภายนอก เช่น มหาวิทยาลัยระดับชาติ เข้ามาทำหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของสาธารณชนด้วย ไม่ควรมีเพียงเฉพาะการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยหน่วยงานหรือการประเมินด้วยตนเอง และควรมีการพัฒนาระเบียบวิธีการประเมินหรือกรอบตัวชี้วัดที่สามารถสร้างข้อมูลสำหรับนำไปประยุกต์ใช้ในการกำกับติดตามและประเมินการป้องกันการทุจริตในทุกระดับด้วย

2) **ประเด็นการกำหนดค่าเป้าหมายการป้องกันการทุจริตของประเทศไทย:** รายงานฉบับนี้ได้ให้ความเห็นว่า การจัดทำโครงการป้องกันการทุจริตเพื่อยกระดับ CPI ไม่อาจเป็นไปได้ที่จะกำหนดให้โครงการใดโครงการหนึ่งมีความสอดคล้องและส่งผลต่อ 9 แหล่งตัวชี้วัดในการประเมิน CPI โดยตรง ดังนั้น การกำหนดค่าเป้าหมายและการจัดลำดับความสำคัญ

ในการป้องกันการทุจริต จึงไม่ควรจัดลำดับความสำคัญของโครงการหรือการดำเนินงานต่าง ๆ โดยยึดตามตัวชี้วัดสากลเป็นหลัก ผลจากการศึกษาสถานะการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตในปัจจุบัน นำมาสู่ข้อเสนอที่ว่า ประเทศไทยควรมีการประเมินความเสี่ยง มีการจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินงาน และกำหนดเป้าหมายของตนเองมากกว่านำตัวชี้วัดสากลมาใช้ในการกำหนดทิศทางการดำเนินงาน โดยอาจนำผลการประเมิน ITA มาใช้เป็นค่าเป้าหมายแทน CPI เป็นต้น

3) ประเด็นการกำหนดยุทธศาสตร์การต่อต้านการทุจริต: จากการศึกษายุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องพบว่า การกำหนดเป้าหมายหลักที่ไม่อาจบรรลุได้ (ภาครัฐมีความโปร่งใสปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ) การกำหนดตัวชี้วัดที่ไม่สามารถวัดความก้าวหน้าได้ (CPI Score) และการกำหนดค่าเป้าหมายที่นอกเหนือการควบคุม (ได้คะแนน CPI ไม่ต่ำกว่า 50 คะแนนภายในปี 2565) ส่งผลให้ประเทศไทยยากต่อการที่จะกล่าวได้ว่าประสบความสำเร็จในการต่อต้านการทุจริต ดังนั้น จึงมีข้อเสนอว่า ควรที่จะกำหนดเป้าหมายหลักให้สอดคล้องกับความเป็นจริง และมีการกำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสม เช่น การประเมิน ITA หรือการสำรวจความคิดเห็นของสาธารณชน อีกทั้งควรมีการกำหนดค่าเป้าหมายที่สามารถวัดความก้าวหน้าและความสำเร็จได้จากเอกสารหลักฐาน

สามารถเข้าดูรายงาน
Improving Thailand's Prevention Measures on Corruption

ฉบับเต็ม ได้ที่เว็บไซต์
https://www.th.undp.org/content/thailand/en/home/library/democratic_governance/improving-thailands-prevention-measures-on-corruption.html

3. รายงาน OECD Integrity Review of Thailand 2021

องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD) ได้เผยแพร่รายงาน OECD Integrity Review of Thailand 2021 ซึ่งเป็นรายงานความเห็นต่อนโยบายคุณธรรมของประเทศไทยประจำปี 2564 ในหัวข้อ การสร้างนโยบายด้านคุณธรรมที่มีประสิทธิผลและการปฏิรูปที่ยั่งยืน (Achieving Effective Integrity Policies and Sustained Reform) โดยรายงานฉบับนี้ได้ฉายภาพให้เห็นถึงแนวทางการปฏิรูปอย่างเป็นรูปธรรมที่จะทำให้กระบวนการการป้องกันการทุจริตของประเทศไทยมีความสอดคล้องและเกิดประสิทธิผลมากขึ้น นอกจากนี้ ยังได้ประเมินการตัดสินใจเชิงนโยบายของรัฐบาลที่ผ่านมา พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส โดยมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการประเมิน ITA โดยสรุปดังนี้

1) การนำข้อมูลการดำเนินการทางวินัยมาใช้ประกอบการประเมิน: OECD ได้ระบุถึง บทบาทและประสิทธิผลของการดำเนินการทางวินัยในประเทศไทยไว้ว่า ยังมีความจำเป็นที่จะต้องปฏิรูป เพื่อปรับปรุงคุณภาพและแนวทางดำเนินงานในกระบวนการทางวินัยให้สอดคล้องกันมากขึ้น โดยมีข้อเสนอแนวทางการปฏิรูปในประเด็นนี้หลายประการ และมีการระบุถึงการประเมิน ITA ไว้ประการหนึ่งคือ ควรพิจารณานำข้อมูลการดำเนินการทางวินัยมาเป็นตัวชี้วัดหนึ่งของการติดตามและประเมินผลระบบจริยธรรม (ตัวชี้วัดหนึ่งของ ITA) เพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายด้านจริยธรรมและการต่อต้านการทุจริต

2) การพัฒนาการบริหารจัดการและการประเมินความเสี่ยง: รายงานฉบับนี้ยังได้กล่าวถึงความท้าทายที่สำคัญและแนวทางการปฏิบัติของประเทศไทยในการยกระดับการจัดการความเสี่ยงและการประเมินคุณธรรมไว้ว่า ประเทศไทยได้ดำเนินการการปฏิรูปกฎหมายการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหลายประการซึ่งรวมไปถึงการสร้างเครื่องมือการประเมิน ITA อย่างไรก็ตาม ยังประสบกับความยากลำบากในการประเมินฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินในระดับรัฐบาล ดังนั้น การประสานแนวทางที่มีอยู่ให้สอดคล้องกันและการนำเสนอแนวทางเพิ่มเติมเป็นประเด็นสำคัญ

และความจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรมบัญชีกลาง ซึ่งมีหน้าที่ในการเพิ่มขีดความสามารถและเพิ่มพูนความรู้ในเรื่องการประเมินความเสี่ยงทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค

3) การบริหารและการประเมินความเสี่ยงกับค่าคะแนน CPI: OECD ได้ทำการศึกษาและสำรวจพบว่า เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐในประเทศไทยเข้าใจว่าการจัดการความเสี่ยงเป็นวิธีการที่สำคัญในการป้องกันปัญหาการทุจริตและยังเป็นเครื่องมือในการยกระดับค่าคะแนน CPI ของประเทศไทย ซึ่งความเข้าใจดังกล่าวเป็นความเข้าใจผิดในพื้นฐานและวัตถุประสงค์ของการจัดการและการประเมินความเสี่ยง รวมไปถึงของการประเมิน CPI ด้วย OECD ระบุว่า การประเมิน CPI ไม่สามารถใช้วัดประสิทธิภาพการทำงานของการกระทำที่เจาะจงเพื่อระบุการทุจริต การลดความเสี่ยง หรือแม้กระทั่งการเพิ่มค่าคะแนนก็ไม่ควรนำมาเป็นวัตถุประสงค์ของการกำหนดนโยบาย เนื่องจากไม่มีความเกี่ยวเนื่องกันระหว่างการจัดการความเสี่ยงรายวันกับค่าคะแนน CPI เพราะมีปัจจัยหลายประการในการกำหนดค่า CPI

4) การชี้แจงให้ทราบถึงความสำคัญของการประเมินการทุจริตในระดับนโยบายและระดับการปฏิบัติงาน: โดย OECD ได้เสนอว่า ควรสื่อสารให้หน่วยงานเข้าใจว่าการประเมิน ITA มิได้เป็นเครื่องมือที่นำมาใช้แทน “การประเมินการทุจริต” ในระดับองค์กรและระดับการปฏิบัติงาน (การประเมิน ITA มุ่งเน้นการประเมินด้านการป้องกันการทุจริตมากกว่าประเมินการทุจริตทางตรง) เพื่อให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจในระดับปฏิบัติการสามารถตัดสินใจในเรื่องการควบคุมและออกมาตรการตามระเบียบได้ นอกจากนี้ในการประเมินอื่น ๆ ภายในองค์กรควรคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงด้านการทุจริตและคอร์รัปชันด้วย

5) การชี้แจงให้เห็นถึงวัตถุประสงค์และวิธีการนำผลการประเมิน ITA ไปใช้ประโยชน์: ค่าคะแนน ITA ถือเป็นเครื่องมือการประเมินตนเองขั้นสูง แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการเพิ่มความตระหนักในปัญหาเรื่องคุณธรรม อย่างไรก็ตามปัจจุบันยังไม่เป็นที่ชัดเจนว่ารัฐบาลได้ใช้ผลการประเมิน ITA อย่างไร หรือยังไม่ชัดเจนว่ามีความเกี่ยวข้องกันระหว่างผลการประเมิน ITA กับกิจกรรมการจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานภาครัฐ ดังนั้น จึงควรมีการชี้แจงให้หน่วยงานภาครัฐได้เห็นถึงวัตถุประสงค์และวิธีการนำผลการประเมิน ITA ไปใช้ประโยชน์กับการบริหารจัดการและกิจกรรมการจัดการความเสี่ยงภายในหน่วยงานด้วย

สามารถเข้าดูรายงาน
OECD Integrity Review of Thailand 2021 “Achieving Effective Integrity Policies and Sustained Reform”

ฉบับเต็ม ได้ที่เว็บไซต์
https://www.oecd.org/countries/thailand/oecd-integrity-review-of-thailand-2021-e8949f1b-en.html

ระเบียบวิธีการประเมิน

กรอบแนวคิดและระเบียบวิธีการประเมิน ITA ในปี 2564 เพื่อให้ผลการประเมินสามารถสะท้อนสุขภาวะขององค์กรในด้านคุณธรรมและความโปร่งใสได้อย่างแท้จริง

ระเบียบวิธีการประเมิน

การประเมิน ITA เป็นไปตามหลักการวิจัยประเมินผล (Evaluation Research) มีการกำหนดขั้นตอนตามระเบียบวิธีวิจัยและเปิดให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม

ระเบียบวิธีการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

กรอบแนวคิดและระเบียบวิธีการประเมิน ITA ในปีนี้ ยังคงมีความเชื่อมโยงและต่อเนื่องจากการประเมินในปีที่ผ่านมา โดยเป็นไปตามหลักการวิจัยประเมินผล (Evaluation Research) และหลักการทางสถิติ มีการจัดเก็บข้อมูลประกอบการประเมินอย่างรอบด้านและหลากหลายมิติ เพื่อให้ผลการประเมินสามารถสะท้อนสุขภาวะขององค์กรในด้านคุณธรรมและความโปร่งใสได้อย่างแท้จริง

กรอบแนวคิดและเกณฑ์การประเมิน

ผลการประเมิน ITA มีที่มาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลและประมวลผลจาก 3 ส่วน ดังนี้

<u>ส่วนที่ 1</u> การเก็บข้อมูลจากบุคลากรในหน่วยงานภาครัฐ (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) โดยเปิดโอกาสให้บุคลากรภาครัฐทุกระดับที่ปฏิบัติงานมาไม่น้อยกว่า 1 ปี ได้มีโอกาสสะท้อนและแสดงความคิดเห็นต่อคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานตนเอง โดยสอบถามการรับรู้และความคิดเห็นใน 5 ตัวชี้วัด 30 ข้อคำถาม ได้แก่

- ตัวชี้วัดที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่
- ตัวชี้วัดที่ 2 การใช้งบประมาณ
- ตัวชี้วัดที่ 3 การใช้อำนาจ
- ตัวชี้วัดที่ 4 การใช้ทรัพย์สินของราชการ
- ตัวชี้วัดที่ 5 การแก้ไขปัญหาการทุจริต

<u>ส่วนที่ 2</u> การเก็บข้อมูลจากผู้รับบริการหรือผู้ติดต่อหน่วยงานภาครัฐ (External Integrity and Transparency Assessment: EIT) โดยเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการหรือผู้ติดต่อหน่วยงานภาครัฐในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ได้มีโอกาสสะท้อนและแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยสอบถามการรับรู้และความคิดเห็นใน 3 ตัวชี้วัด 15 ข้อคำถาม ได้แก่

- ตัวชี้วัดที่ 6 คุณภาพการดำเนินงาน
- ตัวชี้วัดที่ 7 ประสิทธิภาพการสื่อสาร
- ตัวชี้วัดที่ 8 การปรับปรุงระบบการทำงาน

<u>ส่วนที่ 3</u> การเปิดเผยข้อมูลทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) เป็นการตรวจสอบระดับการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐที่เผยแพร่ไว้ทางหน้าเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน โดยมีคณะที่ปรึกษาการประเมิน ITA ในฐานะผู้เชี่ยวชาญและคนกลาง (Third Party) เป็นผู้ตรวจสอบข้อมูลและ

“การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้มีการกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมในทุกมิติของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้สามารถสะท้อนความเป็นตัวแทนที่ดีตามหลักวิชาการ"

ให้คะแนนตามหลักเกณฑ์การประเมินที่กำหนด พร้อมให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนารายประเด็นข้อคำถาม แบ่งออกเป็น 2 ตัวชี้วัด 43 ข้อคำถาม ได้แก่

■ ตัวชี้วัดที่ 9 การเปิดเผยข้อมูล
ตัวชี้วัดย่อยที่ 9.1 ข้อมูลพื้นฐาน
ตัวชี้วัดย่อยที่ 9.2 การบริหารงาน
ตัวชี้วัดย่อยที่ 9.3 การบริหารเงินงบประมาณ
ตัวชี้วัดย่อยที่ 9.4 การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล
ตัวชี้วัดย่อยที่ 9.5 การส่งเสริมความโปร่งใส

■ ตัวชี้วัดที่ 10 การป้องกันการทุจริต
ตัวชี้วัดย่อยที่ 10.1 การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต
ตัวชี้วัดย่อยที่ 10.2 มาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต

วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

การประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ใช้เครื่องมือการประเมิน จำนวน 3 เครื่องมือ ดังนี้

1) แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินระดับการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในที่มีต่อหน่วยงานตนเอง ประกอบด้วยตัวชี้วัดการปฏิบัติหน้าที่ ตัวชี้วัดการใช้งบประมาณ ตัวชี้วัดการใช้อำนาจ ตัวชี้วัดการใช้ทรัพย์สินของราชการ และตัวชี้วัดการแก้ไขปัญหาการทุจริต

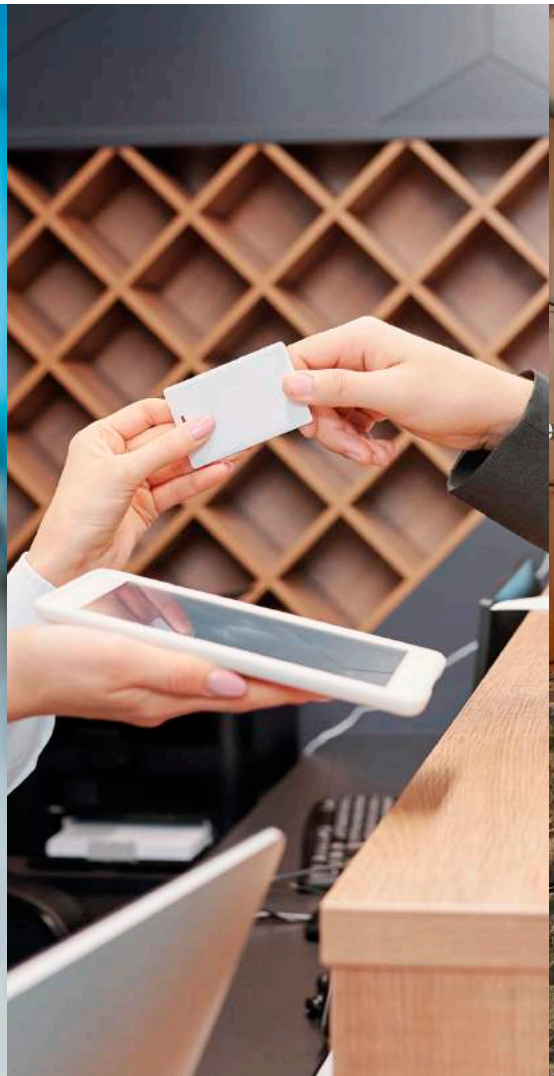

“การประเมิน ITA ได้เปิดโอกาสให้ทุกคนในองค์กร ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ข้าราชการ หรือลูกจ้างชั่วคราว ได้มีหนึ่งสิทธิหนึ่งเสียงเท่าเทียมกัน ในการแสดงความคิดเห็นต่อคุณธรรมและความโปร่งใสในองค์กรของตนเอง”

2) แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment: EIT) มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินระดับการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกที่มีต่อหน่วยงานที่ประเมิน ประกอบด้วยตัวชี้วัดคุณภาพการดำเนินงาน ตัวชี้วัดประสิทธิภาพการสื่อสาร และตัวชี้วัดการปรับปรุงระบบการทำงาน

3) แบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินระดับการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ทางเว็บไซต์ของหน่วยงานประกอบด้วยตัวชี้วัดการเปิดเผยข้อมูล และตัวชี้วัดการป้องกันการทุจริต

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้มีการกำหนดประชากรให้ครอบคลุมในทุกมิติของหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้ได้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย มีความครบถ้วนตามตัวชี้วัดและเครื่องมือการประเมิน รวมถึงมีขนาดตัวอย่างตามหลักความเป็นตัวแทนที่ดี โดยกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามความเหมาะสมของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Stakeholders)
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน หมายถึง บุคลากรของหน่วยงานภาครัฐ ตั้งแต่ระดับผู้บริหาร ผู้อำนวยการ/หัวหน้า ข้าราชการ/พนักงาน ไปจนถึงลูกจ้าง/พนักงานจ้าง ที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยงานภาครัฐมาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี นับจากวันที่นำเข้าข้อมูล

2) **ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Stakeholders)**
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก หมายถึง บุคคล นิติบุคคล บริษัทเอกชน หรือหน่วยงานของรัฐอื่นที่เคยมารับบริการหรือมาติดต่อตามภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในหรือภายนอก กำหนดจำนวนร้อยละ 10 ของประมาณการจำนวนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดของแต่ละประเภท แต่จะต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า 30 คน กรณีหน่วยงานมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำนวนน้อยกว่า 30 คน ให้เก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด กรณีหน่วยงานมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำนวนมากกว่า 4,000 คน ให้เก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไม่น้อยกว่า 400 คน โดยระบบ ITAS จะคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำของแต่ละหน่วยงานโดยอัตโนมัติ

3) **หน่วยงานภาครัฐ**
หน่วยงานภาครัฐที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการประเมินมีจำนวน 8,300 แห่ง โดยทำการประเมินระดับการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้จากเว็บไซต์ของหน่วยงานทุกแห่ง รวม 8,300 เว็บไซต์

ค่าคะแนนและระดับผลการประเมิน

คะแนน	ระดับ
95.00 – 100	AA
85.00 – 94.99	A
75.00 – 84.99	B
65.00 – 74.99	C
55.00 – 64.99	D
50.00 – 54.99	E
0 – 49.99	F

การประมวลผลและเกณฑ์การประเมินผล
การประมวลผลคะแนน มีขั้นตอนการประมวลผลคะแนนตามลำดับ ดังนี้

คะแนน	แบบ IIT	แบบ EIT	แบบ OIT
คะแนนข้อคำถาม	คะแนนเฉลี่ยของข้อคำถามจากผู้ตอบทุกคน	คะแนนเฉลี่ยของข้อคำถามจากผู้ตอบทุกคน	คะแนนของข้อคำถาม
คะแนนตัวชี้วัดย่อย	-	-	คะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามในตัวชี้วัดย่อย
คะแนนตัวชี้วัด	คะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามในตัวชี้วัด	คะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามในตัวชี้วัด	คะแนนเฉลี่ยของทุกตัวชี้วัดย่อยในตัวชี้วัด
คะแนนแบบสำรวจ	คะแนนเฉลี่ยของทุกตัวชี้วัดในแบบสำรวจ	คะแนนเฉลี่ยของทุกตัวชี้วัดในแบบสำรวจ	คะแนนเฉลี่ยของทุกตัวชี้วัดในแบบสำรวจ
น้ำหนักแบบสำรวจ	ร้อยละ 30	ร้อยละ 30	ร้อยละ 40
คะแนนรวม	ผลรวมของคะแนนแบบสำรวจที่ถ่วงน้ำหนัก		

การจัดเก็บรวบรวมข้อมูล

การประเมิน ITA ได้มีการจัดเก็บชุดข้อมูล 3 ส่วนสำคัญ คือ Internal Stakeholder, External Stakeholder, Open Government Data

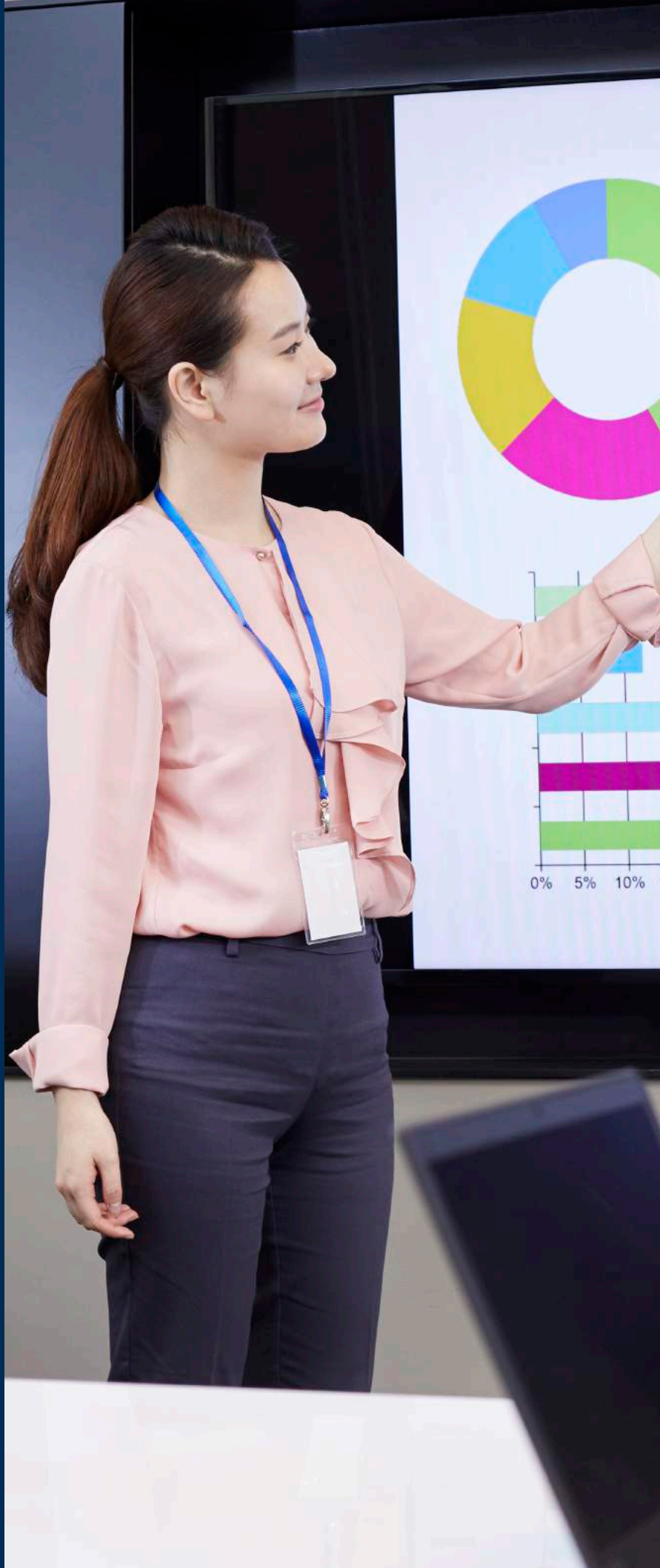

45%
40%
35%
30%
25%
20%
15%
10%
5%
0%
15% 20% 25% 30% 35% 40% 45%

การจัดเก็บรวบรวมข้อมูล

ITA เป็นเครื่องมือการประเมินสุขภาวะองค์กรอย่างรอบด้าน ดังนั้น การเก็บข้อมูลต่าง ๆ จึงต้องเป็นไปอย่างรอบด้านและเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมให้ได้มากที่สุด

การประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ทุกหน่วยงานได้เริ่มกระบวนการประเมินพร้อมกันผ่านระบบ ITAS ที่เว็บไซต์ https://itas.nacc.go.th และ Application ITAS ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564 และได้สิ้นสุดกระบวนการประเมินฯ เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2564 แม้ว่าในปีงบประมาณนี้หน่วยงานภาครัฐจะพบกับอุปสรรคในการดำเนินงานภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แต่หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศได้ร่วมมือและให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จนสามารถดำเนินการประเมินตามขั้นตอนที่กำหนดได้ครบถ้วน โดยชุดข้อมูลที่นำไปใช้ในการประมวลผลเป็นค่าคะแนน ITA มาจากการจัดเก็บชุดข้อมูล 3 ส่วนสำคัญ คือ ข้อมูลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน ข้อมูลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก และข้อมูลผลการตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน

การจัดเก็บข้อมูลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน Internal Stakeholder

ขั้นตอนการจัดเก็บข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในเริ่มต้นโดยหน่วยงานจะต้องนำ URL หรือ QR code ช่องทางการเข้าตอบแบบวัด IIT ไปเผยแพร่และประชาสัมพันธ์แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในของหน่วยงาน โดยคำนึงถึงช่องทางการเผยแพร่ที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในจะสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกและคำนึงถึงการเผยแพร่ให้ครอบคลุม

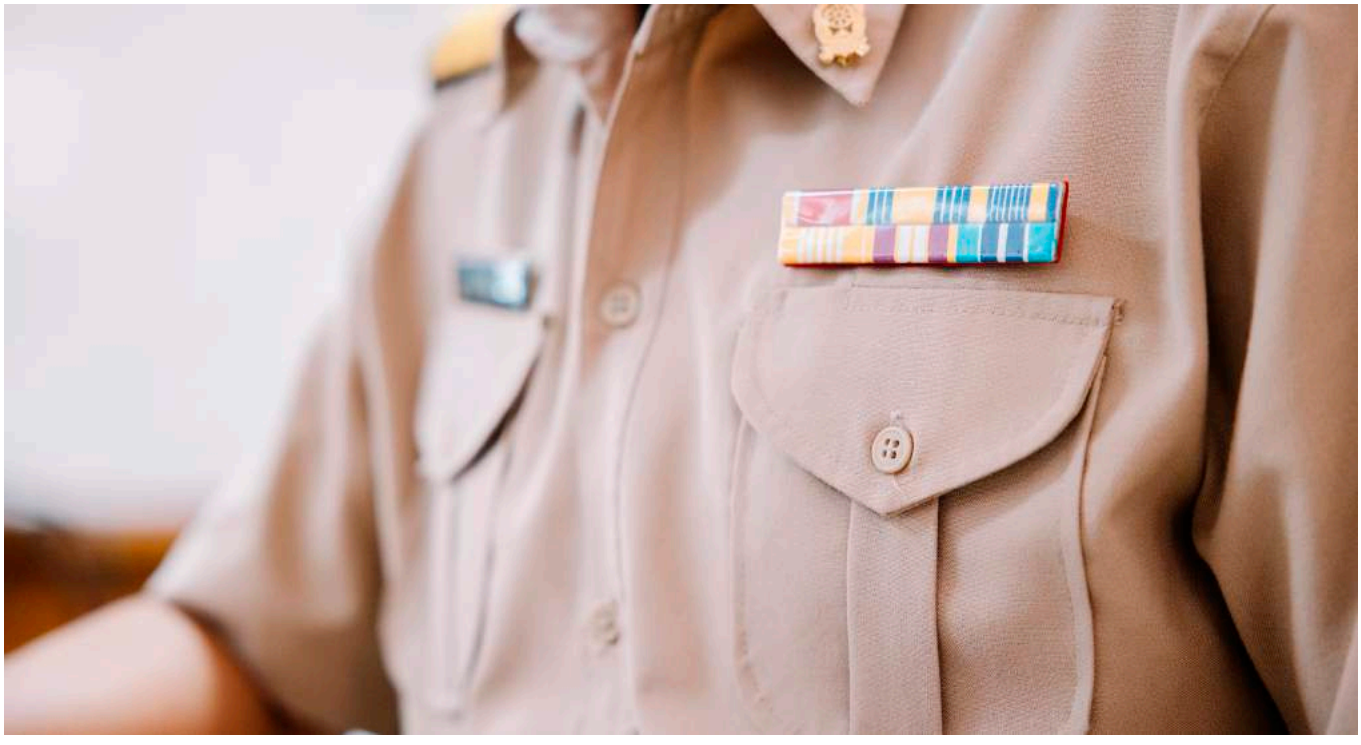

จำนวนผู้มีส่วนได้ส่วนภายในเข้าตอบแบบวัด IIT

471,794 คน

เพิ่มมากขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา +5.36%

ทั่วถึงทุกส่วนงานและทุกระดับของหน่วยงาน ทั้งนี้ ระบบ ITAS ได้จัดเตรียม โปสเตอร์สำเร็จรูปสำหรับให้หน่วยงานนำไปใช้ในการประชาสัมพันธ์การตอบแบบวัด IIT โดยดาวน์โหลดได้ที่หน้าแรกของระบบ ITAS หัวข้อ เอกสารดาวน์โหลด

จากนั้น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในจะเข้ามาตอบแบบวัด IIT ด้วยตนเองผ่านทาง URL หรือ QR Code ซึ่งจะเป็นการตอบเข้าสู่ระบบ ITAS โดยตรง ซึ่งตลอดระยะเวลาการจัดเก็บข้อมูล IIT หน่วยงานจะต้องกำกับติดตามและส่งเสริมให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในเข้ามาตอบตามระยะเวลาที่กำหนดให้ได้มากที่สุด และไม่น้อยกว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำตามที่กำหนด

สรุปผลการจัดเก็บข้อมูลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในตามแบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IIT)

การจัดเก็บข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในหน่วยงาน ซึ่งประกอบด้วย ข้าราชการ พนักงาน และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานมาไม่น้อยกว่า 1 ปี โดยในปีนี้พบว่า มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในเข้าตอบแบบวัด IIT เป็นจำนวนทั้งหมด 471,794 คน เพิ่มมากขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา +5.36%

ปัญหา/อุปสรรค และแนวทางแก้ไขในการจัดเก็บข้อมูล IIT

จากการกำกับและติดตามการจัดเก็บข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในหน่วยงานตามแบบ IIT พบปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการดำเนินงาน และได้มีการดำเนินการแก้ไข ดังนี้

ที่	ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางแก้ไข
1	หน่วยงานภาครัฐกลุ่มเป้าหมายบางแห่งมีการโยกย้ายบุคลากรและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ทำให้ส่งผลกระทบต่อจำนวนขั้นต่ำของผู้มีส่วนได้เสียภายในที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง	กรณีบุคลากรและเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐกลุ่มเป้าหมายมีการโยกย้าย หน่วยงานต้องทำหนังสือชี้แจงมายังสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อขอปรับลดข้อมูลและการกำหนดจำนวนขั้นต่ำให้สอดคล้องตามความเป็นจริง
2	บุคลากรและเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐกลุ่มเป้าหมายบางแห่งเข้าใจคลาดเคลื่อนในบางข้อคำถามที่มีความหมายกำกวม เช่น i27 ปัญหาการทุจริตในหน่วยงานของท่านได้รับการแก้ไข มากน้อยเพียงใด โดยเข้าใจว่าข้อคำถามเป็นข้อคำถามเชิงลบ กรณีที่หน่วยงานไม่มีปัญหาการทุจริต ก็จะไม่มีการแก้ไขปัญหาทุจริตของหน่วยงาน ทำให้บุคลากรและเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐตอบน้อยที่สุดหรือไม่มีเลย ซึ่งส่งผลให้ข้อคำถามข้อนี้ได้คะแนนในเชิงลบ	กรณีบุคลากรและเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐกลุ่มเป้าหมายบางแห่งเข้าใจคลาดเคลื่อนในบางข้อคำถาม หน่วยงานกำกับและคณะที่ปรึกษาได้ให้คำแนะนำและชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจในข้อคำถาม พร้อมแนะนำให้บุคลากรและเจ้าหน้าที่อ่านข้อคำถามโดยละเอียด พร้อมทั้งหมายเหตุที่กล่าวไว้
3	ระบบ ITAS ไม่สามารถเช็คข้อมูลแบบ Real time ทำให้บุคลากรและเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐกลุ่มเป้าหมายบางท่านไม่แน่ใจว่าข้อมูลที่ตอบเข้าสู่ระบบ ITAS แล้วหรือไม่	ให้บุคลากรและเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐใช้เลขประจำตัวประชาชนกรอกในระบบ ITAS เพื่อตรวจสอบสถานะการตอบแบบวัด IIT กรณีที่ตอบแล้วจะขึ้นสถานะแจ้งเตือนว่ามีการตอบไปแล้ว

การจัดเก็บข้อมูลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก External Stakeholder

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก จะมุ่งเน้นการเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เคยติดต่อหรือรับบริการจากหน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมการประเมินได้มีโอกาสและมีความสะดวกสูงสุดในการเข้าตอบแบบวัดการรับรู้ EIT นอกจากนี้ ยังคำนึงถึงการกระจายตัวของกลุ่มตัวอย่างตามหลักการจัดเก็บข้อมูลในการวิจัยประเมินผล เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการให้คะแนนอย่างไม่เป็นกลางโดยกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ทั้งนี้ สามารถสรุปวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกได้ 3 วิธีการดังนี้

1) การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบวัด EIT โดยคณะที่ปรึกษา

คณะที่ปรึกษาการประเมินจะวิเคราะห์ข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกแต่ละประเภทตามที่หน่วยงานนำเข้าข้อมูลไว้ในระบบ ITAS เพื่อให้สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีคุณภาพสอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงานและสะท้อนความเป็นตัวแทนที่ดี จากนั้นจะกำหนดแนวทางและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามหลักวิชาการให้ได้ไม่น้อยกว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำตามที่กำหนด ทั้งนี้ คณะที่ปรึกษาการประเมินอาจขอรับข้อมูลรายชื่อและช่องทางการติดต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกเพิ่มเติม หรืออาจขอเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามที่หน่วยงานหรือแหล่งข้อมูลตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด

2) การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบวัด EIT ณ จุดให้บริการประชาชน

หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินจะดำเนินการประชาสัมพันธ์เชิญชวนผู้มาติดต่อหรือรับบริการร่วมตอบแบบวัด EIT ณ จุดให้บริการหรือจุดประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน โดยคำนึงถึงช่องทางการเผยแพร่ที่สามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกและคำนึงถึงการเผยแพร่ให้ครอบคลุมทั่วถึงทุกส่วนงานและทุกภารกิจของหน่วยงาน

3) การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบวัด EIT ผ่านเว็บไซต์และ Application ITAS โดยตรง

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสามารถเข้ามาตอบแบบวัด EIT ของแต่ละหน่วยงานด้วยตนเองโดยตรงผ่านทางระบบ ITAS ที่เว็บไซต์ https://itas.nacc.go.th หรือ Application ITAS โดยเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกที่เคยมารับบริการหรือมาติดต่อกับหน่วยงานในปี พ.ศ. 2564 ได้มีโอกาสได้เข้ามาตอบแบบวัด EIT ผ่านระบบ ITAS ได้ด้วยตนเองโดยตรง

สรุปผลการจัดเก็บข้อมูลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกตามแบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (EIT)

การจัดเก็บข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกจากผู้ที่เคยมาติดต่อหรือรับบริการจากหน่วยงานภาครัฐในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 นี้ มีจำนวนทั้งสิ้น 859,794 คน เพิ่มขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา +0.69%

	จำนวน	ร้อยละ
ผู้ตอบแบบวัด EIT ทั้งหมด*		
• ตอบผ่านการเก็บข้อมูลโดยคณะที่ปรึกษา	385,829 ชุด	44.87%
• ตอบด้วยตนเองผ่านระบบ ITAS หรือบริเวณจุดให้บริการประชาชน	473,965 ชุด	55.13%

ปัญหา/อุปสรรค และแนวทางแก้ไขในการจัดเก็บข้อมูล EIT

จากการกำกับและติดตามการจัดเก็บข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกตามแบบ EIT พบปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการดำเนินงาน และได้มีการดำเนินการแก้ไข อาทิ

ที่	ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางแก้ไข
	ประเด็นการนำเข้าฐานข้อมูลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก	
1	รายชื่อและข้อมูลติดต่อของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกที่หน่วยงานรับการประเมินนำเข้าในระบบ ITAS มีปริมาณและคุณภาพไม่เพียงพอต่อการจัดเก็บข้อมูลได้ครบถ้วนตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ หรือเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีคุณภาพและไม่มีลักษณะความเป็นตัวแทนที่ดีทางวิชาการ เช่น 1) ไม่มีรายชื่อและข้อมูลติดต่อ 2) มีปริมาณรายชื่อและข้อมูลติดต่อน้อยกว่าค่าขั้นต่ำที่จะต้องจัดเก็บ 3) ไม่มีการนำข้อมูลรายชื่อและข้อมูลติดต่อเข้าระบบเลย 4) ข้อมูลที่นำเข้าไม่ถูกต้องและซ้ำซ้อน โดยบางกรณีมีรายชื่อซ้ำหรือหมายเลขโทรศัพท์ซ้ำ 5) ข้อมูลการติดต่อของกลุ่มจัดซื้อจัดจ้างเป็นข้อมูลของปีงบประมาณเก่าเมื่อ 2-3 ปีที่แล้ว ทำให้ไม่สามารถนำมาใช้ในการประเมินผลประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	• คณะที่ปรึกษาได้ประสานงานให้หน่วยงานรับการประเมินจัดส่งรายชื่อและข้อมูลติดต่อของผู้รับบริการภายนอกเพิ่มเติมให้เพียงพอ และมีลักษณะความเป็นตัวแทนที่ดีทางวิชาการ โดยเฉพาะข้อมูลเบอร์โทรศัพท์ซึ่งเป็นช่องทางหลักในการจัดเก็บข้อมูล EIT ในปี 2564 นี้ • คณะที่ปรึกษามีข้อเสนอแนะให้ปรับฟังก์ชันในระบบ ITAS ให้มีการบังคับการนำเข้าข้อมูลทุกช่อง ทั้ง ชื่อองค์กร/ชื่อ - นามสกุล หมายเลขโทรศัพท์ อีเมล์ ช่องทางการติดต่ออื่น ๆ ประเภทการติดต่อ หากหน่วยงานใดไม่นำเข้า/กรอกข้อมูลอย่างครบถ้วน ระบบควรจะไม่ตอบรับข้อมูลของหน่วยงานนั้น ๆ
2	ข้อมูลรายชื่อของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกบางรายชื่อเป็นกลุ่มที่ไม่สามารถให้ข้อมูลได้ ตัวอย่างเช่น กลุ่มผู้สูงอายุที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน บุคคลที่เป็นผู้ป่วยติดเตียง หรือบางกรณีเป็นบุคคลที่เสียชีวิตไปแล้ว นอกจากนี้ บางกลุ่มตัวอย่างเช่น กลุ่มผู้สูงอายุ หรือกลุ่มชาวบ้านในชนบทบางคนไม่ถนัดในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำให้ไม่สามารถสแกน QR Code เพื่อตอบแบบสำรวจออนไลน์ด้วยตนเองได้	กรณีกลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่มผู้สูงอายุ หรือกลุ่มชาวบ้านในชนบทบางคนที่ไม่ถนัดในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ คณะที่ปรึกษาได้ใช้วิธีการลงพื้นที่สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายและอธิบาย ข้อคำถามในแต่ละข้อ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายดังกล่าวได้ร่วมแสดงความคิดเห็นแก่หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน
3	การเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกบางรายไม่กล้าให้ข้อมูลหรือไม่ให้ความร่วมมือในการตอบข้อคำถาม สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจาก • ความวิตกกังวลต่อการนำความคิดเห็นในการตอบบางข้อคำถามไปเปิดเผย โดยเฉพาะตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับการทุจริตหรือเรียกรับผลประโยชน์ของหน่วยงานรับการประเมิน • ไม่เคยรับรู้ถึงการดำเนินงานประเมิน ITA จึงไม่เชื่อมั่นว่าการดำเนินงานนี้น่าเชื่อถือ	• ในกระบวนการประเมินได้มีการเน้นย้ำถึงมาตรฐานและจริยธรรมการวิจัย โดยได้มีการอบรมและย้ำเตือนผู้จัดเก็บข้อมูลในการแนะนำ ตัวให้ชัดเจน และอธิบายความเป็นมาของการประเมิน ITA พอสังเขป เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้รับบริการภายนอกมีความมั่นใจว่าผู้สัมภาษณ์ไม่ใช่มิจฉาชีพ และให้เน้นย้ำว่าข้อมูลที่ได้รับจะเป็นข้อมูลเพื่อการประเมินเท่านั้นไม่มีการเปิดเผยสาธารณะและข้อมูลที่ได้จะไม่ส่งผลใด ๆ กับผู้ให้สัมภาษณ์
4	จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลให้ที่ปรึกษาจำเป็นต้องจัดเก็บข้อมูลผู้รับบริการภายนอกโดยใช้วิธีโทรศัพท์สัมภาษณ์เป็นช่องทางหลัก เพราะมีข้อจำกัดในการลงพื้นที่เก็บข้อมูล ในขณะที่หน่วยงานรับการประเมินส่วนใหญ่บันทึกข้อมูลติดต่อผู้รับบริการภายนอกในช่อง “เบอร์โทรศัพท์” มีปริมาณและคุณภาพไม่เพียงพอต่อการเก็บข้อมูลให้ครบตามจำนวนค่าขั้นต่ำของหน่วยงาน	คณะที่ปรึกษาได้ประสานงานแอดมินหน่วยงานที่เข้ารับการประเมินให้ส่งรายชื่อ เบอร์โทรศัพท์ผู้รับ บริการเพิ่มเติม แต่ก็มีข้อจำกัดเช่นกัน เพราะการรวบรวมข้อมูลส่วนใหญ่จำเป็นต้องประสานงานผ่านแกนนำชุมชนหรือจำเป็นต้องลงพื้นที่เพื่อพูดคุยชี้แจงทำความเข้าใจแต่แอดมิน หน่วยงานไม่สามารถลงพื้นที่ได้

การตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะทางเว็บไซต์ของหน่วยงานตามแบบวัด OIT

การประเมินระดับการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะทางเว็บไซต์ของหน่วยงานจะดำเนินการผ่านแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) ทางระบบ ITAS โดยเป็นแบบวัดที่ให้หน่วยงานเลือกตอบมีหรือไม่มีการเปิดเผยข้อมูล พร้อมทั้งระบุ URL เพื่อเชื่อมโยงไปสู่แหล่งที่อยู่ของการเปิดเผยข้อมูล และระบุคำอธิบายเพิ่มเติมประกอบคำตอบลงในระบบ ITAS โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลจากเว็บไซต์ของหน่วยงาน และประเมินระดับการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานต่อสาธารณะ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและบริการพื้นฐานที่จำเป็นผ่านทางเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน ใน 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดการเปิดเผยข้อมูล และตัวชี้วัดการป้องกันการทุจริต

เมื่อหน่วยงานได้บันทึก URL เว็บไซต์ของหน่วยงานที่ปรากฏข้อมูลตามแบบวัด OIT ลงในระบบ ITAS แล้ว จากนั้น คณะที่ปรึกษาการประเมินจะเข้าตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูลตามแบบ OIT ว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในด้านความครบถ้วนขององค์ประกอบด้านข้อมูลกับองค์ประกอบด้านการเปิดเผยสู่สาธารณะหรือไม่ พร้อมกับพิจารณาคำอธิบายประกอบคำตอบที่หน่วยงานได้ระบุไว้ในระบบ ITAS ควบคู่กันไปด้วย แล้วจึงทำการให้คะแนน ให้ความเห็น และบันทึกข้อมูลในระบบ ITAS

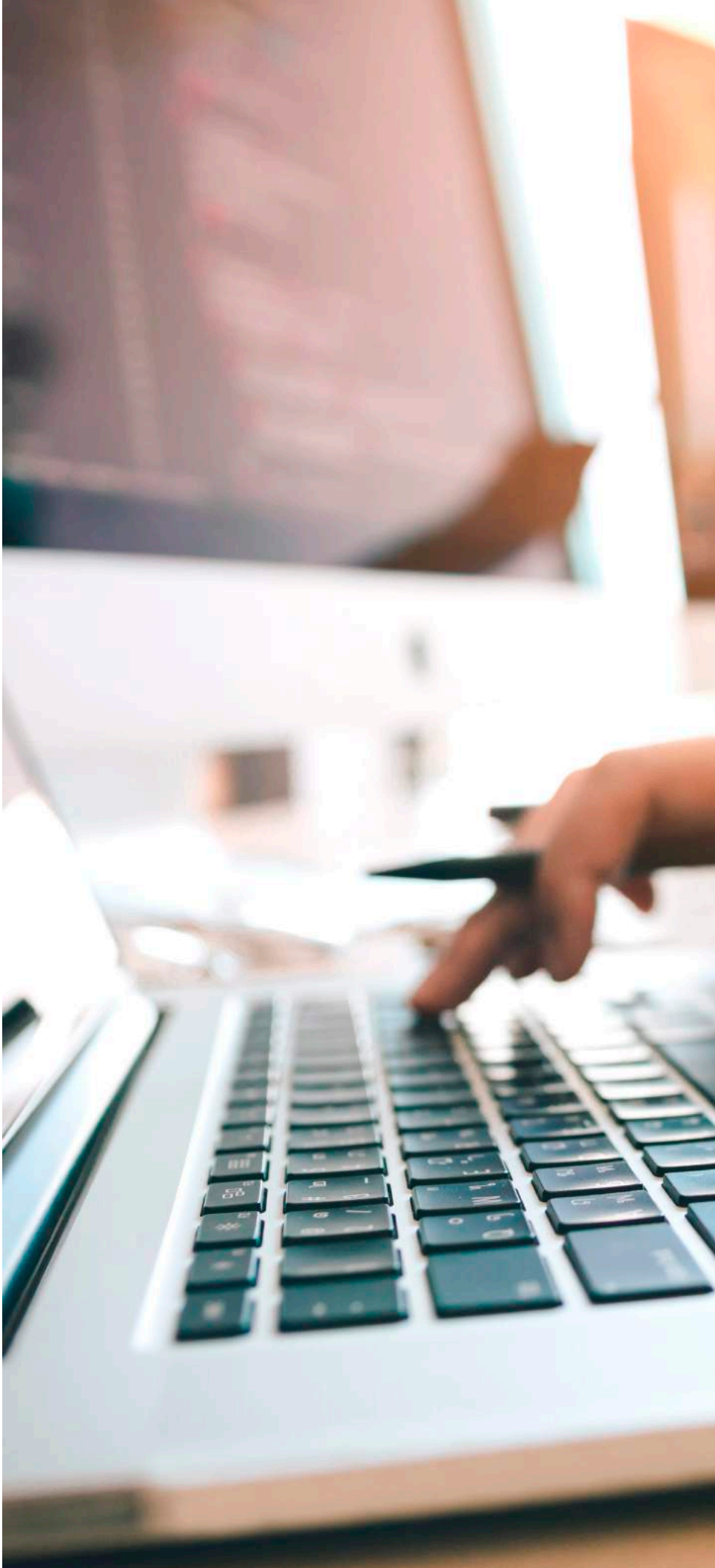

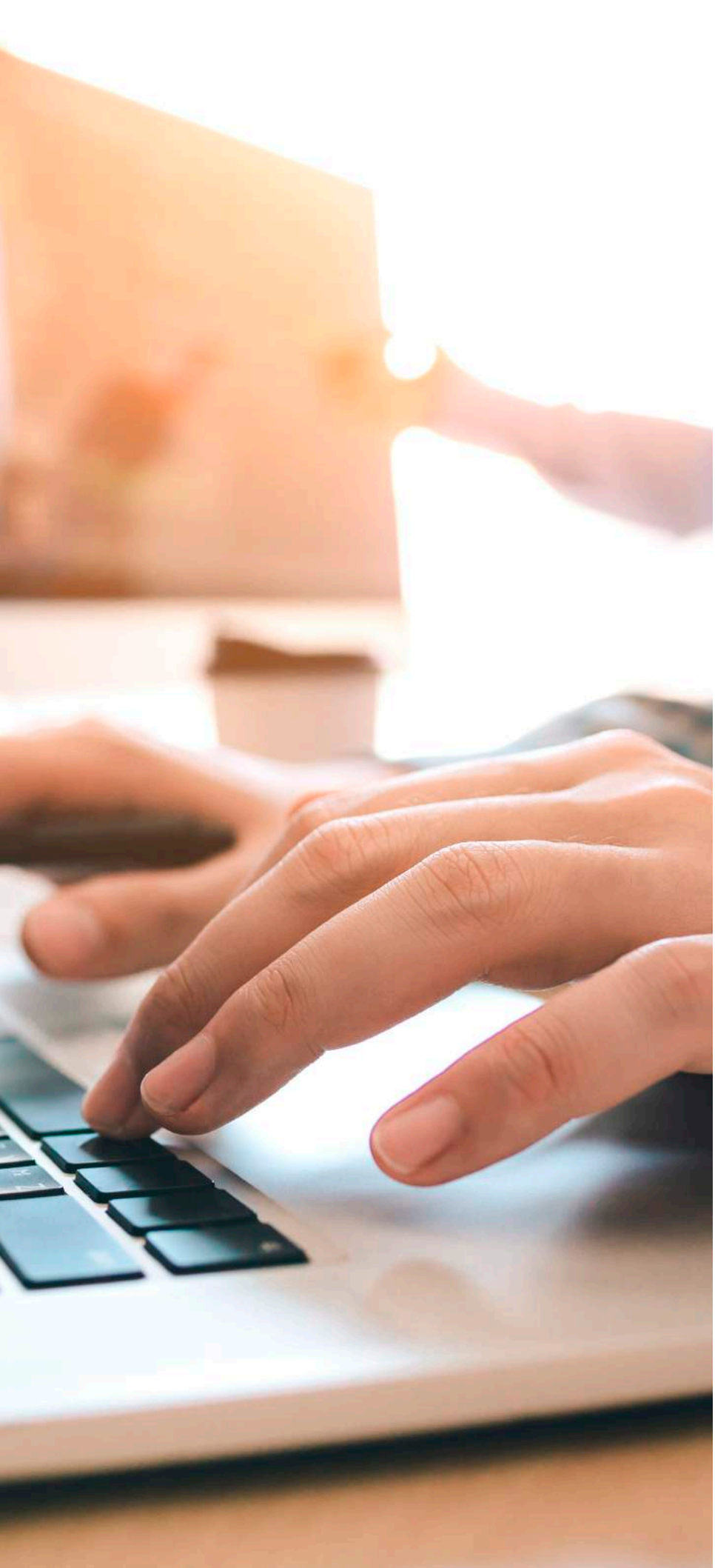

356,900

จำนวนรวมข้อคำถาม OIT
ที่คณะที่ปรึกษา
ต้องตรวจให้คะแนน

สรุปผลการตรวจสอบข้อมูลจากเว็บไซต์ของหน่วยงานตามแบบ OIT

ภายหลังจากที่หน่วยงานได้ดำเนินการตอบแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว คณะที่ปรึกษาจะดำเนินการตรวจและให้คะแนนแบบวัด OIT รายข้อ พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ โดยเฉพาะในข้อที่ไม่ได้คะแนน โดยในปีนี้คณะที่ปรึกษาการประเมินได้ตรวจและให้คะแนนแบบวัด OIT แล้วเสร็จตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนด จำนวน 8,300 หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 100

ปัญหา/อุปสรรค และแนวทางแก้ไขในการจัดเก็บข้อมูล OIT

การตรวจให้คะแนนแบบวัด OIT ได้มีการกำหนดขั้นตอนในการดำเนินงานไว้อย่างเคร่งครัด โดยคณะที่ปรึกษาในฐานะคนกลาง (Third Party) จะต้องตรวจให้คะแนนตามเงื่อนไขการตอบแบบวัด OIT ที่กำหนด ซึ่งจากการกำกับและติดตามการตรวจให้คะแนนการเปิดเผยข้อมูลทางเว็บไซต์ของหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน พบปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการดำเนินงาน และได้มีการดำเนินการแก้ไขดังนี้

ที่	ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางแก้ไข
1	หน่วยงานบางแห่งประสบปัญหาโดเมนเว็บไซต์หมดอายุและอยู่ในช่วงระหว่างกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อต่อสัญญาการจ้างดูแลเว็บไซต์ ทำให้เว็บไซต์ไม่สามารถใช้งานได้และลิงก์ที่หน่วยงานส่งเพื่อประกอบการตรวจประเมินไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้	คณะที่ปรึกษาได้เสนอแนะให้หน่วยงานเร่งประสานบริษัทที่ดูแลเว็บไซต์ให้เปิดระบบการใช้งานของเว็บไซต์เป็นการชั่วคราว เพื่อให้สามารถเข้าถึงข้อมูลตามลิงก์ที่หน่วยงานส่งประกอบการตรวจประเมิน และให้ดำเนินการเร่งรัดกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อต่อสัญญาการจ้างดูแลเว็บไซต์ เพื่อให้เว็บไซต์กลับมาใช้งานได้และสาธารณชนสามารถเข้าถึงได้ตามปกติ
2	หน่วยงานบางแห่งประสบปัญหาเกี่ยวกับระบบฐานข้อมูลของเว็บไซต์ขัดข้อง หรือบางแห่งประสบปัญหาเกี่ยวกับการถูกไวรัสคุกคามระบบเซิร์ฟเวอร์ของเว็บไซต์ ทำให้ข้อมูลที่มีการอัปโหลดไฟล์ขึ้นบนฐานข้อมูลเว็บไซต์เสียหาย จึงส่งผลให้ลิงก์ที่เชื่อมโยงไปยังไฟล์หรือเอกสารดังกล่าวซึ่งหน่วยงานจัดส่งเพื่อประกอบการตรวจประเมินไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้	กรณีที่หน่วยงานประสบปัญหาเกี่ยวกับระบบฐานข้อมูลของเว็บไซต์เว็บไซต์ขัดข้อง หรือถูกไวรัสคุกคามระบบเซิร์ฟเวอร์ของเว็บไซต์จนทำให้ลิงก์ที่หน่วยงานจัดส่งเพื่อประกอบการตรวจประเมินไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ คณะที่ปรึกษาได้ดำเนินการติดต่อกับผู้ประสานงาน (Admin) ประจำหน่วยงาน เพื่อแจ้งปัญหาการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าว และให้หน่วยงานเร่งดำเนินการแก้ไขข้อขัดข้องเพื่อให้คณะกรรมการผู้ตรวจสอบสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ภายในระยะเวลา 5 วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้ง
3	หน่วยงานบางแห่งจัดส่งลิงก์เว็บไซต์ที่เป็นเฉพาะหน้า Homepage โดยไม่ได้ส่งลิงก์ในหน้าที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข้อคำถามมาโดยตรง และไม่ได้เขียนคำอธิบายระบุว่าข้อมูลดังกล่าวอยู่ตำแหน่งใดของเว็บไซต์	กรณีที่หน่วยงานจัดส่งลิงก์หน้า Homepage คณะที่ปรึกษาได้ชี้แจงให้หน่วยงานทราบว่าจะสามารถตรวจพิจารณาให้คะแนนได้เฉพาะข้อมูลที่ปรากฏโดยชัดเจนบนหน้า Homepage เท่านั้น แต่จะไม่ทำการสืบค้นข้อมูลอื่น ๆ ที่ลึกไปกว่าข้อมูลที่ปรากฏในหน้า Homepage ตามเงื่อนไขการตรวจประเมินที่กำหนด
4	หน่วยงานบางแห่งจัดส่งลิงก์ Google Drive เพื่อประกอบการประเมิน ซึ่งลิงก์ Google Drive ดังกล่าวไม่มีการเชื่อมต่อกับเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน รวมถึงต้องขอสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูล จึงทำให้คณะกรรมการผู้ตรวจสอบข้อมูล OIT ไม่สามารถพิจารณาตรวจประเมินในข้อดังกล่าวได้	กรณีหน่วยงานจัดส่งลิงก์ Google Drive หรือระบบ E-plan หรือลิงก์เว็บไซต์หน่วยงานอื่น หรือจัดส่งลิงก์ที่มีหน้าต่างข้อมูลแต่ไม่มีเนื้อหา คณะที่ปรึกษาได้ประสานเพื่อชี้แจงถึงแนวทางการจัดส่งข้อมูลคำตอบ OIT พร้อมทั้งรายละเอียดเกณฑ์การประเมินที่กำหนด เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานในระยะต่อไป
5	หน่วยงานไม่ได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการตอบแบบวัด OIT เช่น • หน่วยงานบางแห่งใช้ข้อมูลเว็บไซต์ที่ประชาชนทั่วไปไม่สามารถเข้าถึงได้ ต้องมีรหัสผู้ใช้งานและรหัสผ่านเข้าระบบ จึงทำให้คณะกรรมการผู้ตรวจสอบข้อมูล OIT ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลที่หน่วยงานจัดส่งได้ • หน่วยงานบางแห่งจัดส่งลิงก์คำตอบแบบวัด OIT ที่ไม่สามารถเข้าถึงได้ เนื่องจากมีการตัดลิงก์ เคาะลิงก์ และเพิ่มข้อความภายในลิงก์ • หน่วยงานบางแห่งใช้ลิงก์เว็บไซต์หน่วยงานอื่นในการตอบข้อคำถาม จึงทำให้ไม่สอดคล้องกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้	กรณีที่หน่วยงานไม่ได้มีการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการตอบแบบวัด OIT คณะที่ปรึกษาจะไม่ให้คะแนนในข้อคำถามนั้น และจะระบุเหตุผลในการให้คะแนน พร้อมข้อเสนอแนะรายข้อคำถามในระบบ ITAS
6	หน่วยงานบางแห่งเข้าใจผิดเกี่ยวกับกระบวนการชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมตามแบบ OIT ดังนั้น ในช่วงเวลาการตอบแบบ OIT จึงไม่ได้นำเข้าข้อมูลให้ครบถ้วน โดยวางแผนไว้ว่าจะมาปรับเปลี่ยนหรือเพิ่มเติมข้อมูลภายหลังการประกาศค่าคะแนน OIT ในรอบแรก แต่ภายหลังคณะที่ปรึกษาได้ชี้แจงเหตุผลของการไม่ได้คะแนน ก็มีการปรับข้อมูลในเว็บไซต์ให้มีหัวข้อเป็นช่องทางการร้องเรียนการทุจริต เป็นต้น	กรณีหน่วยงานมีการปรับเปลี่ยนหรือเพิ่มเติมข้อมูลในเว็บไซต์เพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของข้อคำถาม OIT ที่ไม่ได้คะแนน คณะที่ปรึกษาจะยึดข้อมูลเดิมที่หน่วยงานจัดส่งเพื่อประกอบการตรวจประเมินในครั้งแรก เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการเปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนได้รับทราบตั้งแต่ต้น โดยอ้างอิงสอบทานกับฐานข้อมูลการตรวจลิงค์คำตอบ OIT ที่มีการบันทึกภาพถ่ายหน้าจอและระบุวันเวลาในการตรวจครั้งแรก

การชี้แจงเพิ่มเติมแบบวัด การเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT)

สรุปข้อมูลการชี้แจงเพิ่มเติมแบบวัด OIT

การประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ได้มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานเพิ่มเติมจากปีที่ผ่านมา คือ ขั้นตอนการชี้แจงเพิ่มเติมแบบวัด OIT โดยในกรณีที่หน่วยงานเห็นว่าการพิจารณาให้คะแนนของคณะที่ปรึกษาอาจมีความเข้าใจผิดในสาระสำคัญ หน่วยงานสามารถขอรับคำอธิบายเพิ่มเติม หรือชี้แจงเพิ่มเติมต่อคณะที่ปรึกษาได้ เพื่อเปิดโอกาสให้หน่วยงานได้ทักท้วงผลการพิจารณาให้คะแนนหรือชี้แจงให้ข้อมูลเพิ่มเติมต่อคณะที่ปรึกษา ซึ่งจะช่วยลดข้อผิดพลาดจากกระบวนการตรวจสอบข้อมูลและช่วยให้หน่วยงานได้รับแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ในการประเมินปีต่อไปได้

สรุปข้อมูลการชี้แจงเพิ่มเติมแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนหน่วยงานที่ขอชี้แจงเพิ่มเติม	3,051 หน่วยงาน	36.76*
จำนวนประเด็นข้อคำถามที่หน่วยงานขอชี้แจงเพิ่มเติม	14,456 ข้อ	4.05**
จำนวนประเด็นข้อคำถามที่คณะที่ปรึกษาได้แก้ไขผลการตรวจให้คะแนน OIT	3,382 ข้อ	23.4***
ประเด็นการประเมินที่หน่วยงานขอชี้แจงเพิ่มเติมมากที่สุด ได้แก่ ข้อ o2 ข้อมูลผู้บริหาร	989	32.42****
ประเด็นการประเมินที่หน่วยงานขอชี้แจงเพิ่มเติมน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ o7 ข่าวประชาสัมพันธ์	77	2.52****
ประเด็นการประเมินที่มีการปรับแก้คะแนนมากที่สุด ได้แก่ ข้อ o8 Q&A	119	48.37*****

* เมื่อเทียบกับจำนวนหน่วยงานทั้งหมดในกลุ่ม
** เมื่อเทียบกับจำนวนข้อคำถาม OIT ของทุกหน่วยงานรวมกันที่ต้องตรวจให้คะแนนทั้งหมด 356,900 ข้อ
*** เมื่อเทียบกับจำนวนจำนวนข้อคำถามที่ขอชี้แจงเพิ่มเติมทั้งหมด
**** เมื่อเทียบกับจำนวนหน่วยงานที่ขอชี้แจงเพิ่มเติมทั้งหมด
***** เมื่อเทียบกับจำนวนหน่วยงานที่ขอชี้แจงเพิ่มเติมในข้อนั้น ๆ

“ประเด็นที่ขอชี้แจงเพิ่มเติมมากที่สุดคือข้อ 02 ข้อมูลผู้บริหารมีหน่วยงานขอชี้แจงเพิ่มเติมรวม 989 แห่ง”

ปัญหา/อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขในขั้นตอนการชี้แจงเพิ่มเติมแบบวัด OIT

จากผลการศึกษาข้อมูลการชี้แจงเพิ่มเติมตามแบบวัด OIT จำนวน 14,456 ข้อ จาก 3,051 หน่วยงาน พบ “รูปแบบคำชี้แจงเพิ่มเติม” เกี่ยวกับรายละเอียดการดำเนินงานเปิดเผยข้อมูลสาธารณะของหน่วยงานเพื่อให้ผู้ตรวจประเมินได้มีการทบทวนการให้คะแนนใหม่ โดยสามารถแบ่งกลุ่มคำชี้แจงได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่โดยคร่าว คือ

1. ระบุว่ามีข้อมูลแต่ไม่สามารถเข้าถึงได้เนื่องจากระบบขัดข้อง อาทิ แจ้งว่าระบบขัดข้องไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้เนื่องมาจากบริษัทผู้รับจ้างทำเว็บไซต์ หรือแจ้งว่าไม่สามารถเข้าเว็บไซต์ได้เนื่องจากอยู่ระหว่างการต่ออายุโดเมนเว็บไซต์

2. ระบุยืนยันว่ามีการเปิดเผยข้อมูลทางเว็บไซต์แล้วขอให้ปรับคะแนนใหม่ อาทิ แจ้งว่ามีข้อมูลแล้วแต่เกิดความผิดพลาดจากการแนบ URL ของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบหรือมีข้อมูลแล้วแต่ไม่ครบจึงขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลตามที่คณะที่ปรึกษาได้แนะนำไว้หรือไม่มีข้อมูลเนื่องจากไม่ได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ที่หน่วยงานต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์แต่ไม่ได้ระบุเงื่อนไขดังกล่าวไว้ในช่องคำอธิบายเพิ่มเติม เป็นต้น

สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาในกรณีที่พบข้อผิดพลาดเกิดจากการตรวจให้คะแนนแล้ว คณะที่ปรึกษาจะมีการพิจารณาทบทวนข้อมูลใหม่อีกครั้ง โดยการเปรียบเทียบกับฐานข้อมูลรูปภาพหน้าเว็บไซต์ที่หน่วยงานได้ตอบไว้เดิม หากพบข้อมูลเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดคณะที่ปรึกษาจะปรับแก้คะแนนในระบบ ITAS ใหม่

การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ การให้คำปรึกษา และกิจกรรมการยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

ย้อนกลับเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มีหน่วยงานภาครัฐผ่านค่าเป้าหมายการประเมิน ITA ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพียง 1,095 แห่ง คณะอนุกรรมการกำกับและพัฒนาการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งเป็นกลไกหลักทางวิชาการได้วิเคราะห์ค่าคะแนน ITA พบว่า สาเหตุที่หน่วยงานภาครัฐส่วนใหญ่ยังไม่สามารถผ่านค่าเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ ได้นั้น เนื่องจากยังไม่มีการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ และยังไม่มีการจัดกิจกรรมป้องกันการทุจริตที่เป็นไปตามมาตรฐานการประเมินที่กำหนด โดยปัจจัยหลักมาจากการขาดองค์ความรู้ ทักษะ และโครงสร้างพื้นฐานทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่จำเป็น

ดังนั้น คณะอนุกรรมการฯ จึงได้มีข้อเสนอผ่านไปยังคณะกรรมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ คณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะรัฐมนตรี ว่าควรที่จะต้องให้ความสำคัญ

“หน่วยงานในกลุ่มที่มีผลการประเมินในระดับ C – F ส่วนใหญ่ที่ยังขาดทรัพยากรสนับสนุน ทั้งในเชิงทักษะองค์ความรู้ โครงสร้างพื้นฐานของระบบสารสนเทศ”

และให้การสนับสนุนทรัพยากรแก่หน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้ในการพัฒนาปรับปรุงระบบสารสนเทศให้ทันสมัย รวมถึงให้การสนับสนุนด้านองค์ความรู้และทักษะการใช้งานระบบสารสนเทศ ซึ่งคาดว่าหากสามารถดำเนินการตามข้อเสนอดังกล่าวได้ ก็จะส่งผลต่อการพัฒนาในด้านการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ

หลังจากนั้นคณะรัฐมนตรี ในคราวการประชุมเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2564 ได้รับทราบข้อเสนอแนะดังกล่าวและมอบหมายไปยังกระทรวงมหาดไทย รวมถึงหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการจัดเตรียมงบประมาณและโครงการเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่ยังมีค่าคะแนนอยู่ระดับต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยได้รับไม้ต่อในการยกระดับหน่วยงานภาครัฐในทันที โดยได้เสนอขอจัดตั้ง

งบประมาณสนับสนุนในการเสริมสร้างองค์ความรู้ในการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐและทักษะในการใช้งานระบบสารสนเทศกระจายไปยังจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ รวมวงเงินงบประมาณกว่า 20,820,100 บาท โดยโครงการนี้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากสำนักงานจังหวัด สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด และสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดทั่วประเทศ ในการถ่ายทอดองค์ความรู้และโมเดลการบริหารจัดการของจังหวัดนครสวรรค์ หรือนครสวรรค์โมเดล ไปใช้ขยายผลในพื้นที่จังหวัดอื่น ๆ ทั่วประเทศด้วย

ขณะเดียวกัน หน่วยงานกำกับการประเมิน ITA ที่ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรี ประกอบด้วย สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ร่วมกันทำหน้าที่กำกับติดตาม จัดการอบรม และให้คำปรึกษาดูแลหน่วยงานภายใต้การกำกับตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติมอบหมายไว้ อย่างใกล้ชิดเพื่อให้ทุกหน่วยงานสามารถดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดได้พร้อมเพรียงกัน

การดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2564

ภายหลังจากที่ได้ดำเนินการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 แล้วเสร็จ ได้มีการนำเสนอรายงานผลการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 พร้อมข้อเสนอแนะในการพัฒนาทั้งในระดับนโยบายและในระดับปฏิบัติต่อคณะรัฐมนตรี โดยคณะรัฐมนตรีในคราวการประชุมเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2564 ได้เห็นชอบตามข้อเสนอในระดับนโยบายและมอบหมายให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องไปพิจารณาดำเนินการตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ต่อไป

หน่วยงานส่วนกลางทั้งในระดับกระทรวง กรม และหน่วยงานที่มีภารกิจในเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้อง ได้รับข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายตามที่คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายไว้ไปดำเนินการกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ กิจกรรม งบประมาณ และกลไกการกำกับติดตามในหลายระดับ โดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกันคือ การสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐโดยเฉพาะในกลุ่มที่ได้คะแนน ITA ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดได้รับการสนับสนุนทรัพยากรอย่างเพียงพอต่อการพัฒนาการดำเนินงานในด้านการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐและบริการสาธารณะผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน ทั้งในแง่องค์ความรู้และทักษะในการดำเนินงาน และในแง่การจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางระบบสารสนเทศ

ด้วยข้อจำกัดในด้านทรัพยากรและระยะเวลาในการพัฒนาหน่วยงานภาครัฐที่ยังไม่ผ่านค่าเป้าหมายการประเมินซึ่งมีจำนวนมากทั่วประเทศ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกำหนดกลุ่มเป้าหมายหลัก (primary target) ในการมุ่งเน้นและระดมทรัพยากรสนับสนุนเพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลที่ชัดเจน ผลการวิเคราะห์ในรายงานผลการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ชี้ให้เห็นว่าหน่วยงานในกลุ่มที่มีผลการประเมินในระดับ C–F ส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานในกลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังขาดทรัพยากรสนับสนุนทั้งในเชิงทักษะองค์ความรู้ โครงสร้างพื้นฐานของระบบสารสนเทศ และบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้าน IT ดังนั้น การกำหนดกลไกและทรัพยากรที่ทำหน้าที่สนับสนุน ส่งเสริม และกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะส่งผลต่อทิศทางและความสำเร็จของการพัฒนาการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565

การดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2564 ด้วยการปูพรมสนับสนุนจากหน่วยงานระดับ

กระทรวงและหน่วยงานส่วนกลาง โดยเฉพาะกระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานในสังกัด ประกอบกับความมุ่งมั่นตั้งใจของหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศ ในการพัฒนาการดำเนินงานและการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐทางเว็บไซต์ของหน่วยงานเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของค่าคะแนน ITA ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จากการรายงานผลการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรีของหน่วยงานส่วนกลางและหน่วยงานระดับกระทรวง รวม 31[1] หน่วยงาน ได้สะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับข้อวิเคราะห์และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อยกระดับผลการประเมิน ITA ต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน เมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 โดยจำแนกได้เป็น 6 ประเด็น ดังนี้

1) การส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลและบริการสาธารณะผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2565

จากผลการประเมิน ITA เมื่อปี 2563 ได้ชี้ให้เห็นว่าหน่วยงานภาครัฐกว่า 5,779 แห่ง หรือคิดเป็น 69.60% ของหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินมีผลการประเมินต่ำกว่าระดับ C ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากปัญหาในการเปิดเผยข้อมูลและการดำเนินการป้องกันการทุจริต ดังนั้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 หน่วยงานระดับกระทรวงและหน่วยงานส่วนกลางหลายแห่ง จึงได้ดำเนินการกำหนดนโยบาย โครงการ และกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลและบริการสาธารณะผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการเข้าถึงข้อมูลและบริการผ่านระบบสารสนเทศ ผลสะท้อนของการพัฒนาในประเด็นดังกล่าวนี้จะส่งผลไปยังค่าคะแนนการประเมิน ITA ตามแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน (OIT)

ในแง่การมอบนโยบายและข้อสั่งการของผู้บริหาร พบว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 รัฐมนตรีและผู้บริหารระดับสูงหลายกระทรวง ได้มีการมอบนโยบายและข้อสั่งการเน้นย้ำในเรื่องการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐตามหลักเกณฑ์การประเมิน ITA

ยกตัวอย่างเช่น ในกรณีของกระทรวงมหาดไทย พลเอกอนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พร้อมด้วยปลัดกระทรวงมหาดไทย และผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงมหาดไทย ได้ประชุมมอบนโยบายและข้อราชการสำคัญของกระทรวงมหาดไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ในการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาและยกระดับคะแนนการประเมิน ITA ของหน่วยงานในสังกัดและในกำกับ โดยมีการประชุมมอบนโยบายไปยังหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้าหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด ปลัดกรุงเทพมหานคร และถ่ายทอดสดผ่านระบบสถานีโทรทัศน์กรมการปกครอง (DOPA Channel) ไปยังผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศอีกทางหนึ่งด้วย

หรือกรณีตัวอย่างของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ นายจุติ ไกรฤกษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงฯ ได้มีการมอบนโยบายและข้อสั่งการให้กับคณะผู้บริหาร หัวหน้าหน่วยงาน และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของกระทรวง พม. อีกทั้งได้สั่งการให้ทุกกรมจัดตั้งผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง หรือ CIO เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

หรือกรณีตัวอย่างของกระทรวงสาธารณสุข ได้มีการกำหนดให้หน่วยงานในสังกัดทั้งราชการบริหารส่วนกลาง และราชการบริหารส่วนภูมิภาค วางระบบ/มาตรการเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานผ่านการประเมิน ITA ด้วยการกำหนดกรอบแนวทางการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน ซึ่งข้อมูลที่เปิดเผยนั้น

[1]กระทรวงคลาโหม กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงสาธารณสุข สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี กองอำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร สำนักงาน กปร. สำนักงาน ป.ป.ง. สำนักงานราชบัณฑิตยสภา กรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงาน ก.ล.ต. สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

ต้องมีความถูกต้อง ชัดเจน ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน นอกจากนั้น ยังกำหนดให้มีการรายงานผลการกำกับติดตามการดำเนินงานเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะ และให้เผยแพร่ข้อมูลรายงานผลการกำกับติดตามฯ บนเว็บไซต์ของหน่วยงานด้วย

ในแง่การจัดโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลและบริการสาธารณะผ่านทางเว็บไซต์ กระทรวงมหาดไทยได้วิเคราะห์และจัดทำโครงการพัฒนาหรือยกระดับคะแนนการประเมิน ITA รวมถึงจัดเตรียมงบประมาณสนับสนุนทั้งในส่วนราชการส่วนภูมิภาคระดับจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็น Primary Target ในการแก้ไขปัญหาการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ โดยได้จัดสรรงบประมาณภายใต้แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 รวมวงเงินงบประมาณกว่า 20,820,100 บาท กระจายลงไปยัง 76 จังหวัดทั่วประเทศ

ในแง่เนื้อหาและรายละเอียดการดำเนินงาน หลายหน่วยงานได้มีการทบทวนวิเคราะห์และถอดบทเรียนผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา โดยมุ่งเป้ายกระดับคะแนน ITA รอบการประเมินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สำหรับหน่วยงานส่วนกลางระดับกระทรวง กล่าวได้ว่าเกือบทุกกระทรวงได้ดำเนินการจัดอบรม สัมมนา และประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเตรียมความพร้อมของส่วนงานภายในให้มีผลการดำเนินงานและมีข้อมูลเผยแพร่พร้อมต่อการประเมิน ITA

ในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบชุมชนนักปฏิบัติ Communities of Practices: CoPs) โดยมุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลตามแบบ OIT ในตัวชี้วัดที่ 9 การเปิดเผยข้อมูล และตัวชี้วัดที่ 10 การป้องกันการทุจริต และได้มีการถ่ายทอดผ่านระบบ Video Conference System (VCS) ไปยัง 76 จังหวัด ผ่านระบบสถานีโทรทัศน์กรมการปกครอง (DOPA Channel) ไปยังอำเภอทุกอำเภอ และทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ซึ่งสามารถเลือกรับชมผ่านระบบ Video Streaming ได้เช่นกัน

นอกจากนี้ ภายใต้วงเงินงบประมาณตามแผนบูรณาการฯ กว่า 20,820,100 บาท ที่กระจายลงไปยัง 76 จังหวัดทั่วประเทศ ได้ส่งผลให้ทุกจังหวัดต้องดำเนินโครงการอบรมเสริมสร้างองค์ความรู้และทักษะในการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐด้วยเช่นกัน ซึ่งโดยทั่วไปจะเป็นการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันระหว่างสำนักงานจังหวัด สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด และสำนักงาน ป.ป.ช.

ประจำจังหวัด กล่าวได้ว่าการบูรณาการความร่วมมือของ 3 หน่วยงานดังกล่าว เป็นปัจจัยสำคัญและเป็น Key Actors ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการยกระดับการประเมิน ITA ในภาพรวมของจังหวัด

การจัดตั้งงบประมาณ โครงการ และกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนการปรับปรุงและพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลและบริการสาธารณะผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานภาครัฐยังมีกระจายตัวอยู่ในหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ด้วย ยกตัวอย่าง เช่น สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง แนวทางการประเมิน ITA 2564 ให้แก่สถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานในสังกัดทั่วประเทศ หรือตัวอย่างเช่น สำนักงาน ป.ป.ท. ได้จัดให้มีหลักสูตร "เสริมสร้างธรรมาภิบาลต่อต้านการทุจริต" สำหรับส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลและกฎหมายที่เกี่ยวข้องแก่หน่วยงานของรัฐ โดยมีเนื้อหาวิชาความรู้เกี่ยวกับการประเมิน ITA ในหลักสูตรดังกล่าวด้วย

ในแง่การบริหารจัดการเพื่อยกระดับการประเมิน ITA หน่วยงานหลายแห่งทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้นำแนวทางการบริหารจัดการการประเมิน ITA ของจังหวัดนครสวรรค์ (นครสวรรค์โมเดล) ซึ่งปรากฏในรายงานผลการประเมิน ITA 2563 ไปปรับใช้ในการบริหารจัดการหน่วยงานของตนเอง ในกรณีของจังหวัดได้มีการแต่งตั้งคณะทำงาน/คณะกรรมการ เพื่อกำกับติดตามและร่วมกันดำเนินการใน 3 ระยะ คือ ก่อนการประเมิน ระหว่างการประเมิน และหลังการประเมิน โดยคณะทำงาน/คณะกรรมการดังกล่าว ต้องมาจากผู้แทนกอง/สำนัก/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์กรด้านต่าง ๆ เช่น การคลัง กฎหมาย นโยบายและแผน ทรัพยากรบุคคล ผู้ดูแลเว็บไซต์ (Admin) และหน่วยงานในจังหวัดที่มีผลคะแนนสูงโดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน

โดยสรุป กล่าวได้ว่าการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2564 ในประเด็นการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลและบริการสาธารณะผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานภาครัฐในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565 เป็นหลักนั้น ได้มีการดำเนินการอย่างทั่วถึงทั้งในหน่วยงานระดับกระทรวง หน่วยงานส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2) การกำหนดตัวชี้วัดการกำกับดูแลการประเมิน ITA ของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการประเมิน ITA

จากการกำกับติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน ITA เมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 พบว่า ผู้บริหารของหน่วยงานภาครัฐหลายแห่งไม่ได้ตรวจสอบหรือสอบทานข้อมูลและบริการภาครัฐที่ได้เผยแพร่ไว้ในเว็บไซต์ของหน่วยงานก่อนส่งคำตอบเข้าสู่ระบบ ITAS อันเป็นขั้นตอนสำคัญที่กำหนดไว้ในกระบวนการประเมิน ITA ดังนั้น เพื่อให้เกิดการกำกับดูแลการประเมิน ITA ในแต่ละขั้นตอนและกลั่นกรองข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะให้มีความถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์การประเมินที่กำหนด จึงได้มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายให้มีการกำหนดตัวชี้วัดการกำกับดูแลการประเมิน ITA ในส่วนของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน

จากการรายงานผลการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรีในประเด็นนี้พบว่า หน่วยงานระดับกระทรวงและหน่วยงานส่วนกลาง จำนวน 31 แห่ง ได้รายงานว่า ได้มีการกำหนดตัวชี้วัดการกำกับติดตามของผู้บริหารและตัวชี้วัดของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการประเมิน ITA เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทั้งในรูปแบบตัวชี้วัดประเมินผลการปฏิบัติราชการรายบุคคลและตัวชี้วัดตามแผนยุทธศาสตร์หรือแผนปฏิบัติการ

นอกจากนี้ ในหลายกระทรวงได้มีข้อสั่งการถ่ายทอดลงไปยังหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน

"การกำหนดตัวชี้วัดประเมินผลการปฏิบัติราชการ เมื่อประกอบกับการกลั่นกรองและสอบทานข้อมูลของคณะทำงาน ITA ภายในหน่วยงาน ได้ส่งผลให้ข้อมูลที่ได้มีการเปิดเผยไว้มีความรอบคอบรัดกุมและมีคุณภาพมากกว่าปีงบประมาณที่ผ่านมา"

ในกำกับให้ดำเนินการพิจารณากำหนดตัวชี้วัดการกำกับดูแลการประเมิน ITA ของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่รับผิดชอบด้วย ยกตัวอย่างเช่น กรณีของกระทรวงมหาดไทย (จังหวัด) ได้มีการกำหนดเป็นตัวชี้วัดในการประเมินผลการปฏิบัติราชการให้สอดคล้องกับขั้นตอนการประเมิน ITA โดยในรอบการประเมิน 1/2564 จะกำหนดตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาและยกระดับคะแนนการประเมิน ITA ตามกรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการของสำนักงานจังหวัด (ด้านผลสัมฤทธิ์ของงาน) และในรอบการประเมิน 2/2564 จะกำหนดตัวชี้วัดระดับความสำเร็จโดยนำผลคะแนนการประเมิน ITA มาเป็นตัวชี้วัดของผู้บริหารทั้งในส่วนกลาง (ผู้อำนวยการสำนัก/กอง/ศูนย์/กลุ่มงาน) และระดับพื้นที่ (ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าสำนักงานจังหวัด) รวมถึงเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้วย

ไม่ใช่เฉพาะตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับขั้นตอนการประเมิน ITA แต่เพียงเท่านั้น ในหน่วยงานบางแห่ง เช่น กระทรวงพาณิชย์ ได้มีการกำหนดตัวชี้วัดของเจ้าหน้าที่ส่วนงานอื่น ๆ ที่เป็นการหนุนเสริมและยกระดับคุณภาพของข้อมูลและบริการในรูปแบบออนไลน์ที่ได้เปิดเผยไว้ตามประเด็นการประเมิน ITA ด้วย เช่น การเขียนบทความ/ข่าว/ผลงานวิชาการที่วิเคราะห์เกี่ยวกับภารกิจที่รับผิดชอบ/ข่าวประชาสัมพันธ์ผลงานและความคืบหน้าตามภารกิจ และทำการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านเว็บไซต์ สื่อออนไลน์ และสื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น

การกำหนดตัวชี้วัดประเมินผลการปฏิบัติราชการรายบุคคลเมื่อประกอบกับการกลั่นกรองและสอบทานข้อมูลของคณะทำงาน/คณะกรรมการยกระดับ ITA ภายในหน่วยงานได้ส่งผลให้ข้อมูลที่ได้มีการเปิดเผยไว้ทางเว็บไซต์และข้อมูลคำตอบที่ได้มีการนำเข้าสู่ระบบ ITAS มีความรอบคอบรัดกุมและมีคุณภาพมากกกว่าปีงบประมาณที่ผ่านมาอย่างเห็นได้ชัดเจน ซึ่งสะท้อนให้เห็นผ่านผลการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 นี้

3) การผลิตสื่อออนไลน์หรือรายการโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาเสริมสร้างองค์ความรู้ในการพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลและให้บริการประชาชนผ่านระบบสารสนเทศ

การเสริมสร้างองค์ความรู้และประสบการณ์ในการพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลและบริการภาครัฐผ่านระบบสารสนเทศ ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะเข้ามาช่วยเติมเต็มในด้านความรู้และความตระหนักของเจ้าหน้าที่รัฐทั่วประเทศให้ได้เห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์การประเมิน ITA ซึ่งจะส่งผลบวกต่อการพัฒนาระบบราชการไทยตามวิสัยทัศน์ Thailand Digital Government Vision 2021 หรือวิสัยทัศน์รัฐบาลดิจิทัลประเทศไทย 2021

ตลอดปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีหน่วยงานภาครัฐหลายแห่งและสื่อมวลชน ได้ร่วมกันประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมิน ITA ไปยังประชาชนกลุ่มเป้าหมายของแต่ละหน่วยงานด้วย โดยในส่วนของกรมประชาสัมพันธ์ได้มีการจัดตั้งงบประมาณตามแผนบูรณาการการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ กิจกรรมการผลิตและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ วงเงินงบประมาณ 14,430,000 บาทและได้ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ผ่านสื่อและช่องทางที่หลากหลายทั้งสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT) และสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย และสถานีวิทยุเครือข่ายกรมประชาสัมพันธ์ทั่วประเทศ เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้และถ่ายทอดประสบการณ์ขององค์กรที่ประสบความสำเร็จในการใช้ประโยชน์จากระบบสารสนเทศในการเปิดเผยข้อมูลและให้บริการประชาชน

นอกจากนี้ ยังได้รับความร่วมมือจากสื่อมวลชนอีกหลายสำนักในการเผยแพร่ข่าวและองค์ความรู้เกี่ยวกับการประเมิน ITA อาทิ สถานีโทรทัศน์ ช่อง 9 MCOT HD สถานีโทรทัศน์ช่อง 7HD และสถานีโทรทัศน์ Thai PBS หนังสือพิมพ์ Bangkok Post รวมถึงผ่านสำนักข่าวออนไลน์ชั้นนำจำนวนมาก โดยเฉพาะข่าวพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้กล่าวเชิญชวนประชาชน

ร่วมประเมิน ITA 2564 และข่าวความร่วมมือระหว่างไทยกับ OECD ในการพัฒนาภาครัฐผ่านการประเมิน ITA

จากข้อมูลการรายงานผลการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2564 ประกอบกับการกำกับติดตามตลอดกระบวนการประเมิน ITA ทำให้ทราบได้ว่านอกจากการประชาสัมพันธ์ผ่านองค์กรสื่อของรัฐแล้ว หน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมการประเมิน ITA หลายแห่งทั่วประเทศ ก็ได้ร่วมกันประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมินITA ไปยังกลุ่มเป้าหมายด้วย อาทิ การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน รวมทั้งบริการต่าง ๆ ของหน่วยงานให้ผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายใน ภายนอก และประชาชนทั่วไปได้รับทราบและสามารถเข้าถึงได้โดยง่ายในรูปแบบ Infographic ผ่านหน้าเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน หรือทาง Facebook Fanpage ของหน่วยงาน รวมทั้งกลุ่มสนทนาสาธารณะ LINE Application หรือการจัดทำโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ช่องทางการเข้าตอบแบบวัด IIT และ EIT เผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์และอาคารสถานที่ราชการ

สำหรับการประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐโดยสำนักงาน ป.ป.ช. นั้น สำนักประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส สำนักพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาล และสำนักสื่อสารองค์กร ได้มีการจัดทำสื่อสกู๊ปข่าว สื่อความรู้ สารคดีสั้น Motion Graphic และ Infographic เผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์และขอความอนุเคราะห์ในการเผยแพร่ผ่านช่องทางของสื่อมวลชนตลอดปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

4) การมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอกำกับดูแลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการส่วนภูมิภาคและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐและการให้บริการสาธารณะผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน

สืบเนื่องจากผลการประเมิน ITA เมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สะท้อนให้เห็นว่าจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่ง ยังไม่ได้มีการเปิดเผยข้อมูลหรือบริการภาครัฐผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานให้ถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ดังนั้น หากมีการกำกับดูแลการปฏิบัติราชการในเรื่องการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐอย่างใกล้ชิดก็คาดหมายได้ว่าจะส่งผลให้การดำเนินงานในจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีขึ้น และส่งผลสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบได้ในท้ายที่สุด

ด้วยเหตุนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ ในฐานะผู้มีหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการส่วนภูมิภาค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทได้ระบุไว้ จึงเป็นกลไกสำคัญ (Key Actor) ในการกำกับดูแลการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐและการให้บริการสาธารณะผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานในพื้นที่จังหวัด

พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พร้อมด้วยปลัดกระทรวงมหาดไทย และผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงมหาดไทย ได้ประชุมมอบนโยบายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกำกับติดตาม โดยเน้นย้ำให้หัวหน้าหน่วยงานในสังกัดราชการส่วนภูมิภาค และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดให้ความสำคัญกับการประเมิน ITA ทั้งก่อนการประเมินต้องศึกษาและทำความเข้าใจรายละเอียดการประเมิน ความสำคัญของการประเมิน ประโยชน์ของการประเมิน ITA และเกณฑ์การประเมินต้องมีการเตรียมการ กำหนดผู้รับผิดชอบ วิธีการปฏิบัติงาน แนวทางในการกำกับดูแล และรายงานผลการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม ส่วนในช่วงระหว่างการประเมินนั้น ต้องมีการประชุมชี้แจง ประชุมติดตาม และให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานในพื้นที่อย่างใกล้ชิด และสุดท้ายเมื่อพ้นช่วงระยะเวลาภายหลังการประเมินแล้วจะต้องมีการรายงานผลการประเมิน ปัญหาอุปสรรค ถอดบทเรียน และวางแนวทางการดำเนินการในปีต่อไป

ต่อมาปลัดกระทรวงมหาดไทยได้มีข้อสั่งการให้ผู้ว่าราชการจังหวัด กำกับ ติดตาม ความคืบหน้าการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัด (จังหวัดและส่วนราชการส่วนภูมิภาค) อย่างใกล้ชิด สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ผู้ว่าราชการจังหวัดใช้กลไกการกำกับดูแลของนายอำเภอ โดยเน้นย้ำให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ให้ความสำคัญและติดตามให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนตลอดช่วงเวลาของการประเมิน

นอกจากนี้ กระทรวงมหาดไทยยังได้กำหนดให้การตรวจติดตามการประเมิน ITA ของหน่วยงานในสังกัด เป็นประเด็นการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย และมอบหมายให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยเน้นย้ำการกำกับติดตามความคืบหน้าของการประเมิน ITA ของจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์แนวทางและระยะเวลาที่กำหนด โดยเฉพาะประเด็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนา การเปิดเผยข้อมูลและการบริการสาธารณะผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานอย่างน้อยตามที่กฎหมายกำหนด

5) การพัฒนาเครื่องแม่ข่าย ระบบเครือข่าย พร้อมซอฟต์แวร์ที่จำเป็นในระดับจังหวัด เพื่อรองรับเว็บไซต์ของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในด้านการศึกษาและพัฒนาแนวทางการพัฒนาเครื่องแม่ข่าย (Server) ระบบเครือข่าย (Network) พร้อมซอฟต์แวร์ (Software) ที่จำเป็นในระดับจังหวัด เพื่อรองรับเว็บไซต์ของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในจังหวัด ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลภาครัฐผ่านระบบสารสนเทศที่เป็นมาตรฐานและมีเสถียรภาพมากขึ้น รวมทั้งช่วยประหยัดงบประมาณแผ่นดินได้เป็นจำนวนมากนั้น

ขณะนี้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ดำเนินโครงการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลของรัฐ กิจกรรมพัฒนาระบบคลาวด์กลางภาครัฐ (Government

Data Center and Cloud Service: GDCC) ซึ่งเป็นการให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server) และพื้นที่จัดเก็บข้อมูลดิจิทัลให้กับหน่วยงานภาครัฐทั้งในราชการบริหารส่วนกลางและราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ให้สามารถใช้งานในรูปแบบของเทคโนโลยีคลาวด์คอมพิวติ้ง (Cloud Computing) เพื่อลดภาระงบประมาณภาครัฐและการบริหารจัดการของหน่วยงานในการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย โดยบริการคลาวด์กลางภาครัฐ (GDCC) ดังกล่าว ได้ถูกออกแบบให้รองรับการเพิ่มประสิทธิภาพและมาตรฐานความมั่งคงปลอดภัยสำหรับ Data Center และบริการ Cloud ระดับสากล ประกอบด้วย CSA-Star, ISO 27001, ISO 20000-1 ไว้ด้วย โดยปัจจุบันระบบสามารถทำงานได้ถึงร้อยละ 99.99 และมีผู้เชี่ยวชาญดูแลระบบ พร้อมให้คำปรึกษา

การพัฒนาบริการคลาวด์กลางภาครัฐ (GDCC) นี้ สามารถช่วยให้รัฐบาลประหยัดงบประมาณในการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายภาพรวมได้ประมาณร้อยละ 60 ปัจจุบันมีหน่วยงานใช้บริการคลาวด์กลางภาครัฐ (GDCC) จำนวน 303 กรม 963 หน่วยงาน (ระดับกอง) สำหรับหน่วยงานระดับจังหวัดที่ใช้บริการคลาวด์กลางภาครัฐ (GDCC) มีหลายหน่วยงาน อาทิ หน่วยงานภายใต้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เทศบาล สำนักงานจังหวัด จำนวน 27 หน่วยงาน โรงพยาบาลและหน่วยงานด้านสาธารณสุข จำนวน 71 หน่วยงาน และโรงเรียนหรือหน่วยงานภายใต้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 18 หน่วยงาน เป็นต้น ทั้งนี้ หน่วยงานที่สนใจใช้บริการคลาวด์กลางภาครัฐ (GDCC) สามารถศึกษารายละเอียดและ Download คำขอใช้บริการได้ที่ https://gdcc.onde.go.th หรือขอรับคำปรึกษาเกี่ยวกับระบบที่จะใช้บริการคลาวด์กลางภาครัฐ (GDCC) ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ 0 2024 1999

นอกจากนี้ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ได้เสนอให้นำเว็บไซต์ของหน่วยงานภาครัฐในแต่ละประเภทที่มีผลการประเมินด้านการเปิดเผยข้อมูล (OIT) สูงมาเป็นเว็บไซต์ต้นแบบในการกำหนดโครงสร้างของเว็บไซต์ของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว จะช่วยลดระยะเวลาในการออกแบบโครงสร้างของเว็บไซต์ใหม่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้

6) กิจกรรมเสริมสร้างแรงจูงใจเชิงบวกในการพัฒนาและยกระดับการเปิดเผยข้อมูลและบริการภาครัฐผ่านระบบสารสนเทศ เพื่อเป็นการมอบสิ่งจูงใจและสร้างต้นแบบในการพัฒนาให้แก่หน่วยงานภาครัฐ

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) แจ้งว่าได้กำหนดให้มีการมอบรางวัลรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government Awards) แก่หน่วยงานภาครัฐที่มีการปรับเปลี่ยนองค์กรสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลในระดับสูงเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นการส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐเห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ในการพัฒนาองค์กรไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี และสร้างแรงจูงใจให้ทุกหน่วยงานในการมุ่งมั่นพัฒนายกระดับองค์กรให้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการสร้างความร่วมมือและแรงสนับสนุนให้เกิดกับหน่วยงานในการดำเนินงานด้านรัฐบาลดิจิทัลและบริการภาครัฐหลากหลายรูปแบบ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศต่อไป

ทั้งนี้ ในส่วนของรางวัลหน่วยงานดีเด่นด้านการใช้ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) นั้น ได้ให้ความสำคัญกับความมุ่งมั่นและพยายามของหน่วยงานในการมุ่งเน้นการใช้ธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance) เพื่อผลักดันให้เกิดการกำกับดูแลข้อมูลอย่างถูกต้องและเป็นระบบ รวมถึงผลักดันและสนับสนุนการบูรณาการและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ที่สอดคล้องกับนโยบายด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และความมั่นคงปลอดภัยข้อมูล โดยจะพิจารณาจากระดับการดำเนินการใช้ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐที่มีการดำเนินการและประกาศใช้แล้ว และการประกาศรายชื่อข้อมูลกลางที่มี Metadata อธิบายชุดข้อมูลได้ถูกต้องตามมาตรฐาน DGF

ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

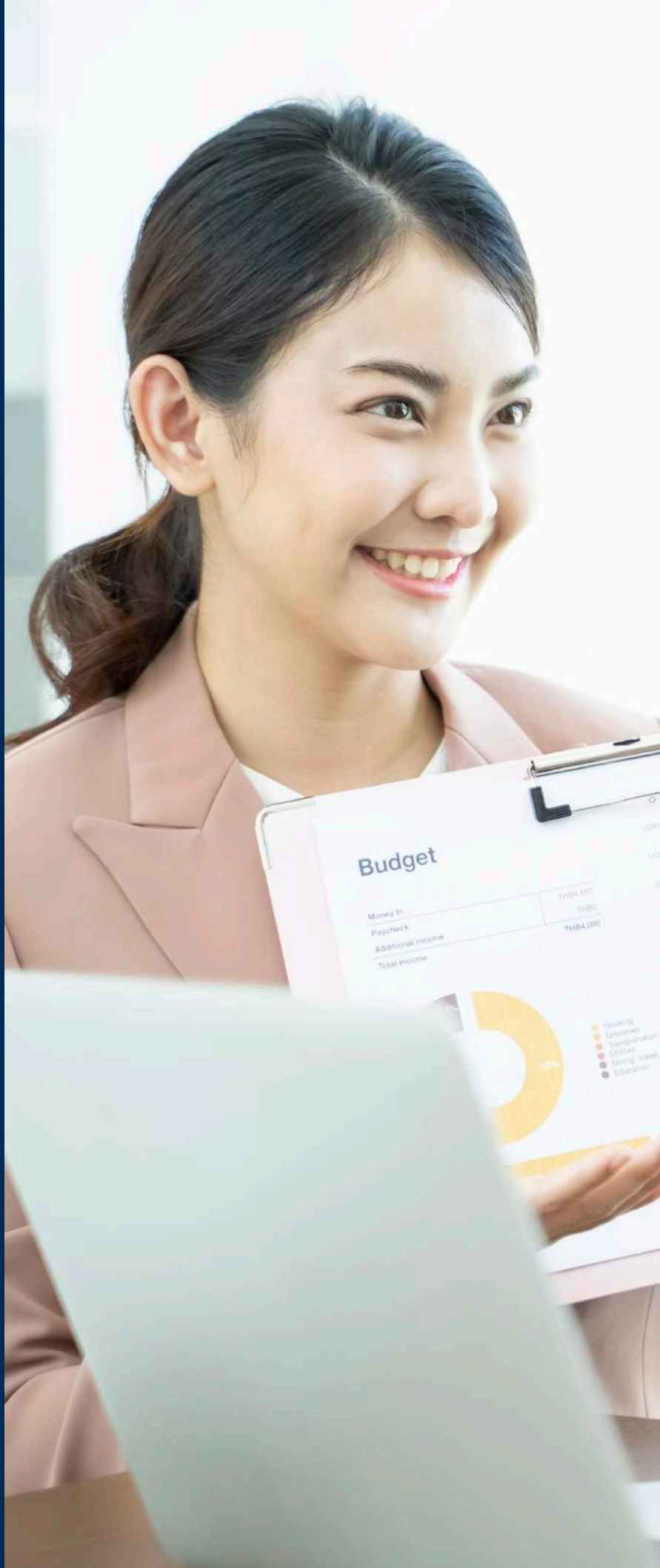

ผลการประเมิน ITA เปรียบเสมือนผลการตรวจสุขภาพองค์กรประจำปี มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ตรวจพบโรคก่อนที่จะแสดงอาการ เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้วางแผนการรักษาที่เหมาะสม

Money Out
Housing (Rent, mortgage, taxes, insurance)
Groceries
Transportation
Utilities
Dining, travel, entertainment
Education
Total expenses

CONTRACT

ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ผลที่ได้จากการประเมิน ITA ไม่ได้มีเพียงแค่ค่าคะแนน แต่ยังได้ผลผลิตจากกระบวนการพัฒนาในระหว่างที่ทำการประเมินด้วย ซึ่งจะส่งผลให้ทุกหน่วยงานได้มีการทบทวน ปรับปรุง พัฒนาองค์กรของตนเอง ให้มีความเข้มแข็งและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

จำนวนหน่วยงานที่เข้าร่วมประเมิน
การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ มีทั้งฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การประเมินในปี พ.ศ. 2564 นี้ มีหน่วยงานภาครัฐเข้าร่วมการประเมิน จำนวน 8,300 แห่ง ทั่วประเทศ ครอบคลุมทั้งในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีจำนวนประชาชนที่เคยติดต่อรับบริการจากหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศ และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐแต่ละแห่ง เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน ITA เป็นจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ล้านคน ติดต่อกัน 3 ปีซ้อน กล่าวได้ว่า การประเมิน ITA เป็นการประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศไทยในปัจจุบัน ทั้งในแง่ของจำนวนหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน และในแง่ของจำนวนผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน

ผลการประเมิน ITA ที่ทุกหน่วยงานได้รับในแต่ละปีงบประมาณ เปรียบเสมือนผลการตรวจสุขภาพองค์กรประจำปี หากการตรวจสุขภาพประจำปีของปัจเจกบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ตรวจพบโรคก่อนที่จะแสดงอาการหรือเกิดการลุกลาม เพื่อนำผลการตรวจสุขภาพนั้นมาช่วยในการวางแผนการรักษาที่เหมาะสมได้ตั้งแต่เนิ่น ๆ หรือช่วยในการวางแผนในการดูแลตนเองฉันใด ในการบริหารจัดการภาครัฐให้มีสุขภาวะองค์กรที่เข้มแข็งและมีภูมิคุ้มกันต่อปัญหาการทุจริตก็ฉันนั้น หน่วยงานภาครัฐจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องตรวจสุขภาพองค์กรประจำปีผ่านการประเมิน ITA เพื่อช่วยให้ทราบถึงสถานะหรือจุดอ่อนในการดำเนินงานในมิติต่าง ๆ อย่างรอบด้าน ผลการประเมินที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้วางแผนพัฒนาการดำเนินงานและป้องกันปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบที่อาจตามมาในภายหลัง

ดังนั้น ผลลัพธ์ที่ได้จากการประเมิน ITA จึงไม่ควรหยุดอยู่เพียงแค่ค่าคะแนน แต่หน่วยงานภาครัฐยังจำเป็นที่จะต้องนำค่าคะแนนและข้อเสนอแนะที่ได้ไปใช้ในการดูแลพัฒนาองค์กรของตนเองให้มีความเข้มแข็งภายหลังจากที่ได้รับทราบผลการประเมินด้วย ทั้งนี้ก็เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน การให้บริการ การอำนวยความสะดวก และสามารถตอบสนองต่อประชาชนได้ดียิ่งขึ้น

ทั้งนี้ จำเป็นที่จะต้องเน้นย้ำอีกครั้งหนึ่งว่า ผลการประเมิน ITA ไม่ได้มีจุดมุ่งหมายหลักในการวัดว่าหน่วยงานใดทุจริตประพฤติมิชอบมากกว่ากัน และไม่ได้เป็นเครื่องมือตัดสินว่าหน่วยงานไหนกระทำถูกหรือผิด แต่เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการพัฒนาหน่วยงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ตอบสนองต่อประชาชนและบุคลากรภายในหน่วยงานมากขึ้น เพราะหากพิจารณาจากประเด็นการประเมิน ITA ในภาพรวม จะเห็นได้ว่าตัวชี้วัดและประเด็นการประเมินส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบราชการหรือหน่วยงานภาครัฐเพื่อป้องกันการทุจริตและเพื่อให้เกิดการปรับตัวสู่การปฏิบัติงานผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้การปฏิบัติงานหรือการให้บริการมีความโปร่งใสมากยิ่งขึ้น ลดโอกาสการทุจริตให้น้อยลง ยกระดับคุณภาพการให้บริการประชาชน เพิ่มความสะดวกให้ผู้มาติดต่อรับบริการ เพิ่มศักยภาพของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารภาครัฐ ช่วยให้การทำธุรกรรมของภาคธุรกิจเอกชนรวดเร็วขึ้น ช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงภาครัฐได้ทุกวันและทุกเวลา และช่วยลดรายจ่ายของภาครัฐให้น้อยลง

ข้อมูลหน่วยงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภาพรวม

สรุปข้อมูลหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน

จำนวนหน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมการประเมินในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 นี้ มีจำนวน 8,300 หน่วยงาน ลดลงกว่าปีที่ผ่านมา 3 หน่วยงาน เนื่องจากมีการยุบรวมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน่วยงานรัฐวิสาหกิจพ้นสถานะความเป็นหน่วยงานภาครัฐ

สรุปข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน Internal Stakeholders

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในหน่วยงาน ประกอบด้วย ข้าราชการ พนักงาน และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานมาไม่น้อยกว่า 1 ปี ที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน ITA ผ่านการตอบแบบวัด IIT ในปีนี้มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 471,794 คนเพิ่มมากขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา 5.36% โดยกลุ่มผู้ตอบส่วนใหญ่กว่า 30.93% มีประสบการณ์ในการทำงานในหน่วยงานมาแล้วเป็นระยะเวลานานกว่า 11 - 20 ปี รองลงมา 28.75% คือกลุ่มข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เพิ่งเข้าทำงานในภาครัฐได้ไม่นานนัก มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในหน่วยงานอยู่ที่ 1 - 5 ปี ขณะที่ข้อมูลด้านอายุของผู้ตอบแบบวัด IIT โดยส่วนใหญ่จะมีช่วงอายุระหว่าง 41 - 50 ปี รองลงมาคือช่วงอายุระหว่าง 31 - 40 ปีและผู้ตอบส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย

Internal Stakeholder

คุณลักษณะ	กลุ่ม	จำนวน	สัดส่วน
อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	482	0.10%
	20 - 30 ปี	57,335	12.15%
	31 - 40 ปี	150,144	31.82%
	41 - 50 ปี	166,175	35.22%
	51 - 60 ปี	92,713	19.65%
	มากกว่า 60 ปี	4,945	1.05%
เพศ	ชาย	194,838	41.30%
	หญิง	276,239	58.55%
	อื่น ๆ	717	0.15%
ระดับการศึกษา	ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	16,614	
	มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	60,744	12.88%
	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	51,089	10.83%
	ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	239,730	50.81%
	สูงกว่าปริญญาตรี	100,938	21.39%
	อื่น ๆ	2,679	0.57%
ระยะเวลาการปฏิบัติงาน	1 - 5 ปี	135,622	28.75%
	6 - 10 ปี	127,485	27.02%
	11 - 20 ปี	145,931	30.93%
	มากกว่า 20 ปี	62,756	13.30%

ผู้ตอบส่วนใหญ่ของแบบวัด IIT

สรุปข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก External Stakeholders

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก ได้แก่ บุคคล นิติบุคคล บริษัทเอกชน หรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่มารับบริการหรือมาติดต่อตามภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ปี และได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน ITA ผ่านการตอบแบบวัด EIT โดยในปีนี้มีจำนวนผู้ตอบทั้งสิ้น 859,794 คน เพิ่มขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา 0.69%

กลุ่มผู้ตอบที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่ คือ กลุ่มผู้ตอบที่เข้าตอบด้วยตนเองผ่านทางระบบ ITAS ที่เว็บไซต์ https://itas.nacc.go.th หรือ Application ITAS หรือสแกน QR Code บริเวณจัดให้บริการของหน่วยงาน โดยมีจำนวนเพิ่มขึ้นกว่า 66,504 คน หรือเพิ่มขึ้นถึง 16.32% เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

ข้อมูลที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งคือ สถานะของผู้ตอบในปี 2564 นี้ มีบุคคลทั่วไปเข้ามามีส่วนร่วมในการตอบเพิ่มขึ้น 13.18% สะท้อนให้เห็นถึงความตื่นตัวของภาคประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมสะท้อนผลการปฏิบัติงานหรือการให้บริการเพื่อนำไปสู่การพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพที่ดียิ่งขึ้น และอีกนัยหนึ่งก็สะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จของหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินในการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตอบแบบวัด EIT

External Stakeholder

คุณลักษณะ	กลุ่ม	จำนวน	สัดส่วน
อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	13,448	1.56%
	20 - 30 ปี	117,377	13.65%
	31 - 40 ปี	165,134	19.21%
	41 - 50 ปี	210,684	24.50%
	51 - 60 ปี	202,611	23.57%
	มากกว่า 60 ปี	150,540	17.51%
เพศ	ชาย	377,241	43.88%
	หญิง	480,422	55.88%
	อื่น ๆ	2,131	0.25%
ระดับการศึกษา	ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	237,163	27.58%
	มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	246,927	28.72%
	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	108,888	12.66%
	ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	218,001	25.36%
	สูงกว่าปริญญาตรี	32,908	3.83%
	อื่น ๆ	15,907	1.85%
สถานะของผู้ตอบ	บุคคลทั่วไป	691,359	80.41%
	หน่วยงานของรัฐ	79,265	9.22%
	องค์กรธุรกิจ	52,636	6.12%
	อื่น ๆ	36,534	4.25%
งานที่รับบริการหรือติดต่อกับภาครัฐ	งานหลักของหน่วยงาน	510,849	59.42%
	งานจัดซื้อจัดจ้าง	66,111	7.69%
	งานสนับสนุน เช่น การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ การวิจัย การประชาสัมพันธ์ เป็นต้น	79,075	9.20%
	งานอื่น ๆ	203,759	23.70%

สรุปผลการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ส่วนที่ 1 ผลการประเมิน ภาพรวมระดับประเทศ

ผลการประเมิน ITA ระดับประเทศ

ผลการประเมิน ITA 2564 ในภาพรวมระดับประเทศ พบว่า มีผลคะแนนเฉลี่ย 81.25 คะแนน ซึ่งสูงขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา 13.35 คะแนน และเมื่อพิจารณาตามค่าเป้าหมายตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งได้กำหนดค่าเป้าหมายของปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ไว้ว่า หน่วยงานภาครัฐจะต้องมีค่าคะแนน ITA 85 คะแนนขึ้นไปเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของหน่วยงานภาครัฐทั้งหมด หรือราว 5,395 แห่ง ผลปรากฏว่า มีหน่วยงานบรรลุค่าเป้าหมาย จำนวน 4,146 หน่วยงาน หรือคิดเป็น 49.95% สูงขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา 36.76%

ผลการประเมิน ITA ในภาพรวมระดับประเทศสะท้อนให้เห็นว่าในปี พ.ศ. 2564 นี้ หน่วยงานภาครัฐส่วนใหญ่เกิดความตระหนัก และมีความพยายามที่จะพัฒนามากขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา ทั้งความพยายามที่จะปรับปรุงการให้บริการที่มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อประชาชนผู้รับบริการมากขึ้น ตลอดจนความพยายามที่จะทำให้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของหน่วยงานได้รับการเผยแพร่ที่เว็บไซต์ของหน่วยงาน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าติดตามหรือตรวจสอบได้ อันเป็นสัญญาณในทางบวกที่หน่วยงานภาครัฐนั้นได้ให้ความสำคัญต่อการปรับตัวให้สอดคล้องกับความต้องการเข้าถึงข้อมูลภาครัฐในปัจจุบัน เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและเพื่อลดโอกาสหรือความเสี่ยงที่จะมีบุคลากรในหน่วยงานทุจริตประพฤติมิชอบ

แผนภูมิคะแนนเฉลี่ยการประเมิน ITA ในภาพรวมระดับประเทศ

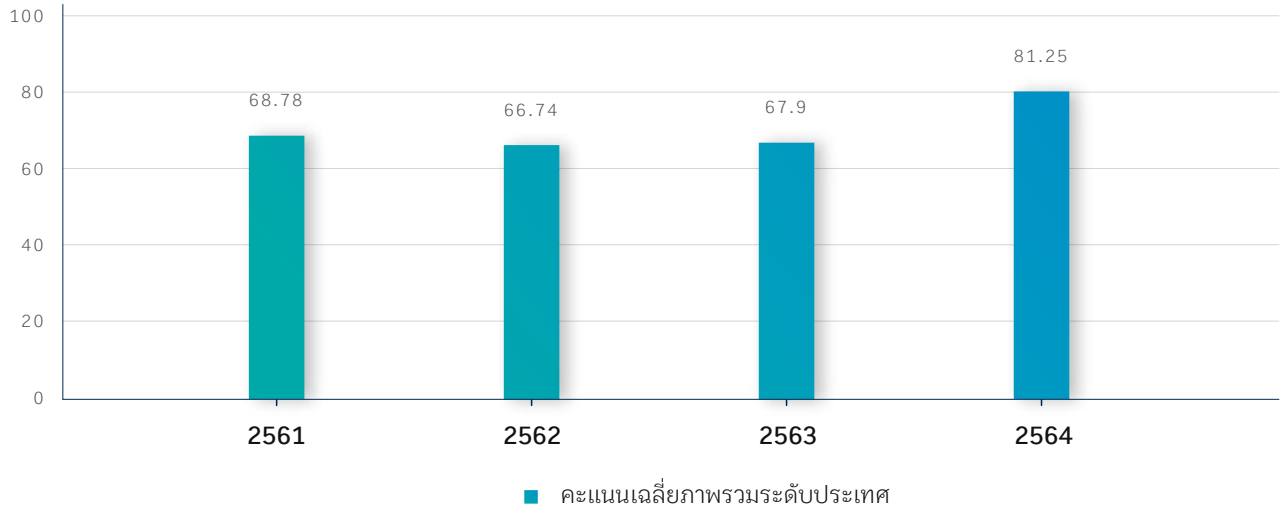

หมายเหตุ:

1. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 เป็นผลการประเมินเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการครบถ้วนตามกรอบ/เกณฑ์การประเมินใหม่ 10 ตัวชี้วัด จำนวน 5,994 แห่ง ไม่รวมหน่วยงานภาครัฐส่วนกลางที่ยังคงใช้กรอบ/เกณฑ์การประเมินเดิม 5 ตัวชี้วัด ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบคะแนนระหว่างปีได้
2. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 เป็นผลการประเมินของหน่วยงานภาครัฐทุกประเภททั่วประเทศที่ดำเนินการครบถ้วนตามหลักเกณฑ์การประเมินที่กำหนด จำนวน 8,058 แห่ง
3. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เป็นผลการประเมินของหน่วยงานภาครัฐทุกประเภททั่วประเทศที่ดำเนินการครบถ้วนตามหลักเกณฑ์การประเมินที่กำหนด จำนวน 8,303 แห่ง
4. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เป็นผลการประเมินของหน่วยงานภาครัฐทุกประเภททั่วประเทศที่ดำเนินการครบถ้วนตามหลักเกณฑ์การประเมินที่กำหนด จำนวน 8,300 แห่ง

ผลการประเมิน ITA ตามค่าเป้าหมาย
ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบมีเป้าหมายหลักประการหนึ่งคือการผลักดันให้หน่วยงานภาครัฐมีความโปร่งใส ผ่านการพัฒนานวัตกรรมการต่อต้านการทุจริตที่เหมาะสมกับบริบท สภาพปัญหา และจุดอ่อนของหน่วยงานภาครัฐในปัจจุบัน อีกทั้งการประเมิน ITA ยังมีความสอดคล้องกับแนวทางกิจกรรมการปฏิรูปในด้านการพัฒนาระบบราชการไทยให้มีความโปร่งใส ไร้ผลประโยชน์ กล่าวได้ว่าการประเมิน ITA เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้กิจกรรมการปฏิรูปประเทศ (Big Rock) เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมภายในระยะเวลาที่กำหนด ดังนั้น จึงได้มีการกำหนดให้การประเมิน ITA เป็นค่าเป้าหมายหนึ่งในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 นี้ หน่วยงานภาครัฐ จะต้องมีค่าคะแนน ITA 85 คะแนนขึ้นไป เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของหน่วยงานภาครัฐทั้งหมด หรือราว 5,395 แห่ง

การประเมิน ITA เป็นตัวอย่างหนึ่งของความร่วมมือร่วมแรงกันของหน่วยงานภาครัฐทั้งระบบ ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป ดังจะเห็นได้ว่า ตลอดปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศไม่ว่าจะอยู่ในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระ องค์กรตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีความพยายามอย่างต่อเนื่องในการปรับปรุงพัฒนาองค์กรของตนเองให้มีความโปร่งใสและตอบสนองต่อประชาชน เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนระบบราชการไทยให้สามารถบรรลุค่าเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ ให้ได้ตามห้วงระยะเวลาที่กำหนด

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าในปีนี้ในภาพรวมของหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศจะยังไม่สามารถบรรลุค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ ร่วมกันได้ แต่จากผลการประเมินที่ได้สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการของหน่วยงานภาครัฐกว่า 8,300 แห่ง ที่มีความเปลี่ยนแปลงชัดเจนขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม (Continuous Improvement) ซึ่งปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลงคือ การประสานพลังความร่วมมือของหลายภาคส่วนในการยกระดับ ITA

แผนภูมิร้อยละของหน่วยงานที่ผ่านค่าเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ

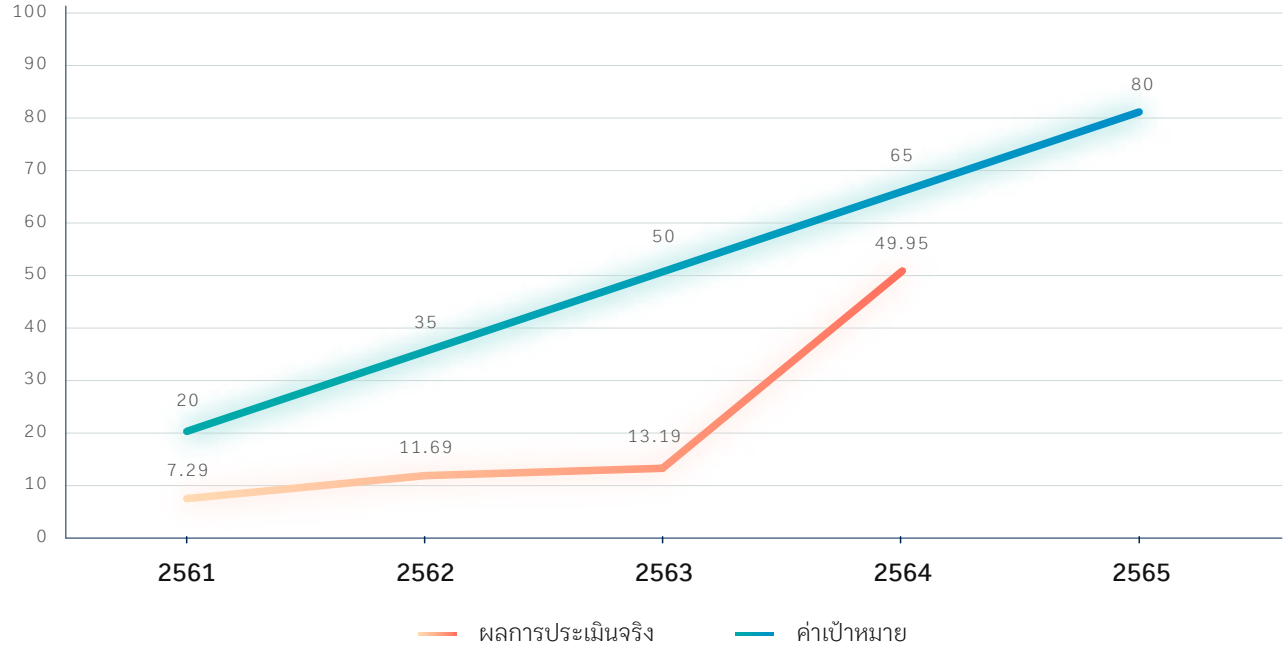

"เป็นที่ชัดเจนแล้วว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถดำเนินการประเมินตามกรอบการประเมิน ITA ที่กำหนดได้และสามารถทำได้ดี"

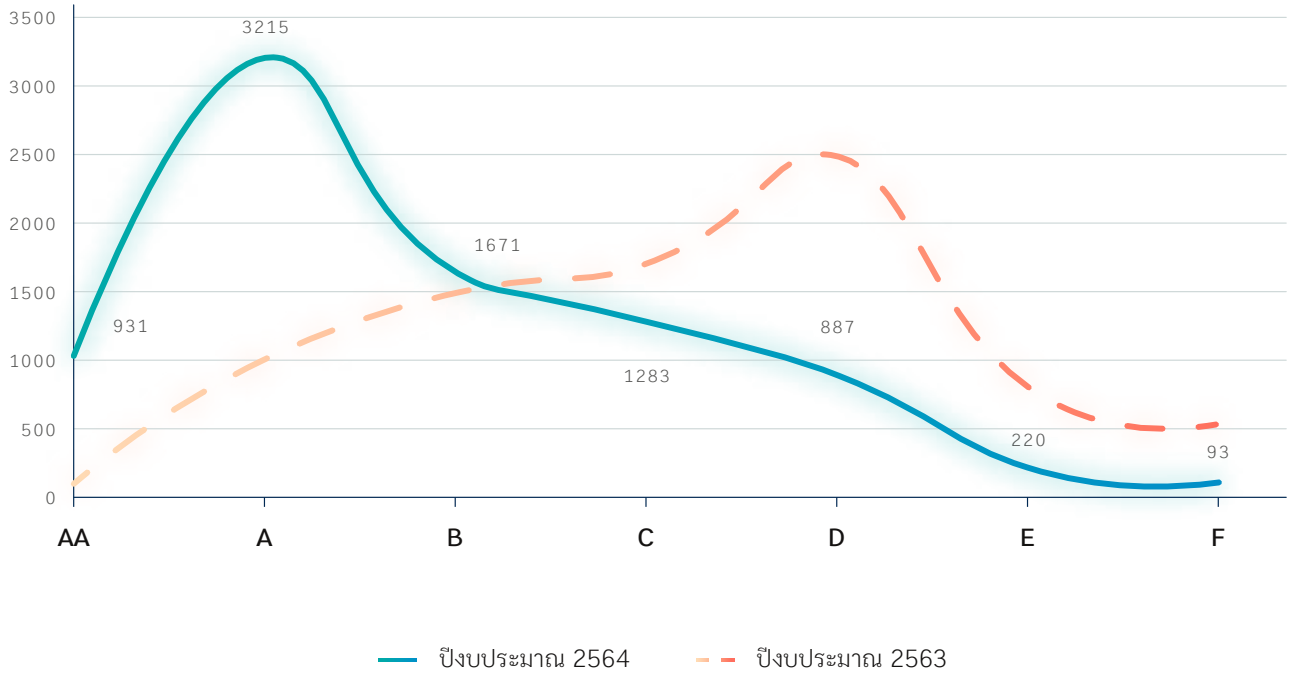

ผลการประเมิน ITA ระดับประเทศ
ตามระดับผลการประเมิน (Rating Score)

ผลการประเมิน ITA 2564 เมื่อจำแนกตาม Rating Score ได้สะท้อนให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยในปีนี้หน่วยงานภาครัฐส่วนใหญ่ได้เคลื่อนตัวเข้าสู่องค์กรที่มีคุณธรรมและความโปร่งใสตามหลักเกณฑ์การประเมิน ITA ในระดับค่อนข้างสูง โดยส่วนใหญ่มี Rating Score อยู่ที่ระดับ A คิดเป็น 38.73% ของหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินทั้งหมด โดยเพิ่มจำนวนขึ้นมากกว่าปีที่ผ่านมาถึง 26.22%

การเคลื่อนตัวของหน่วยงานภาครัฐส่วนใหญ่จากระดับ D เมื่อปี 2563 สู่ระดับ A ในปี 2564 เกิดขึ้นได้ด้วยการประสานความร่วมมือกันจากหลายภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงมหาดไทย จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเนื่องจากเป็นหน่วยงานกลุ่มใหญ่ที่มีการยกระดับผลการประเมิน ITA เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น จึงเป็นที่ชัดเจนแล้วว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการประเมินตามกรอบการประเมิน ITA ที่กำหนดได้และสามารถทำได้ดีหากมีการกำหนดกลยุทธ์และสนับสนุนทรัพยากรได้ตรงจุด และด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจของหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินในการพัฒนาการดำเนินงานและการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

เมื่อเทียบกับผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ผลการประเมิน ITA เมื่อปี 2563 หน่วยงานที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับ C - F ส่วนใหญ่คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าการเคลื่อนตัวของหน่วยงานภาครัฐส่วนใหญ่จากระดับ C - F เมื่อปี 2563 มาสู่ระดับ AA - C ในปี 2564 นี้เกิดขึ้นจากการเคลื่อนตัวของกลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลัก ซึ่งเป็นผลจากกระบวนการพัฒนาร่วมกันของหลายภาคส่วน ซึ่งจะได้อภิปรายต่อไปในบทที่ 5

ผลการประเมิน ITA ระดับประเทศ ตามเครื่องมือการประเมิน

การประเมิน ITA 2564 ได้มีการกำหนดให้มีการจัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรที่มีความหลากหลาย ทั้งภายในและภายนอก ได้แก่ ข้าราชการ พนักงาน และเจ้าหน้าที่ของรัฐภายในที่คละตำแหน่งตั้งแต่ระดับล่างจนถึงระดับบน (Internal Stakeholder) ผู้รับบริการที่เป็นประชาชนทั่วไปจนถึงผู้บริหารองค์กรภาคเอกชนระดับสูง และกลุ่มสาขาวิชาชีพต่าง ๆ รวมถึงกลุ่มที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง (External Stakeholder) นอกจากนี้ยังมีข้อมูลจากผลการตรวจระดับการเปิดเผยข้อมูลทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน ผลการประเมิน ITA ที่ได้จึงมีที่มาจากแหล่งข้อมูล/เครื่องมือการประเมิน 3 ส่วน

เมื่อเทียบกับผลการประเมินในปีที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่า เครื่องมือการประเมินที่มีการเพิ่มขึ้นของค่าคะแนนอย่างมีนัยสำคัญ และส่งผลต่อค่าคะแนนรวมระดับประเทศ ตลอดจนค่าคะแนนตาม Rating Score คือการเพิ่มขึ้นของค่าคะแนน OIT

ระดับคะแนน	จำนวน	ร้อยละ	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
AA	931	11.22	+10.54
A	3,215	38.73	+26.22
B	1,671	20.13	+2.92
C	1,283	15.46	-6.87
D	887	10.69	-19.11
E	220	2.65	-8.82
F	93	1.12	-4.89
รวม	8,300	100.00	

“ในภาพรวมของหน่วยงานภาครัฐทุกแห่ง พบว่า ในปี 2564 มีตัวชี้วัดที่มีค่าคะแนนผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เพิ่มขึ้นเป็น 8 ตัวชี้วัด”

แผนภูมิเปรียบเทียบผลการประเมิน ITA ระดับประเทศจำแนกตามเครื่องมือการประเมิน

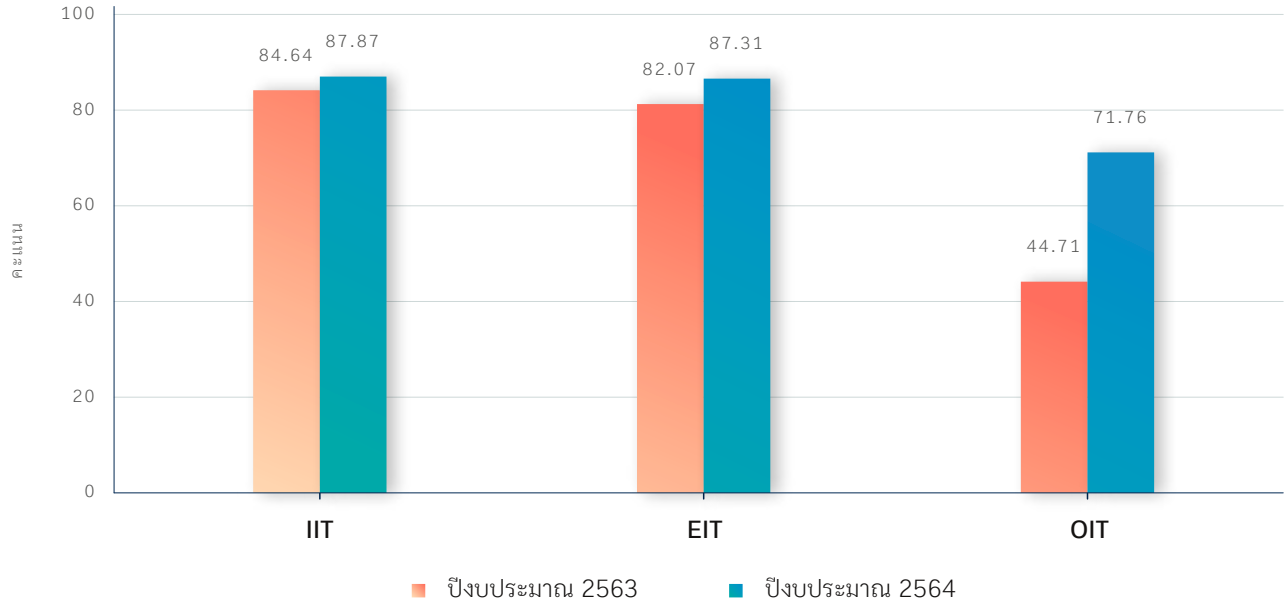

ผลการประเมิน ITA ระดับประเทศ ตามตัวชี้วัด

ผลการประเมินจำแนกรายตัวชี้วัดในภาพรวมของหน่วยงานภาครัฐทุกแห่ง พบว่า ในปี 2564 นี้ มีตัวชี้วัดที่มีค่าคะแนนผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพิ่มขึ้นเป็น 8 ตัวชี้วัด

เมื่อเทียบกับผลการประเมิน ITA รายตัวชี้วัด พบว่า เมื่อปี 2563 มีตัวชี้วัดที่มีค่าคะแนนผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ เพียง 2 ตัวชี้วัด คือ ตัวชี้วัดที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่ และตัวชี้วัดที่ 3 การใช้อำนาจ ตรงกันข้ามกับในปัจจุบันที่หน่วยงานภาครัฐมีพัฒนาการอย่างก้าวกระโดด โดยเหลือในปัจจุบันเหลือเพียง 2 ตัวชี้วัดเท่านั้นที่ยังไม่ผ่านส่วนที่เหลืออีก 8 ตัวชี้วัด ล้วนผ่านค่าคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

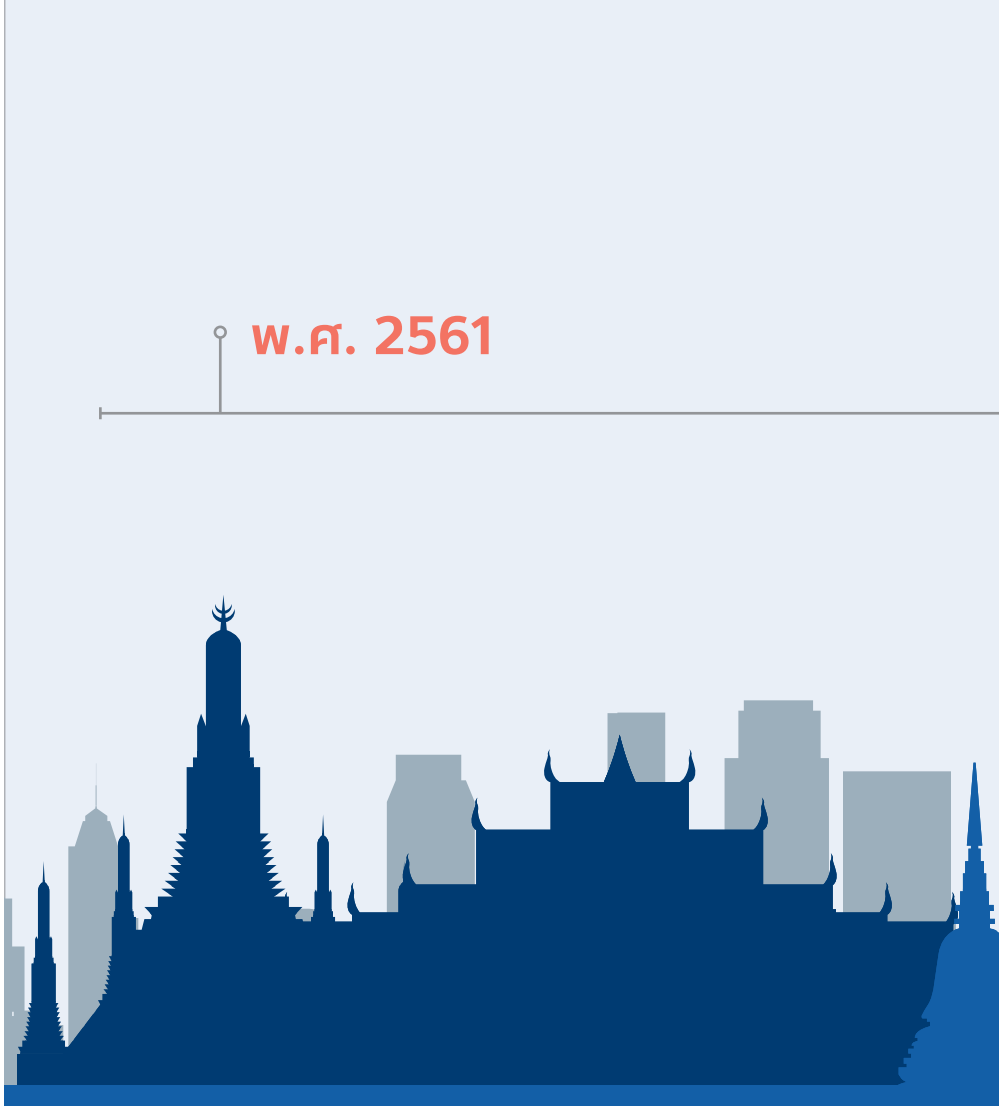

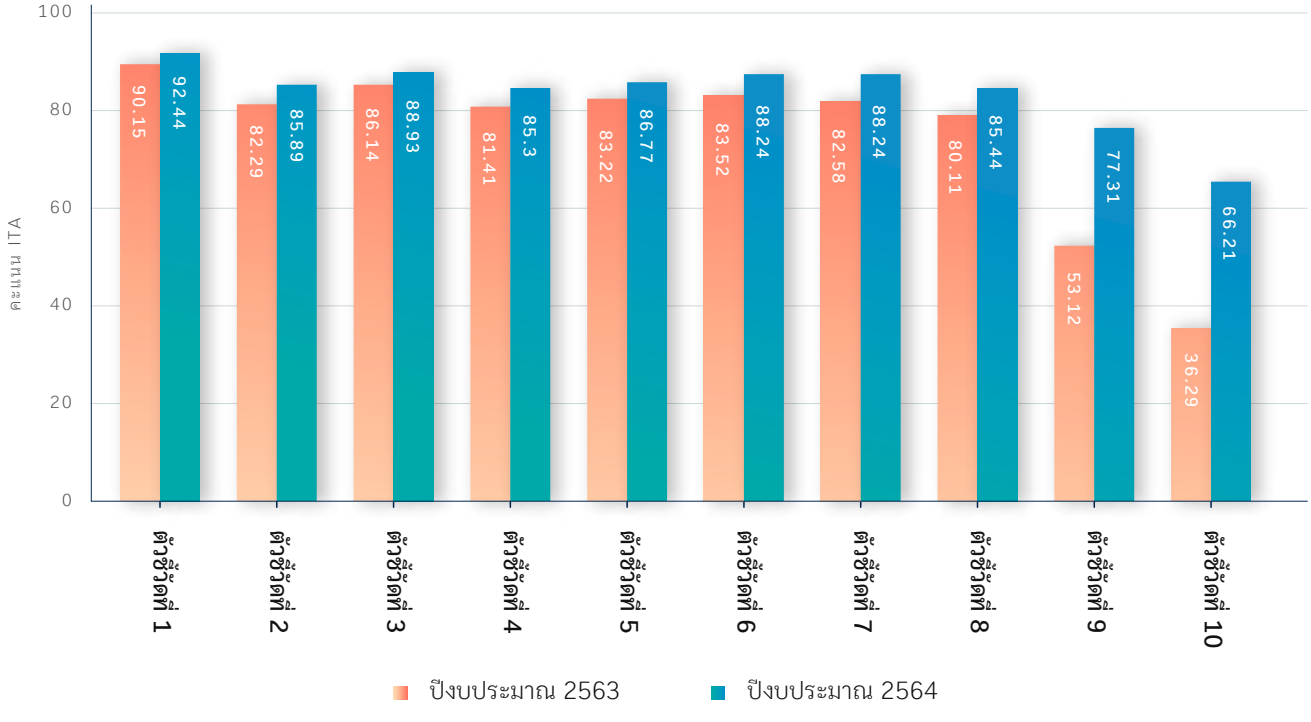

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

พ.ศ. 2580

ผลการประเมิน ITA จำแนกตามประเด็นการประเมิน

ในภาพรวมเครื่องมือการประเมิน ITA ได้รับการออกแบบโดยยึดตามหลักการประเมินที่ดีตามแนวคิดของ Abrams, Borrini-Feyerabend, Gardner and Heylings (2013)[1] และหลักการประเมิน Corruption Perceptions Index (CPI) โดยหลักการออกแบบประเด็นการประเมิน ITA มีดังนี้

1) ต้องสอดคล้องกับหลักการประเมินที่ดี อันได้แก่ Sensitive, Measurable, Precise, Simple and measurable at low cost, Practical และ Comparable

2) ต้องเป็นการประเมินทั้งคอร์รัปชันทางตรง (Hard Corruption) คอร์รัปชันทางอ้อม (Soft Corruption) และมุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงคอร์รัปชันในช่วงเวลาที่ผ่านมา (Improvement) รวมถึงบริบทแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการคอร์รัปชันด้วย

3) หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินต้องได้ประโยชน์จากการประเมินในการปรับปรุงศักยภาพของตนเองโดยไม่เป็นต้นทุนหรือภาระของหน่วยงานมากเกินไปรวมทั้งต้องไม่เป็นภาระกับบุคคลที่เข้าร่วมกระบวนการประเมินด้วย

4) ต้องสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาหน่วยงานในเชิงบวกมากกว่าทำให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานรู้สึกกังวล ดังนั้น ประเด็นการประเมินควรให้แนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนให้กับหน่วยงานไปในตัวด้วย

5) ต้องช่วยให้ CPI ของประเทศไทยดีขึ้นในระยะยาว โดยดัชนีต้องชัดเจนและเข้าใจง่าย เพื่อให้องคาพยพในหน่วยงานมีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาหน่วยงานของตน

ผลการประเมิน ITA จำแนกตามประเด็นการประเมินรายข้อในปี 2564 นี้ มีคะแนนเพิ่มขึ้นมากกว่าปีที่ผ่านมาในทุกข้อคำถาม โดยมีรายละเอียดผลการประเมินรายประเด็นข้อคำถามในภาพรวมระดับประเทศ ดังนี้

[1]Abrams,P. et al. (2013). Evaluating Governance: A Handbook to Accompany a Participatory Process for a Protected Area. https://portals.iucn.org/library/node/12430

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	คะแนน ITA ปี 2563	คะแนน ITA ปี 2564	การเปลี่ยนแปลง
IIT	**ตัวชี้วัดที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่**			
	i1 บุคลากรในหน่วยงานของท่าน ปฏิบัติงานหรือให้บริการแก่ผู้ที่มาติดต่อตามประเด็นดังต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด	81.46	86.31	+4.85
	• โปร่งใสเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด	81.10	86.61	+5.51
	• โปร่งใสเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	81.82	86.01	+4.19
	i2 บุคลากรในหน่วยงานของท่าน ปฏิบัติงานหรือให้บริการแก่ผู้ที่มาติดต่อทั่ว ๆ ไป กับผู้มาติดต่อที่รู้จักเป็นการส่วนตัวอย่างเท่าเทียมกันมากน้อยเพียงใด	81.50	85.46	+3.96
	i3 บุคลากรในหน่วยงานของท่าน มีพฤติกรรมในการปฏิบัติงานตามประเด็นดังต่อไปนี้ อย่างไร	82.35	86.29	+3.94
	• มุ่งผลสำเร็จของงาน	84.76	88.34	+3.58
	• ให้ความสำคัญของงานมากกว่าธุระส่วนตัว	80.49	84.68	+4.19
	• พร้อมรับผิดชอบ หากความผิดพลาดเกิดจากตนเอง	81.78	85.85	+4.07
	i4 บุคลากรในหน่วยงานของท่าน มีการเรียกรับสิ่งดังต่อไปนี้จากผู้มาติดต่อเพื่อแลกกับการปฏิบัติงาน การอนุมัติ อนุญาต หรือให้บริการ หรือไม่	98.65	98.89	+0.24
	• เงิน	98.50	98.75	+0.25
	• ทรัพย์สิน	99.07	99.21	+0.14
	• ประโยชน์อื่น ๆ ที่อาจคำนวณได้ เช่น การลดราคา การรับความบันเทิง เป็นต้น	98.38	98.71	+0.33
	i5 นอกเหนือจากการรับจากญาติหรือจากบุคคล ที่ให้กันในโอกาสต่าง ๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคมแล้ว บุคลากรในหน่วยงานของท่านมีการรับสิ่งดังต่อไปนี้หรือไม่	98.45	98.80	+0.35
	• เงิน	98.39	98.75	+0.36
	• ทรัพย์สิน	98.86	99.09	+0.23
	• ประโยชน์อื่น ๆ ที่อาจคำนวณได้ เช่น การลดราคา การรับความบันเทิง เป็นต้น	98.10	98.56	+0.46

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	คะแนน ITA ปี 2563	คะแนน ITA ปี 2564	การเปลี่ยนแปลง
	i6 บุคลากรในหน่วยงานของท่าน มีการให้สิ่งดังต่อไปนี้ แก่บุคคลภายนอกหรือภาคเอกชน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและคาดหวังให้มีการตอบแทนในอนาคตหรือไม่	98.48	98.86	0.38
	• เงิน	98.73	99.02	+0.29
	• ทรัพย์สิน	98.94	99.18	+0.24
	• ประโยชน์อื่น ๆ ที่อาจคำนวณได้ เช่น การลดราคา การรับความบันเทิง เป็นต้น	97.77	98.39	+0.62
	ตัวชี้วัดที่ 2 การใช้งบประมาณ			
	i7 ท่านรู้เกี่ยวกับแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี ของหน่วยงานของท่าน มากน้อยเพียงใด	67.24	74.50	+7.26
	i8 หน่วยงานของท่าน ใช้จ่ายงบประมาณ โดยคำนึงถึงประเด็นดังต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด	82.72	86.55	+3.83
	• คุ้มค่า	83.41	87.11	+3.70
	• ไม่บิดเบือนวัตถุประสงค์ของงบประมาณที่ตั้งไว้	82.04	85.99	+3.95
	i9 หน่วยงานของท่าน ใช้จ่ายงบประมาณเพื่อประโยชน์ส่วนตัว กลุ่มหรือพวกพ้อง มากน้อยเพียงใด	90.96	92.46	+1.50
	i10 บุคลากรในหน่วยงานของท่าน มีการเบิกจ่าย ที่เป็นเท็จ เช่น ค่าทำงานล่วงเวลา ค่าวัสดุอุปกรณ์ หรือค่าเดินทาง ฯลฯ มากน้อยเพียงใด	94.25	95.29	+1.04
	i11 หน่วยงานของท่าน มีการจัดซื้อจัดจ้าง/การจัดหาพัสดุ และการตรวจรับพัสดุในลักษณะดังต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด	84.53	87.22	+2.69
	• โปร่งใส ตรวจสอบได้	85.36	88.68	+3.32
	• เอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง	83.70	85.76	+2.06
	i12 หน่วยงานของท่าน เปิดโอกาสให้ท่าน มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ ตามประเด็นดังต่อไปนี้	74.02	79.30	+5.28
	• สอบถาม	76.17	81.00	+4.83
	• ทักท้วง	73.84	79.13	+5.29
	• ร้องเรียน	72.05	77.76	+5.71
	ตัวชี้วัดที่ 3 การใช้อำนาจ			
	i13 ท่านได้รับมอบหมายงานจากผู้บังคับบัญชาอย่างเป็นธรรม มากน้อยเพียงใด	80.05	84.28	+4.23

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	คะแนน ITA ปี 2563	คะแนน ITA ปี 2564	การเปลี่ยนแปลง
	i14 ท่านได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามระดับคุณภาพของผลงานอย่างถูกต้อง มากน้อยเพียงใด	78.28	82.75	+4.47
	i15 ผู้บังคับบัญชาของท่าน มีการคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน หรือการให้ทุนการศึกษา อย่างเป็นธรรม มากน้อยเพียงใด	77.54	81.94	+4.40
	i16 ท่านเคยถูกผู้บังคับบัญชาสั่งการให้ทำธุระส่วนตัวของผู้บังคับบัญชา มากน้อยเพียงใด	93.01	94.30	+1.29
	i17 ท่านเคยถูกผู้บังคับบัญชาสั่งการให้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง หรือมีความเสี่ยงต่อการทุจริต มากน้อยเพียงใด	95.36	96.32	+0.96
	i18 การบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของท่าน มีลักษณะดังต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด	92.57	93.99	+1.42
	• ถูกแทรกแซงจากผู้มีอำนาจ	91.20	92.94	+1.74
	• มีการซื้อขายตำแหน่ง	94.74	95.71	+0.97
	• เอื้อประโยชน์ให้กลุ่มหรือพวกพ้อง	91.77	93.33	+1.56
	ตัวชี้วัดที่ 4 การใช้ทรัพย์สินของราชการ			
	i19 บุคลากรในหน่วยงานของท่าน มีการเอาทรัพย์สินของราชการไปเป็นของส่วนตัว หรือนำไปให้กลุ่มหรือพวกพ้อง มากน้อยเพียงใด	93.87	95.09	+1.22
	i20 ขั้นตอนการขออนุญาตเพื่อยืมทรัพย์สินของราชการไปใช้ปฏิบัติในหน่วยงานของท่าน มีการขออนุญาตอย่างถูกต้อง มากน้อยเพียงใด	73.18	78.66	+5.48
	i21 ถ้าต้องมีการขอยืมทรัพย์สินของราชการ ไปใช้ปฏิบัติงาน บุคลากรในหน่วยงานของท่าน มีการขออนุญาตอย่างถูกต้อง มากน้อยเพียงใด	78.97	83.63	+4.66
	i22 บุคลากรภายนอกหรือภาคเอกชน มีการนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ โดยไม่ได้ขออนุญาตอย่างถูกต้องจากหน่วยงานของท่าน มากน้อยเพียงใด	90.95	92.39	+1.44
	i23 ท่านรู้แนวปฏิบัติของหน่วยงานของท่าน เกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของราชการที่ถูกต้อง มากน้อยเพียงใด	73.80	79.51	+5.71
	i24 หน่วยงานของท่าน มีการกำกับดูแลและตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของราชการ เพื่อป้องกันไม่ให้มีการนำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว กลุ่ม หรือพวกพ้อง มากน้อยเพียงใด	77.67	82.52	+4.85
	ตัวชี้วัดที่ 5 การแก้ไขปัญหาการทุจริต			
	i25 ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานของท่าน ให้ความสำคัญกับการต่อต้านทุจริต มากน้อยเพียงใด	83.43	87.13	+3.70

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	คะแนน ITA ปี 2563	คะแนน ITA ปี 2564	การเปลี่ยนแปลง
	i26 หน่วยงานของท่าน มีการดำเนินการต่อไปนี้หรือไม่	94.79	95.74	+0.95
	• ทบทวนนโยบายหรือมาตรการป้องกันการทุจริตในหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ	94.69	95.84	+1.15
	• จัดทำแผนงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงาน	94.89	95.65	+0.76
	i27 ปัญหาการทุจริตในหน่วยงานของท่าน ได้รับการแก้ไขมากน้อยเพียงใด	79.25	83.35	+4.10
	I28 หน่วยงานของท่านมีการดำเนินการดังต่อไปนี้ ต่อการทุจริตในหน่วยงาน มากน้อยเพียงใด	82.42	86.17	+3.75
	• เฝ้าระวังการทุจริต	82.45	86.21	+3.76
	• ตรวจสอบการทุจริต	82.51	86.29	+3.78
	• ลงโทษทางวินัย	82.31	86.00	+3.69
	i29 หน่วยงานของท่าน มีการนำผลการตรวจสอบของฝ่ายตรวจสอบทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานไปปรับปรุงการทำงาน เพื่อป้องกันการทุจริตในหน่วยงาน มากน้อยเพียงใด	80.85	84.91	+4.06
	i30 หากท่านพบเห็นแนวโน้มการทุจริตที่จะเกิดขึ้นในหน่วยงานของท่าน ท่านมีความคิดเห็นต่อประเด็นต่อไปนี้อย่างไร	78.56	83.29	+4.73
	• สามารถร้องเรียนและส่งหลักฐานได้อย่างสะดวก	78.68	83.36	+4.68
	• สามารถติดตามผลการร้องเรียนได้	78.49	83.21	+4.72
	• มั่นใจว่าจะมีการดำเนินการอย่างตรงไปตรงมา	79.34	83.90	+4.56
	• มั่นใจว่าจะปลอดภัยและไม่มีผลกระทบต่อตนเอง	77.72	82.69	+4.97
EIT	**ตัวชี้วัดที่ 6 คุณภาพการดำเนินงาน**			
	e1 เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่ท่านติดต่อ ปฏิบัติงาน/ให้บริการแก่ท่านดังประเด็นดังต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด	80.68	85.63	+4.95
	• โปร่งใสเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด	81.00	86.05	+5.05
	• โปร่งใสเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	80.36	85.20	+4.84
	e2 เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่ท่านติดต่อ ปฏิบัติงาน/ให้บริการแก่ท่านกับผู้มาติดต่ออื่น ๆ อย่างเท่าเทียมกัน มากน้อยเพียงใด	80.68	85.66	+4.98
	e3 เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่ท่านติดต่อ ให้ข้อมูล เกี่ยวกับการดำเนินการ/ให้บริการแก่ท่าน อย่างตรงไปตรงมา ไม่ปิดบังหรือบิดเบือนข้อมูลมากน้อยเพียงใด	79.94	85.40	+5.46

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	คะแนน ITA ปี 2563	คะแนน ITA ปี 2564	การเปลี่ยนแปลง
	e4 ในระยะ 1 ปีที่ผ่านมา ท่านเคยถูกเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่ท่านติดต่อร้องขอให้จ่ายหรือให้สิ่งต่อไปนี้ เพื่อแลกกับการปฏิบัติงาน การอนุมัติ การอนุญาต หรือให้บริการ หรือไม่	96.22	99.32	+3.10
	• เงิน	95.58	99.24	+3.66
	• ทรัพย์สิน	97.00	99.42	+2.42
	• ประโยชน์อื่น ๆ ที่อาจคำนวณเป็นเงินได้เช่น การลดราคา การให้ความบันเทิง เป็นต้น	96.12	99.32	+3.20
	e5 หน่วยงานที่ท่านติดต่อ มีการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนและส่วนรวมเป็นหลัก มากน้อยเพียงใด	80.08	85.19	+5.11
	ตัวชี้วัดที่ 7 ประสิทธิภาพการสื่อสาร			
	e6 การเผยแพร่ข้อมูลของหน่วยงานที่ท่านติดต่อ มีลักษณะดังต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด	78.20	83.44	+5.24
	• เข้าถึงง่าย ไม่ซับซ้อน	78.65	84.22	+5.57
	• มีช่องทางหลากหลาย	77.76	82.65	+4.89
	e7 หน่วยงานที่ท่านติดต่อ มีการเผยแพร่ผลงานหรือข้อมูลที่สาธารณชนควรรับทราบอย่างชัดเจน มากน้อยเพียงใด	78.58	83.11	+4.53
	e8 หน่วยงานที่ท่านติดต่อ มีช่องทางรับฟังคำติชมหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน/การให้บริการหรือไม่	89.47	95.83	+6.36
	e9 หน่วยงานที่ท่านติดต่อ มีการชี้แจงและตอบคำถาม เมื่อมีข้อกังวลสงสัยเกี่ยวกับการดำเนินงานได้อย่างชัดเจนมากน้อยเพียงใด	79.39	84.59	+5.20
	e10 หน่วยงานที่ท่านติดต่อ มีช่องทางให้ผู้มาติดต่อร้องเรียนการทุจริตของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน หรือไม่	87.31	94.24	+6.93
	ตัวชี้วัดที่ 8 การปรับปรุงระบบการทำงาน			
	e11 เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่ท่านติดต่อ มีการปรับปรุง คุณภาพการปฏิบัติงาน/การให้บริการให้ดีขึ้น มากน้อยเพียงใด	78.58	83.00	+4.42
	e12 หน่วยงานที่ท่านติดต่อ มีการปรับปรุงวิธีการและขั้นตอนการดำเนินงาน/การให้บริการให้ดีขึ้น มากน้อยเพียงใด	78.09	83.06	+4.97
	e13 หน่วยงานที่ท่านติดต่อ มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงาน/การให้บริการ ให้เกิดความสะดวก รวดเร็วมากขึ้น หรือไม่	91.37	96.91	+5.54
	e14 หน่วยงานที่ท่านติดต่อ เปิดโอกาสให้ผู้รับบริการ ผู้มาติดต่อ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้าไปมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน/การให้บริการ ของหน่วยงานให้ดีขึ้น มากน้อยเพียงใด	75.95	80.93	+4.98
	e15 หน่วยงานที่ท่านติดต่อ มีการปรับปรุงการดำเนินงาน/การให้บริการให้มีความโปร่งใสมากขึ้น มากน้อยเพียงใด	76.58	83.30	+6.72

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	คะแนน ITA ปี 2563	คะแนน ITA ปี 2564	การเปลี่ยนแปลง
OIT	**ตัวชี้วัดที่ 9 การเปิดเผยข้อมูล**			
	o1 โครงสร้าง	77.91	78.51	+0.60
	o2 ข้อมูลผู้บริหาร	32.99	60.15	+27.16
	o3 อำนาจหน้าที่	78.66	93.78	+15.12
	o4 แผนยุทธศาสตร์หรือแผนพัฒนาหน่วยงาน	70.81	90.53	+19.72
	o5 ข้อมูลการติดต่อ	56.17	81.98	+25.81
	o6 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	82.04	94.13	+12.09
	o7 ข่าวประชาสัมพันธ์	92.93	97.00	+4.07
	o8 Q&A	72.91	87.78	+14.87
	o9 Social Network	57.68	89.07	+31.39
	o10 แผนดำเนินงานประจำปี	66.75	88.13	+21.38
	o11 รายงานการกำกับติดตามการดำเนินงานประจำปี รอบ 6 เดือน	32.53	64.29	+31.76
	o12 รายงานผลการดำเนินงานประจำปี	55.33	81.77	+26.44
	o13 คู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน	60.03	84.04	+24.01
	o14 คู่มือหรือมาตรฐานการให้บริการ	71.89	88.78	+16.89
	o15 ข้อมูลเชิงสถิติการให้บริการ	44.06	73.57	+29.51
	o16 รายงานผลการสำรวจความพึงพอใจการให้บริการ	47.69	72.34	+24.65
	o17 E-Service	18.33	25.30	+6.97
	o18 แผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี	51.45	78.56	+27.11
	o19 รายงานการกำกับติดตามการใช้งบประมาณประจำปี รอบ 6 เดือน	49.30	73.21	+23.91
	o20 รายงานผลการใช้งบประมาณประจำปี	54.81	83.30	+28.49
	o21 แผนการจัดซื้อจัดจ้างหรือแผนการจัดหาพัสดุ	62.58	84.03	+21.45
	o22 ประกาศต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ	84.25	90.80	+6.55
	o23 สรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุรายเดือน	49.21	65.54	+16.33

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	คะแนน ITA ปี 2563	คะแนน ITA ปี 2564	การเปลี่ยนแปลง
	o24 รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุประจำปี	38.13	68.98	+30.85
	o25 นโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล	51.64	84.21	+32.57
	o26 การดำเนินการตามนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล	43.00	71.52	+28.52
	o27 หลักเกณฑ์การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล	20.93	55.49	+34.56
	o28 รายงานผลการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลประจำปี	40.84	69.03	+28.19
	o29 แนวปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต	51.48	79.80	+28.32
	o30 ช่องทางแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริต	42.82	70.13	+27.31
	o31 ข้อมูลเชิงสถิติเรื่องร้องเรียนการทุจริตประจำปี	40.96	74.10	+33.14
	o32 ช่องทางการรับฟังความคิดเห็น	79.20	92.64	+13.44
	o33 การเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม	43.07	68.89	+25.82
	ตัวชี้วัดที่ 10 การป้องกันการทุจริต			
	o34 เจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร	65.92	89.87	+23.95
	o35 การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร	33.02	60.68	+27.66
	o36 การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี	36.37	67.74	+31.37
	o37 การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต	27.54	59.52	+31.98
	o38 การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร	30.70	62.62	+31.92
	o39 แผนการปฏิบัติการป้องกันการทุจริตประจำปี	68.25	90.88	+22.63
	o40 รายงานการกำกับติดตามการดำเนินการป้องกันการทุจริตประจำปี รอบ 6 เดือน	44.55	72.19	+27.64
	o41 รายงานผลการดำเนินการป้องกันการทุจริตประจำปี	44.53	71.76	+27.23
	o42 มาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน	30.58	63.47	+32.89
	o43 การดำเนินการตามมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน	23.05	57.47	+34.42

ส่วนที่ 2 ผลการประเมินจำแนกเชิงประเภทหน่วยงานและพื้นที่จังหวัด

ผลการประเมิน ITA ของส่วนราชการส่วนกลาง กับส่วนราชการส่วนภูมิภาคและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตามระดับผลการประเมิน

ในปี 2564 นี้ หน่วยงานภาครัฐในส่วนกลางได้แก่ หน่วยงานประเภทต่าง ๆ ในกลุ่มที่ 10 มีสัดส่วนผลการประเมินในระดับสูงขึ้นอย่างเด่นชัดโดยกว่า 96.26% ของหน่วยงานส่วนกลางมี Rating Score อยู่ในระดับ AA - A และยังคงมีสัดส่วนผลการประเมินสูงสุดอยู่ในระดับ A ที่ร้อยละ 73.80

ขณะที่หน่วยงานในระดับพื้นที่ ได้แก่ จังหวัด (เฉพาะส่วนราชการส่วนภูมิภาค) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มที่ 1 - 9 ได้มีการเคลื่อนตัวจากผลการประเมินในระดับปานกลางค่อนไปทางต่ำในปี 2563 ที่ผ่านมา สู่ผลการประเมินในระดับสูงค่อนไปทางปานกลาง โดยกว่า 58.02% มี Rating Score อยู่ในระดับ A - B โดยมีความเปลี่ยนแปลงสูงสุดคือการที่หน่วยงานส่วนใหญ่ได้เคลื่อนจากระดับ D เมื่อปี 2563 มาอยู่ในระดับ A ที่ร้อยละ 37.08

ผลการประเมิน ITA ของส่วนราชการส่วนกลาง กับส่วนราชการส่วนภูมิภาคและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตามระดับผลการประเมิน

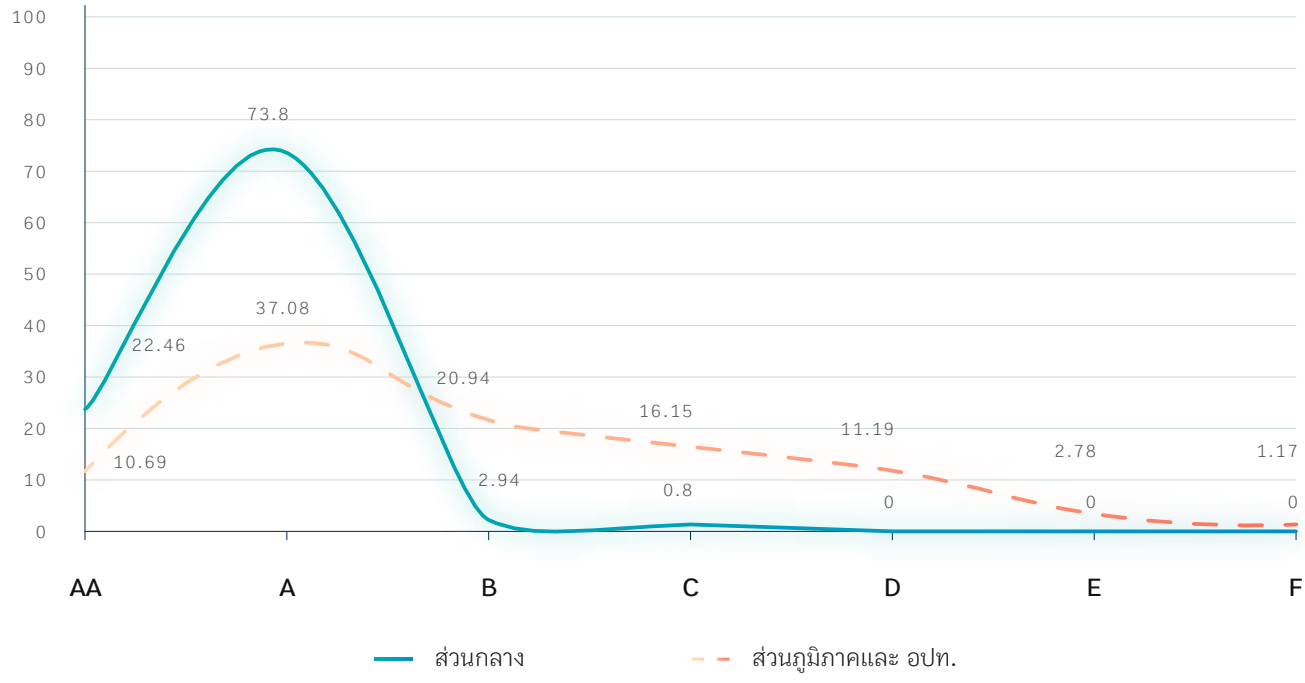

“ในปี 2564 หน่วยงานภาครัฐในส่วนกลางได้แก่ หน่วยงานประเภทต่าง ๆ ในกลุ่มที่ 10 มีสัดส่วนผลการประเมินในระดับสูงขึ้นอย่างเด่นชัด”

ผลการประเมิน ITA ตามประเภทหน่วยงาน

การประเมิน ITA จำแนกหน่วยงานภาครัฐออกเป็น 17 ประเภท แต่หากจำแนกตามประเภทของหน่วยงานภาครัฐที่มีสถานะหรือการบริหารจัดการภาครัฐเดียวกันหรือคล้ายกันแล้ว สามารถจำแนกกลุ่มประเภทออกเป็น 8 ประเภท โดยมีรายละเอียดผลการประเมินในแต่ละประเภทหน่วยงาน มีดังนี้

ประเภทที่ 1 คือ หน่วยธุรการขององค์กรศาล องค์กรอิสระ องค์กรอัยการ และหน่วยงานในสังกัดรัฐสภา หน่วยงานที่มีผลการประเมินสูงสุดในประเภทนี้ คือ “สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร” มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 97.46 คะแนน

ประเภทที่ 2 คือ ส่วนราชการระดับกรมหน่วยงานที่มีผลการประเมินสูงสุดในประเภทนี้ คือ “กรมการปกครอง” มีผลการประเมิน 99.12 คะแนน

ประเภทที่ 3 คือ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานที่มีผลการประเมินสูงสุดในประเภทนี้ คือ “ธนาคารอาคารสงเคราะห์” มีผลการประเมิน 99.81 คะแนน

ประเภทที่ 4 คือ องค์การมหาชน หน่วยงานที่มีผลการประเมินสูงสุดในประเภทนี้ คือ “สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน)” มีผลการประเมิน 98.91 คะแนน

ประเภทที่ 5 คือ กองทุน และหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ หน่วยงานที่มีผลการประเมินสูงสุดในกลุ่มนี้ คือ “กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร” มีผลการประเมิน 98.52 คะแนน

ประเภทที่ 6 คือ สถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานที่มีผลการประเมินสูงสุดในประเภทนี้ คือ “มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี” มีผลการประเมิน 99.29 คะแนน

ประเภทที่ 7 คือ จังหวัด เฉพาะส่วนราชการส่วนภูมิภาค หน่วยงานที่มีผลการประเมินสูงสุดในประเภทนี้ คือ “จังหวัดบึงกาฬ” มีผลการประเมิน 99.60 คะแนน

ประเภทที่ 8 คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ หน่วยงานที่มีผลการประเมินสูงสุดในประเภทนี้ คือ “องค์การบริหารส่วนตำบลเหมาะ อำเภอกะปง จังหวัดพังงา” มีผลการประเมิน 99.85 คะแนน

ผลการประเมิน ITA ตามประเภทหน่วยงาน

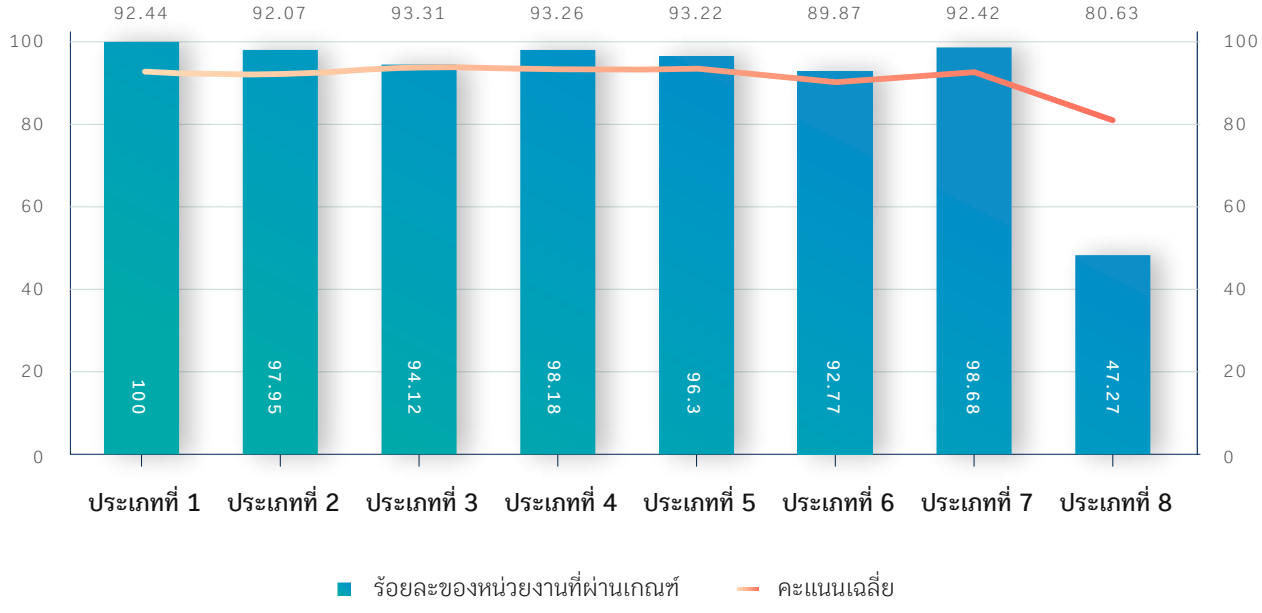

ผลการประเมิน ITA ในมิติต่าง ๆ จำแนกตามประเภทหน่วยงาน 17 ประเภท

ที่	ประเภทหน่วยงาน	จำนวนหน่วยงาน	คะแนนเฉลี่ยปี 63	คะแนนเฉลี่ยปี 64	พัฒนาการ	ร้อยละที่ผ่าน*
1	หน่วยงานในสังกัดรัฐสภา	3	93.05	92.38	-0.67	100.00
2	องค์กรศาล	3	91.41	93.62	+2.21	100.00
3	องค์กรอิสระ	5	89.44	91.10	+1.66	100.00
4	องค์กรอัยการ	1	71.30	95.82	+24.52	100.00
5	ส่วนราชการระดับกรม	146	85.59	92.07	+6.48	97.95
6	รัฐวิสาหกิจ	51	85.60	93.12	+7.52	94.12
7	องค์การมหาชน	55	85.02	93.26	+8.24	98.18
8	หน่วยงานของรัฐอื่น ๆ	20	83.47	92.40	+8.93	95.00
9	กองทุน	7	83.42	94.12	+10.7	100.00
10	สถาบันอุดมศึกษา	83	87.46	89.87	+2.41	92.77
11	จังหวัด (ส่วนภูมิภาค)	76	82.04	92.43	+10.39	98.68
12	องค์การบริหารส่วนจังหวัด	76	74.78	92.18	+17.4	92.11
13	เทศบาลนคร	30	75.85	91.25	+15.4	90.00
14	เทศบาลเมือง	194	70.02	85.28	+15.26	66.49
15	เทศบาลตำบล	2,246	66.40	79.48	+13.08	43.01
16	องค์การบริหารส่วนตำบล	5,302	66.84	80.72	+13.88	47.49
17	อปท. รูปแบบพิเศษ	2	73.34	84.44	+11.1	50.00

*แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
กำหนดค่าเป้าหมายให้หน่วยงานภาครัฐ จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 มีค่าคะแนน 85 คะแนนขึ้นไป

จากข้อมูลผลการประเมิน ITA ในมิติต่าง ๆ จำแนกตามประเภทหน่วยงานตามตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า ในปี 2564 นี้ หน่วยงานประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นประเภทหน่วยงานที่มีพัฒนาการโดดเด่นที่สุด ทั้งนี้ จากการสำรวจข้อมูลโดยคร่าวไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับผลการประเมิน ITA 2564 ดังจะเห็นได้จากกระจายตัวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลการประเมิน ITA สูงสุด 10 อันดับแรก และ 10 อันดับสุดท้ายในแต่ละประเภท ซึ่งประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กระจายตัวอยู่ใน 3 ชั้น ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก

ผลการประเมิน ITA ตามพื้นที่จังหวัด

ผลการประเมิน ITA ภาพรวมของหน่วยงานภาครัฐในจังหวัด ซึ่งประกอบด้วย จังหวัด (ส่วนราชการส่วนภูมิภาคระดับจังหวัด) องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า จังหวัดที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ภูเก็ต มีผลคะแนน 94.06 คะแนน ส่วนจังหวัดที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ร้อยเอ็ด 69.78 คะแนน

ผลการประเมิน ITA ตามพื้นที่จังหวัดในปีนี้เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมากล่าวได้ว่ามีจำนวนเพิ่มขึ้นพอสมควร จากเดิมในปี 2563 มีจังหวัดนครสวรรค์ เพียงจังหวัดเดียวในประเทศไทยที่สามารถผ่านค่าเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ ได้ แต่ในปี 2564 นี้ มีจังหวัดที่สามารถพัฒนาการดำเนินงานจนผ่านค่าเป้าหมายเพิ่มขึ้นเป็น 15 จังหวัด คิดเป็น 19.74% ได้แก่ ชลบุรี นครปฐม นครสวรรค์ นนทบุรี บึงกาฬ พังงา ภูเก็ต ลพบุรี สกลนคร สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สระแก้ว สิงห์บุรี หนองคาย และอุดรธานี ขณะที่อีก 61 จังหวัดยังไม่ผ่านค่าเป้าหมายในปีนี้

ทั้งนี้ การบริหารจัดการเพื่อยกระดับค่าคะแนน ITA ของจังหวัด ถือเป็นเรื่องที่ท้าทายอย่างยิ่ง เนื่องจากค่าเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ จะมีการเพิ่มความเข้มข้นขึ้นในทุก ๆ ปี โดยในปี 2564 นี้ค่าเป้าหมายได้เขยิบขึ้นมาสูงกว่าเดิมที่ร้อยละ 65 จากเดิมในปี 2563 กำหนดค่าเป้าหมายไว้ที่ร้อยละ 50 ของหน่วยงานภาครัฐ ดังนั้น การกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารจัดการและการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในจังหวัดเพื่อขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐทุกแห่งภายในจังหวัดให้ก้าวทันค่าเป้าหมายตามแผนแม่บทยุทธศาสตร์ชาติฯ จึงเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ขาดไม่ได้

ผลการประเมิน ITA ในมิติต่าง ๆ จำแนกตามพื้นที่จังหวัด

*แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ กำหนดค่าเป้าหมายให้หน่วยงานภาครัฐ จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 มีค่าคะแนน 85 คะแนนขึ้นไป

ที่	ภาพรวมพื้นที่จังหวัด	จำนวนหน่วยงาน	คะแนนเฉลี่ย	ผ่านเกณฑ์ 85 คะแนน (แห่ง)	ร้อยละที่ผ่าน	เป้าหมาย* แผนแม่บทฯ
1	กระบี่	63	82.99	35	55.56	ไม่ผ่าน
2	กาญจนบุรี	123	81.56	61	49.59	ไม่ผ่าน
3	กำแพงเพชร	91	81.13	41	45.05	ไม่ผ่าน
4	กาฬสินธุ์	152	82.62	88	57.89	ไม่ผ่าน
5	ขอนแก่น	226	77.84	89	39.38	ไม่ผ่าน
6	จันทบุรี	83	80.99	42	50.60	ไม่ผ่าน
7	ฉะเชิงเทรา	110	84.42	65	59.09	ไม่ผ่าน
8	ชลบุรี	100	86.24	69	69.00	ผ่าน
9	ชัยนาท	61	83.82	31	50.82	ไม่ผ่าน
10	ชัยภูมิ	144	75.91	52	36.11	ไม่ผ่าน
11	ชุมพร	80	79.50	40	50.00	ไม่ผ่าน
12	เชียงราย	145	81.85	70	48.28	ไม่ผ่าน
13	เชียงใหม่	212	81.49	100	47.17	ไม่ผ่าน
14	ตรัง	101	83.47	53	52.48	ไม่ผ่าน
15	ตราด	45	81.45	24	53.33	ไม่ผ่าน
16	ตาก	70	80.00	26	37.14	ไม่ผ่าน
17	นครนายก	47	77.85	17	36.17	ไม่ผ่าน
18	นครปฐม	118	87.42	79	66.95	ผ่าน
19	นครพนม	105	82.56	56	53.33	ไม่ผ่าน
20	นครราชสีมา	335	77.12	119	35.52	ไม่ผ่าน
21	นครศรีธรรมราช	186	78.96	80	43.01	ไม่ผ่าน

ที่	ภาพรวมพื้นที่จังหวัด	จำนวนหน่วยงาน	คะแนนเฉลี่ย	ผ่านเกณฑ์ 85 คะแนน (แห่ง)	ร้อยละที่ผ่าน	เป้าหมาย* แผนแม่บทฯ
22	นครสวรรค์	144	92.87	132	91.67	ผ่าน
23	นนทบุรี	47	89.09	39	82.98	ผ่าน
24	นราธิวาส	90	80.35	42	46.67	ไม่ผ่าน
25	น่าน	101	79.87	48	47.52	ไม่ผ่าน
26	บึงกาฬ	59	86.86	40	67.80	ผ่าน
27	บุรีรัมย์	210	69.94	33	15.71	ไม่ผ่าน
28	ปทุมธานี	66	79.31	30	45.45	ไม่ผ่าน
29	ประจวบคีรีขันธ์	62	78.22	26	41.94	ไม่ผ่าน
30	ปราจีนบุรี	71	83.70	41	57.75	ไม่ผ่าน
31	ปัตตานี	115	84.11	71	61.74	ไม่ผ่าน
32	พระนครศรีอยุธยา	159	76.78	45	28.30	ไม่ผ่าน
33	พะเยา	73	77.54	25	34.25	ไม่ผ่าน
34	พังงา	53	89.08	40	75.47	ผ่าน
35	พัทลุง	75	79.91	29	38.67	ไม่ผ่าน
36	พิจิตร	103	82.66	57	55.34	ไม่ผ่าน
37	พิษณุโลก	104	79.32	33	31.73	ไม่ผ่าน
38	เพชรบุรี	86	82.09	45	52.33	ไม่ผ่าน
39	เพชรบูรณ์	129	84.65	70	54.26	ไม่ผ่าน
40	แพร่	85	78.40	35	41.18	ไม่ผ่าน
41	ภูเก็ต	20	94.06	19	95.00	ผ่าน
42	มหาสารคาม	144	72.11	33	22.92	ไม่ผ่าน
43	มุกดาหาร	56	83.83	31	55.36	ไม่ผ่าน

ที่	ภาพรวมพื้นที่จังหวัด	จำนวนหน่วยงาน	คะแนนเฉลี่ย	ผ่านเกณฑ์ 85 คะแนน (แห่ง)	ร้อยละที่ผ่าน	เป้าหมาย* แผนแม่บทฯ
44	แม่ฮ่องสอน	51	78.95	22	43.14	ไม่ผ่าน
45	ยโสธร	89	82.81	45	50.56	ไม่ผ่าน
46	ยะลา	65	79.82	29	44.62	ไม่ผ่าน
47	ร้อยเอ็ด	204	69.78	42	20.59	ไม่ผ่าน
48	ระนอง	32	80.70	15	46.88	ไม่ผ่าน
49	ระยอง	69	83.22	35	50.72	ไม่ผ่าน
50	ราชบุรี	113	80.46	49	43.36	ไม่ผ่าน
51	ลพบุรี	127	91.85	113	88.98	ผ่าน
52	ลำปาง	104	81.87	48	46.15	ไม่ผ่าน
53	ลำพูน	59	85.51	37	62.71	ไม่ผ่าน
54	เลย	102	80.16	46	45.10	ไม่ผ่าน
55	ศรีสะเกษ	218	79.60	90	41.28	ไม่ผ่าน
56	สกลนคร	142	90.31	120	84.51	ผ่าน
57	สงขลา	142	80.46	66	46.48	ไม่ผ่าน
58	สตูล	43	80.35	20	46.51	ไม่ผ่าน
59	สมุทรปราการ	50	78.62	19	38.00	ไม่ผ่าน
60	สมุทรสงคราม	37	88.51	28	75.68	ผ่าน
61	สมุทรสาคร	39	90.78	33	84.62	ผ่าน
62	สระแก้ว	67	88.10	48	71.64	ผ่าน
63	สระบุรี	110	81.87	52	47.27	ไม่ผ่าน
64	สิงห์บุรี	43	86.13	28	65.12	ผ่าน
65	สุโขทัย	92	80.93	36	39.13	ไม่ผ่าน
66	สุพรรณบุรี	128	78.56	55	42.97	ไม่ผ่าน

ที่	ภาพรวมพื้นที่จังหวัด	จำนวนหน่วยงาน	คะแนนเฉลี่ย	ผ่านเกณฑ์ 85 คะแนน (แห่ง)	ร้อยละที่ผ่าน	เป้าหมาย* แผนแม่บทฯ
67	สุราษฎร์ธานี	139	78.27	53	38.13	ไม่ผ่าน
68	สุรินทร์	174	79.01	77	44.25	ไม่ผ่าน
69	หนองคาย	69	85.08	45	65.22	ผ่าน
70	หนองบัวลำภู	69	78.20	22	31.88	ไม่ผ่าน
71	อ่างทอง	66	83.66	37	56.06	ไม่ผ่าน
72	อำนาจเจริญ	65	75.66	19	29.23	ไม่ผ่าน
73	อุดรธานี	182	88.49	143	78.57	ผ่าน
74	อุตรดิตถ์	81	78.17	28	34.57	ไม่ผ่าน
75	อุทัยธานี	65	85.47	36	55.38	ไม่ผ่าน
76	อุบลราชธานี	240	70.31	48	20.00	ไม่ผ่าน

แผนภูมิคะแนนเฉลี่ย ITA ตามพื้นที่จังหวัด (เฉพาะราชการส่วนภูมิภาคและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ยกเว้นกรุงเทพมหานคร

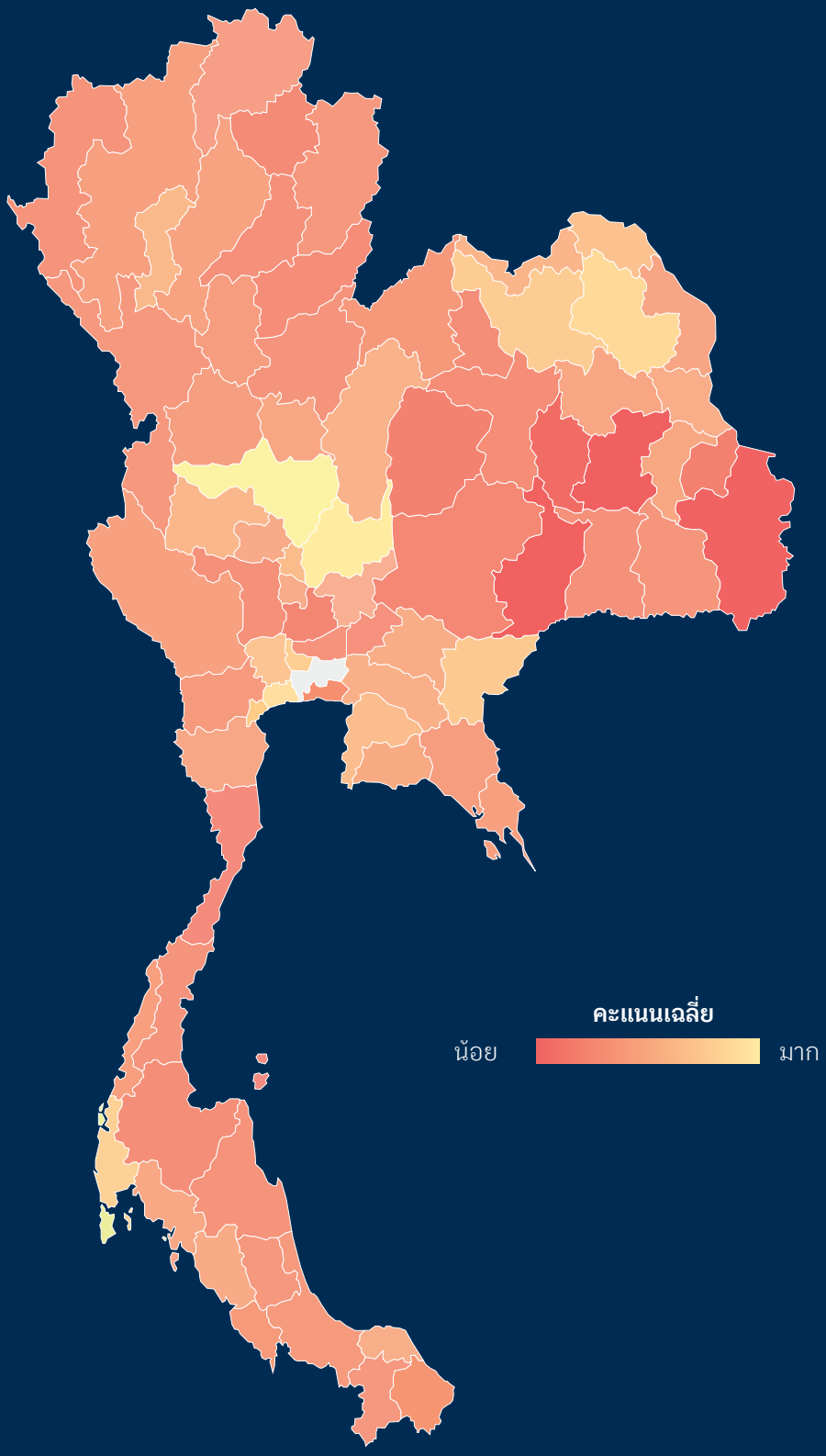

ส่วนที่ 3 ถอดบทเรียนการบริหารจัดการและแนวปฏิบัติที่ดี

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สำนักงาน ป.ป.ช. และคณะที่ปรึกษาการประเมินได้ศึกษาและถอดบทเรียนแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) สำหรับใช้เป็นตัวแบบให้แก่หน่วยงานภาครัฐ แต่ละพื้นที่นำไปใช้พัฒนา ยกระดับคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานต่อไป ผลการถอดบทเรียนพบว่าหน่วยงานต่าง ๆ พบปัจจัยที่ส่งผลต่อผลคะแนน ITA ดังนี้

ปัจจัยที่ส่งผลในช่วงก่อนการประเมิน ITA

1) การเตรียมรับการประเมินของบุคลากรภายในหน่วยงาน

1.1) ความมุ่งมั่นเป็นเลิศของบุคลากรภายในหน่วยงานเป็นหัวใจสำคัญประการแรกที่หน่วยงานที่เข้าร่วมการถอดบทเรียนปัจจัยสำคัญแห่งความสำเร็จได้กล่าวถึง โดยต้องมีการร่วมกันกำหนดเป้าหมาย นโยบายและแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน ซึ่งถือเป็นใบเบิกทางสำคัญในการสนับสนุนให้บุคลากรและเจ้าหน้าที่ทั้งองค์กรเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

1.2) มีการกำหนดตัวชี้วัด แต่งตั้งผู้รับผิดชอบรายตัวชี้วัด และผู้กำกับติดตามรายตัวชี้วัด

1.3) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานการประเมิน ITA ภายในหน่วยงาน เพื่อทำหน้าที่ในการประสานงาน กำกับติดตาม และรายงานความก้าวหน้าเป็นระยะ เพื่อให้ทุกส่วนงานที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับนโยบาย

1.4) มีการเตรียมตัวก่อนการประเมินประมาณ 2 - 3 เดือน โดยทบทวนผลการประเมินในปีที่ผ่านมา มีการศึกษาข้อมูลการปรับปรุงเว็บไซต์ และวิเคราะห์ข้อบกพร่อง/สาเหตุ และแนวทางการแก้ไขปัญหา เสนอผู้บริหารระดับสูง เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการประเมิน ITA เพื่อแบ่งมอบภารกิจให้ส่วนงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเตรียมข้อมูลให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดการประเมิน

ดูตัวอย่างการจัดตั้ง
คณะทำงาน ITA จังหวัดนครราชสีมา
ได้ที่ https://www2.nakhonratchasima.go.th/ita/showList?cid=72

1.5) มีการศึกษารายละเอียดตัวชี้วัดทั้งจากคู่มือการประเมิน ITA หรือคู่มือการเปิดเผยข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือคู่มือของคณะที่ปรึกษาการประเมินฯ อย่างละเอียด และเข้าร่วมการประชุมหรืออบรมเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเพิ่มมากขึ้นกว่าการอ่านจากคู่มือเพียงอย่างเดียว

1.6) มีการจัดทำเป็น Guideline การดำเนินงานให้ผู้แทนของส่วนงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตามลักษณะตัวชี้วัดอย่างชัดเจน รวมถึงจัดทำ Do & Don't เป็นแนวทางในแต่ละตัวชี้วัด แจกจ่ายให้กับผู้แทนของทุกส่วนงานภายในและจัดประชุมภายในเพื่อซักซ้อมความเข้าใจให้ตรงกันอย่างต่อเนื่อง

1.7) มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรทั่วทั้งองค์กรให้มีความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตามกรอบประเมิน รวมถึงมีการศึกษาดูงานหน่วยงานที่ได้รับคะแนนสูงสุดต่อเนื่องหลายปี เพื่อรับคำแนะนำและนำมาแบบอย่างของหน่วยงานที่ได้คะแนนดีมาปรับเป็นแนวปฏิบัติที่เหมาะสมกับหน่วยงานตนเอง

1.8) มีการเตรียมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งในส่วนเว็บไซต์และส่วนรองรับการให้บริการประชาชนให้พร้อมดำเนินการประเมิน

2) การให้ความสำคัญต่อการประเมิน ITA ของผู้บริหาร

2.1) มีการมอบนโยบายและข้อสั่งการโดยผู้บริหารที่ชัดเจนโดยเน้นย้ำว่าต้องทำให้ผ่านเกณฑ์การประเมินให้ได้ โดยให้ทุกกองในหน่วยงานทราบผลคะแนนและปรับปรุงแก้ไข พร้อมทั้งมีการติดตามการทำงานของแต่ละหน่วยงานย่อย

2.2) ผู้บริหารได้มีการมอบหมายผู้รับผิดชอบและกำกับติดตามงานเป็นระยะ เพื่อให้ผู้ที่ได้รับผิดชอบสามารถดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานที่วางไว้ พร้อมทั้งให้คำชี้แนะแนวทางในการดำเนินการและอำนวยความสะดวกเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนด

2.3) ผู้บริหารมีมาตรการในการผลักดันและสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคลากรภายใน

3) บทบาทของหน่วยงานกำกับมีความสำคัญต่อการเตรียมพร้อมรับการประเมิน

หน่วยงานกำกับติดตามการประเมินได้มีการจัดประชุมและอบรมให้ความรู้ก่อนการประเมินทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และการลงพื้นที่พบปะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ปัจจัยที่ส่งผลในช่วงระหว่างการประเมิน ITA

1) บทบาทของคณะที่ปรึกษามีส่วนช่วยส่งเสริมการดำเนินงานของหน่วยงาน

1.1) คณะที่ปรึกษามีส่วนช่วยส่งเสริมการดำเนินงานในระหว่างดำเนินการประเมิน เพราะในระหว่างดำเนินการจะมีบางประเด็นที่หน่วยงานไม่เข้าใจ ซึ่งคณะที่ปรึกษาจะเข้าไปช่วยให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาในประเด็นการดำเนินงานต่าง ๆ ให้เข้าใจกระจ่างชัดมากขึ้น

1.2) คณะที่ปรึกษามีบทบาทสูงมากในการช่วยสนับสนุนการขับเคลื่อน ITA ของหน่วยงาน และเป็นกลไกที่สำคัญช่วยให้หน่วยงานมีคะแนนเพิ่มขึ้น โดยสามารถให้คำปรึกษาและตอบคำถามได้รวดเร็ว ชัดเจน ไม่คลุมเครือ ช่วยให้หน่วยงานทำงานได้ง่ายและมีความถูกต้องครบถ้วนมากยิ่งขึ้นกล่าวได้ว่าคณะที่ปรึกษามีบทบาทสำคัญมากต่อผลสำเร็จของการขับเคลื่อน ITA ปี 2564

2) การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับหน่วยงานอื่น ๆ

2.1) มีการสร้างทีมและเครือข่ายการทำงานทั้งภายในและภายนอกองค์กรที่มีความเข้มแข็งโดยเน้นทำให้เกิดผลในรูปธรรมที่ชัดเจน

2.2) มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลแนวทางพัฒนาการดำเนินงานกับหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ที่อยู่ในประเภทเดียวกันและมีการเปิดเผยข้อมูลหรือการให้บริการในลักษณะใกล้เคียงกัน

3) การสร้างความร่วมมือกับประชาคมภายในหน่วยงาน

3.1) การกำหนดให้ทุกหน่วยงานต้องเปิดเผยข้อมูลสาธารณะที่ประชาชนควรมีโอกาสได้รับทราบ และให้ความสำคัญการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อให้บริการประชาชนให้มากขึ้นโดยกำหนดประชุมซักซ้อมความเข้าใจและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างน้อยเดือนละ 2 ครั้ง จนกว่าจะดำเนินการตามกรอบการประเมิน ITA ได้ถูกต้องครบถ้วน

“คณะที่ปรึกษามีบทบาทสูงมากในการช่วยสนับสนุนการขับเคลื่อน ITA ของหน่วยงาน และเป็นกลไกที่สำคัญช่วยให้หน่วยงานมีคะแนนเพิ่มขึ้น”

3.2) หน่วยงานต้นแบบหลายแห่งมีความริเริ่มสร้างสรรค์ในการปรับปรุงรูปแบบของเว็บไซต์และสร้างนวัตกรรมใหม่ที่ยังไม่เคยมีใช้มาก่อน มีการพัฒนาเว็บไซต์ให้มีความน่าสนใจและสามารถอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนผ่านบริการแบบ E-service เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างเท่าทันสถานการณ์ เช่น การเสียภาษีการชำระค่าธรรมเนียม การจดทะเบียนและการยื่นคำร้องต่าง ๆ ให้มีความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และไม่ต้องเดินทางมายังที่ตั้งของหน่วยงาน

4) การชักชวนให้คนในหน่วยงานและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน ITA

4.1) มีการประชาสัมพันธ์ผ่านทาง Line และ Social Media ของหน่วยงาน

4.2) สร้างกิจกรรมเล่นเกมส์ชิงรางวัลเกี่ยวกับการประเมิน ITA โดยไม่ได้เป็นทางการมากเกินไป

4.3) เน้นการสื่อสารให้พนักงานเข้าใจ และรู้สึกมีส่วนร่วมให้มีเป้าหมายร่วมกัน

5) บทบาทของหน่วยงานกำกับในระหว่างดำเนินการประเมิน

การกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องช่วยให้หน่วยงานสามารถดำเนินการเป็นไปตามขั้นตอน ระยะเวลาและหลักเกณฑ์การประเมินที่กำหนด โดยหน่วยงานกำกับ ได้ร่วมกันกำกับติดตามและให้คำปรึกษาตลอดระยะเวลาการประเมิน นอกจากนี้ หน่วยงานในระดับนโยบาย เช่น กระทรวงมหาดไทย ได้มีการมอบหมายให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยออกติดตามผลการขับเคลื่อน ITA อย่างต่อเนื่องด้วย เป็นต้น

ปัจจัยสำคัญอื่น ๆ ที่ช่วยให้หน่วยงานมีคะแนนสูงหรือมีพัฒนาการที่โดดเด่น

1) การกำหนดรางวัลและสิ่งจูงใจ หรือ Reward System ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในกรณีที่หน่วยงานมีผลการประเมิน ITA ผ่านตามเกณฑ์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้

2) ทีมทำงานการประเมิน ITA มีมนุษยสัมพันธ์และทักษะการสื่อสารที่ดี ในประเด็นดังกล่าวนี้ หน่วยงานที่ได้ร่วมกระบวนการถอดบทเรียนให้ความเห็นว่า คณะทำงานการประเมิน ITA ภายในหน่วยงานมีบทบาทสำคัญมากในการติดต่อสื่อสารทั้งกับบุคลากรภายในและประชาชนผู้รับบริการจากภายนอก ซึ่งจะช่วยให้กลุ่มผู้รับบริการมีความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมิน ITA และเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน ITA ดังนั้น การสื่อสารจึงเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยลดความกังวลเกี่ยวกับการตอบแบบวัด IIT และแบบวัด EIT

3) มีการบริหารเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินงาน การกำกับติดตามการเร่งรัดและแก้ไขปัญหาเพื่อให้สามารถดำเนินการประเมินได้ตามระยะเวลาที่กำหนด

การอภิปรายผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

การอภิปรายผลมีจุดมุ่งหมายเพื่อค้นหาสาเหตุที่ส่งผลให้หน่วยงานยังไม่สามารถพัฒนาการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมถึงมุ่งวิเคราะห์ให้ข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์ในการพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

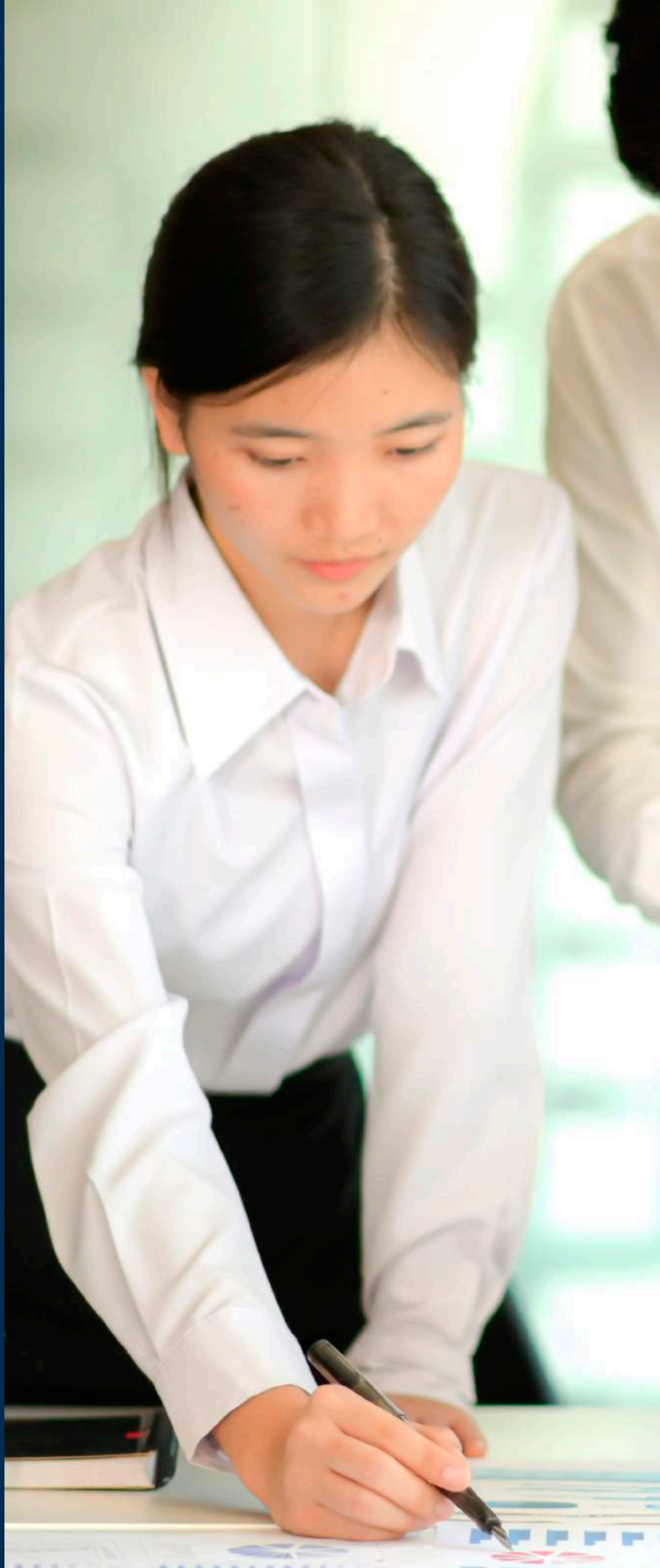

การอภิปรายผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

การวิเคราะห์และอภิปรายผล สาเหตุที่ส่งผลให้หน่วยงานยังไม่สามารถพัฒนาการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ และให้ข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาหน่วยงานสู่มาตรฐานในระดับ A และ AA

การอภิปรายผลการประเมิน ITA และการให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาแก่หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ยังคงมุ่งเน้นการวิเคราะห์และอภิปรายผลสาเหตุที่ส่งผลให้หน่วยงานยังไม่สามารถพัฒนาการดำเนินงานให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบรวมถึงให้ข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์ในการพัฒนาการบริหารจัดการและการดำเนินงานเพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานโดยเฉพาะในกลุ่มของหน่วยงานภาครัฐที่ยังไม่ผ่านค่าเป้าหมายที่กำหนดให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายได้ทันภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ประเด็นหลัก ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การอภิปรายผลการประเมินภาพรวม เป็นการอภิปรายผลการประเมิน ITA ทั้งในมิติกระบวนการประเมิน (Mean) ว่าได้มีจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนการพัฒนาของภาครัฐอย่างไร มีผลการกำกับติดตามเป็นอย่างไร และในมิติของและเป้าหมาย (End) ว่าผลการประเมินที่ได้สะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างกระบวนการประเมินและปัญหาการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐใน

“การพัฒนาหน่วยงานภาครัฐตามกรอบการประเมิน ITA ที่ผ่านมา สะท้อนให้เห็นได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรมผ่านการร่วมกันลงมือปฏิบัติของหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศ โดยเฉพาะพัฒนาการในด้านการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ”

เรื่องใดบ้าง เพื่อค้นหาสาเหตุที่ส่งผลให้หน่วยงานภาครัฐในภาพรวมระดับประเทศยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ

ประเด็นที่ 2 การให้ข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ เพื่อการบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบให้ได้ทันภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

การอภิปรายผลการประเมิน ITA ในภาพรวม

ผลการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ในภาพรวมระดับประเทศ จำแนกตามตัวชี้วัดจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ตัวชี้วัดที่ยังคงฉุดรั้งให้ผลการประเมิน ITA ในภาพรวมของประเทศยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ ได้นั้น เกิดจากหน่วยงานภาครัฐส่วนใหญ่ยังมีการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานอยู่ในระดับต่ำ หรือไม่ได้มีการเปิดเผยข้อมูลตามหลักเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ดังจะเห็นได้จากค่าคะแนนในตัวชี้วัดที่ 9 และตัวชี้วัดที่ 10 แม้จะยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ ได้ แต่ในแง่พัฒนาการความก้าวหน้าของหน่วยงานภาครัฐในปีนี้ได้ปรากฏให้เห็นชัดเจนเป็นที่ประจักษ์ โดยเฉพาะในเรื่องของการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ จากผลการตรวจสอบการเผยแพร่ข้อมูลบนเว็บไซต์ของหน่วยงานภาครัฐตามตัวชี้วัดที่ 9 ในปี 2564 มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 24.19 คะแนน ขณะที่การเปิดเผยข้อมูลผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตตามตัวชี้วัดที่ 10 มีคะแนนเพิ่มขึ้นถึง 29.92 คะแนน สะท้อนให้เห็นว่า ในปีที่ผ่านมา หน่วยงานภาครัฐมีความพยายามที่จะพัฒนาเว็บไซต์หรือระบบสารสนเทศของตนเองให้ดีขึ้น และมีความพยายามการปรับปรุงกระบวนการจัดเก็บข้อมูล การจัดการข้อมูล และการเผยแพร่ข้อมูลทางเว็บไซต์ของหน่วยงานมากยิ่งขึ้น ความพยายามที่จะพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่องตลอดปีงบประมาณนี้ ปรากฏทั้งในรูปแบบการปรับปรุงการบริการให้มีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อประชาชนผู้รับบริการ และความพยายามที่จะทำให้ข้อมูลข่าวสารภาครัฐมีการเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของหน่วยงานมากขึ้น เพื่อให้ประชาชนสามารถติดตามหรือตรวจสอบได้มากขึ้น ซึ่งถือเป็นสัญญาณในทางบวกที่หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรเพื่อที่จะลดโอกาสหรือความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริต

หน่วยงานที่ได้คะแนนต่ำกว่าระดับ C ยังคงมีปัญหาการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ

เมื่อพิจารณาเจาะลึกลงมาที่ค่าคะแนนเฉลี่ยในตัวชี้วัดที่ 9 และตัวชี้วัดที่ 10 ของหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศ 8,300 แห่ง จำแนกตามระดับผลการประเมิน (Rating Score) พบว่า ในปี 2564 นี้ หน่วยงานภาครัฐส่วนใหญ่ได้เคลื่อนตัวสู่กลุ่มหน่วยงานที่มีผลการประเมินในระดับ A รองลงมาคือระดับ B และ C ซึ่งแม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงจำนวนของหน่วยงานในแต่ละ Rating Score อย่างมีนัยสำคัญแล้ว แต่ในแง่คะแนนเฉลี่ยในตัวชี้วัดที่ 9 และ 10 ในแต่ละ Rating Score กลับไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญนักเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ารูปแบบของปัญหาในการดำเนินงานเปิดเผยข้อมูลภาครัฐของหน่วยงานที่มีผลการประเมินในระดับ C ลงมาจนถึงระดับ F ยังคงมีรูปแบบลักษณะ (Pattern) ของปัญหาเดิม โดยเฉพาะในกลุ่มหน่วยงานที่ได้ระดับ C จะมีค่าคะแนนในตัวชี้วัดที่ 10 ลดลงอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับคะแนนในตัวชี้วัดที่ 9 ซึ่งค่าคะแนนทั้ง 2 ตัวชี้วัดดังกล่าวจะลดลงเรื่อย ๆ ตามระดับผลการประเมินจนถึงหน่วยงานที่มีผลการประเมิน ITA ต่ำสุด คือ ไม่มีค่าคะแนนเลย

แม้ว่ารูปแบบลักษณะของปัญหายังคงเดิม แต่ขนาดของปัญหาได้ลดน้อยลงเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากจำนวนของหน่วยงานภาครัฐที่มีระดับผลการประเมินตั้งแต่ระดับ C ลงมาจนถึงระดับ F จากเดิมที่มีจำนวนถึง 5,779 แห่ง คิดเป็น 69.60% ของหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน มาในปี 2564 นี้ ลดลงเหลือเพียงจำนวน 2,483 แห่ง คิดเป็น 29.92% ของหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ หน่วยงานภาครัฐมีพัฒนาการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นถึง 39.68% สาเหตุสำคัญมาจากการกำหนดกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหาอย่างตรงจุดและความร่วมมือกันของหลายภาคส่วนในปีที่ผ่านมา

แผนภูมิคะแนนเฉลี่ยตัวชี้วัดที่ 9 และ 10 จำแนกตาม Rating Score เปรียบเทียบปี 2564 และ 2563

• ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

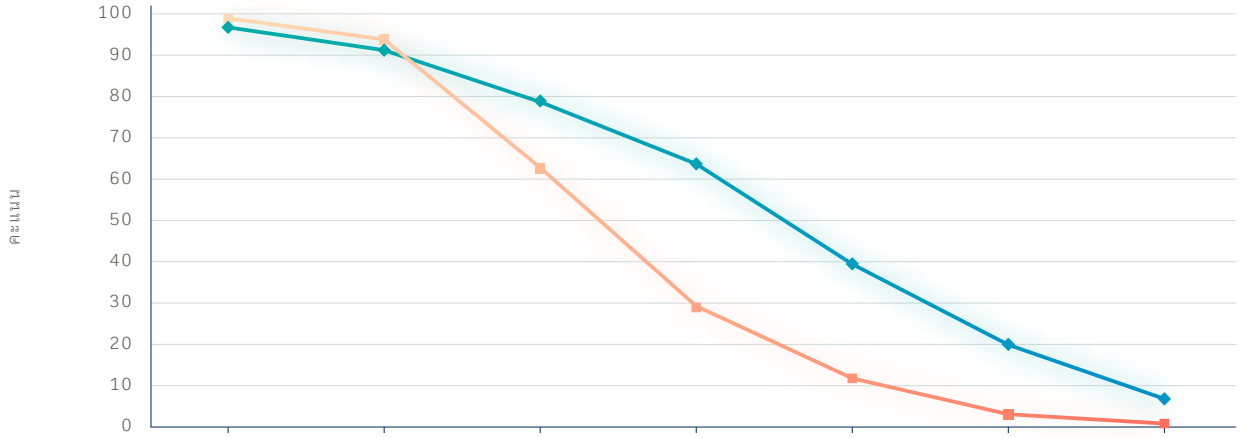

	AA 931 หน่วยงาน	A 3,215 หน่วยงาน	B 1,671 หน่วยงาน	C 1,283 หน่วยงาน	D 887 หน่วยงาน	E 220 หน่วยงาน	F 93 หน่วยงาน
ตัวชี้วัดที่ 9	97.38	91.73	79.46	64.39	39.93	20.58	7.68
ตัวชี้วัดที่ 10	99.16	94.10	63.12	29.45	11.93	3.38	1.01

• ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

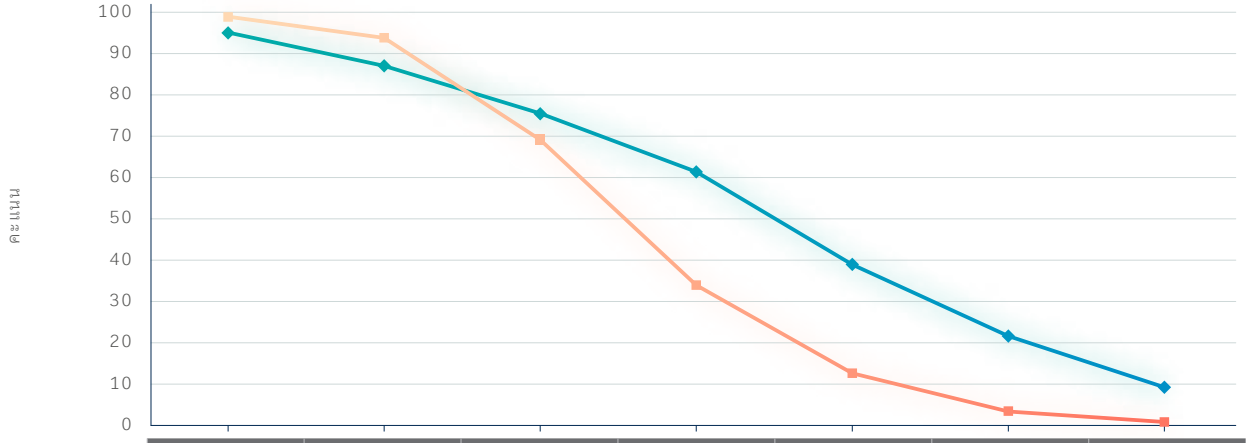

	AA 56 หน่วยงาน	A 1,039 หน่วยงาน	B 1,429 หน่วยงาน	C 1,854 หน่วยงาน	D 2,474 หน่วยงาน	E 952 หน่วยงาน	F 499 หน่วยงาน
ตัวชี้วัดที่ 9	95.62	87.71	75.91	61.69	39.03	21.51	9.49
ตัวชี้วัดที่ 10	99.40	94.23	69.66	33.94	12.68	3.68	1.03

“Pattern ของปัญหายังคงเดิม แต่ขนาดของปัญหาลดลงมาก”

Pattern การเปิดเผยข้อมูลตามแบบวัด OIT ของหน่วยงานที่ได้คะแนนต่ำยังคงเดิม ส่งผลต่อระดับผลการประเมินของแต่ละหน่วยงานอย่างมีนัยสำคัญ

เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละตัวชี้วัดจะเห็นได้ว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยในตัวชี้วัดที่ 1 – 8 มีค่าคะแนนใกล้เคียงกัน โดยมีคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 80 คะแนน แต่ค่าคะแนนในตัวชี้วัดที่ 9 – 10 จากกราฟจะเห็นได้ว่าค่าคะแนนตกลงอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งเป็นสาเหตุหลักที่ส่งผลให้คะแนนเฉลี่ยของหน่วยงานในภาพรวมระดับประเทศยังคงไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

รูปแบบการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะของหน่วยงานในแต่ละระดับผลการประเมิน (Rating Score) สะท้อนรายละเอียดการดำเนินงานของหน่วยงานตามตัวชี้วัดที่ 9 – 10 ตามแบบ OIT โดยพบว่าหน่วยงานในแต่ละระดับผลการประเมินมีรูปแบบการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเจน ดังนี้

ระดับ AA – B : หน่วยงานภาครัฐที่มีผลการประเมินระดับ AA – B (75.00 – 100 คะแนน) ได้มีการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะทางเว็บไซต์ของหน่วยงานตามแบบ OIT ในรายตัวชี้วัดและข้อคำถามการประเมิน โดยสาเหตุที่ทำให้แต่ละหน่วยงานที่ได้คะแนนลดหลั่นกันลงมาคือความครบถ้วนและถูกต้องขององค์ประกอบด้านข้อมูลตามที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์การประเมินตามแบบ OIT

ระดับ C : หน่วยงานภาครัฐส่วนใหญ่ที่มีผลการประเมินระดับ C (65.00 – 74.99 คะแนน) จะมีค่าคะแนนในตัวชี้วัดที่ 9 สูงกว่า 50 คะแนนขึ้นไป แต่จะได้คะแนนในตัวชี้วัดที่ 10 ต่ำกว่า 50 คะแนน โดยสาเหตุหลักของการที่หน่วยงานได้คะแนนในตัวชี้วัดที่ 10 ต่ำ เกิดจากหน่วยงานไม่ได้ดำเนินการตามตัวชี้วัดที่ 10.2 มาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ข้อ คือ ข้อ o42 มาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน และข้อ o43 การดำเนินการตามมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน หากหน่วยงานใดไม่ได้คะแนนใน 2 ข้อคำถามดังกล่าว จะส่งผลให้ไม่ได้ 50 คะแนน จากคะแนนเต็มของตัวชี้วัดที่ 10 จำนวน 100 คะแนน

ระดับ D : หน่วยงานภาครัฐส่วนใหญ่ที่มีผลการประเมินระดับ D (55.00 - 64.99 คะแนน) จะมีค่าคะแนนในตัวชี้วัดที่ 9 และตัวชี้วัดที่ 10 ต่ำกว่า 50 คะแนนลงมา ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า นอกจากหน่วยงานจะไม่ได้ดำเนินการตามตัวชี้วัดที่ 10 การป้องกันการทุจริตแล้ว ยังไม่ได้มีการเปิดเผยข้อมูลพื้นฐานหรือข้อมูลสาธารณะอื่น ๆ ทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน หรือเปิดเผยข้อมูลไม่ถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในตัวชี้วัดที่ 9 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ ไม่ได้ดำเนินการหรือดำเนินการไม่ครบตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดทั้งในตัวชี้วัดที่ 9 และตัวชี้วัดที่ 10

ระดับ E และ F : หน่วยงานภาครัฐส่วนใหญ่ที่มีผลการประเมินระดับ E (55.00 - 54.99 คะแนน) และระดับ F (0 - 54.99 คะแนน) จะไม่มีค่าคะแนนในตัวชี้วัดที่ 9 และตัวชี้วัดที่ 10 หรือมีน้อยมากไม่เกิน 10 คะแนน สาเหตุเกิดจากหน่วยงานไม่ได้มีการตอบแบบ OIT หรือไม่ได้ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะให้ถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด เช่น ไม่ได้มีการใส่คำตอบลงในแบบ OIT หรือตอบแบบ OIT โดยใช้เว็บไซต์อื่นที่ไม่ใช่เว็บไซต์ของหน่วยงานอาทิ https://drive.google.com หรือนำเว็บบอร์ดมาใช้ในการตอบแบบ OIT หรือคำตอบที่ใส่มาในแบบ OIT ไม่ปรากฏข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อคำถาม เป็นต้น

“หน่วยงานภาครัฐมีพัฒนาการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นถึง 39.68% ปัจจัยสำคัญมาจากการกำหนดกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหาอย่างตรงจุดและความร่วมมือกันของทุกภาคส่วน”

“ผลจากการกลั่นกรองคำชี้แจงของหน่วยงานจำนวน 14,456 ข้อ จาก 3,051 หน่วยงาน พบสาเหตุหรือปัญหาและรูปแบบการเปิดเผยข้อมูลที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด”

สาเหตุและปัญหาที่ส่งผลต่อค่าคะแนน OIT รายข้อ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 นี้ เป็นปีแรกที่ได้มีการเพิ่มขั้นตอนการชี้แจงเพิ่มเติมแบบวัด OIT เพื่อให้หน่วยงานได้ชี้แจงและให้ข้อมูลเพิ่มเติมต่อคณะที่ปรึกษาในกรณีที่ไม่เห็นด้วยกับผลการพิจารณาให้คะแนนของคณะที่ปรึกษา ซึ่งมีหน่วยงานได้ส่งข้อมูลรายละเอียดคำชี้แจงเพิ่มเติมกรณีที่ไม่ได้คะแนนเป็นจำนวน 3,051 หน่วยงาน และมีรายละเอียดคำชี้แจงในรายข้อคำถามที่จะต้องทบทวนทั้งหมด 14,456 ข้อ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำความเข้าใจปัญหา อุปสรรค และความเข้าใจที่ไม่ตรงกันระหว่างผู้ประเมินและผู้รับการประเมิน

ในภาพรวมของการตรวจให้คะแนนตามแบบวัด OIT ในรายข้อคำถามตามตัวชี้วัดที่ 9 และตัวชี้วัดที่ 10 นอกเหนือจากกรณีที่หน่วยงานไม่ได้ใส่คำตอบลงในระบบ ITAS หรือไม่พบข้อมูลในเว็บไซต์ หรือไม่ได้มีการดำเนินการในประเด็นข้อคำถามต่าง ๆ หรือองค์ประกอบของข้อมูลไม่ครบตามที่กำหนดแล้ว ผลจากการกลั่นกรองคำชี้แจงของหน่วยงานจำนวน 14,456 ข้อ จาก 3,051 หน่วยงาน พบสาเหตุหรือปัญหาและรูปแบบการเปิดเผยข้อมูลที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งส่งผลให้แต่ละหน่วยงานไม่ได้คะแนน OIT ในแต่ละข้อคำถาม ดังนี้

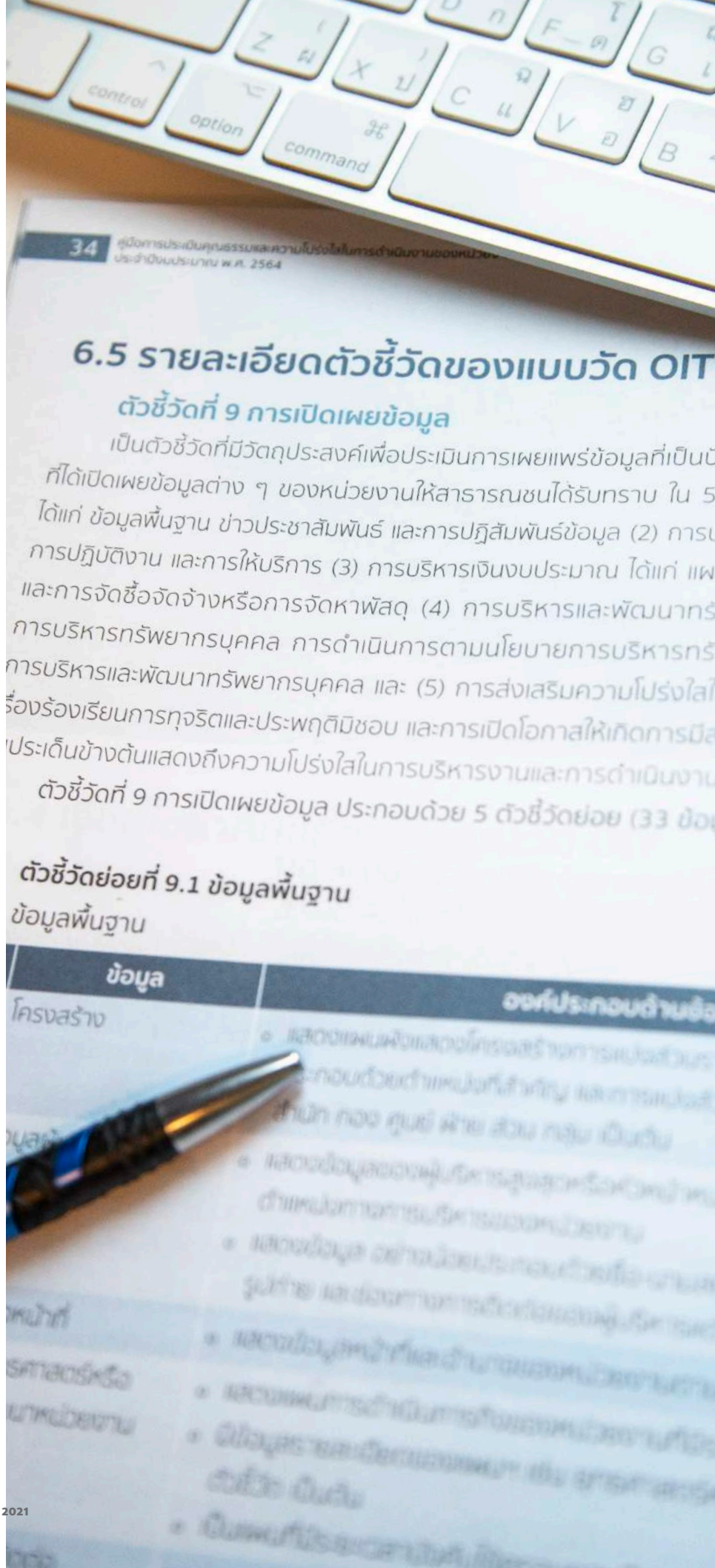

ข้อ	ประเด็นการประเมิน	สาเหตุ/ปัญหา
o1	โครงสร้าง	หน่วยงานมักมีการนำกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานมาใช้ในการเผยแพร่และตอบ OIT โดยไม่ได้แสดงแผนผังโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ และในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ได้คะแนนมักไม่มีการเปิดเผยโครงสร้างของฝ่ายการเมือง
o2	ข้อมูลผู้บริหาร	ไม่มีการระบุข้อมูลช่องทางการติดต่อผู้บริหารของหน่วยงานให้ครบตามองค์ประกอบด้านข้อมูล นอกจากนี้ และในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้บริหารสูงสุดพ้นจากตำแหน่ง และอยู่ระหว่างการรับรองผลการเลือกตั้งจาก ก.ก.ต. หรือรอการแต่งตั้ง ทำให้ยังไม่มีผู้บริหารสูงสุดอย่างเป็นทางการ พบว่า หลายหน่วยงานไม่ได้แสดงข้อมูลของผู้ปฏิบัติหน้าที่รักษาการแทนผู้บริหารสูงสุดในขณะนั้น
o3	อำนาจหน้าที่	หน่วยงานบางแห่งนำกฎหมายที่ไม่เกี่ยวข้องมาตอบ หรือบางแห่งไม่ได้ระบุอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายจัดตั้งของหน่วยงาน
o4	แผนยุทธศาสตร์หรือแผนพัฒนาหน่วยงาน	หน่วยงานบางแห่งนำแผนประจำปีมาใช้ในการตอบ หรือแผนยุทธศาสตร์ที่เผยแพร่มีข้อมูลเพียงวิสัยทัศน์ พันธกิจ แต่ไม่ระบุรายละเอียดของแผนยุทธศาสตร์
o5	ข้อมูลการติดต่อ	ข้อมูลการติดต่อไม่ครบถ้วนทั้ง 5 ประเภท ได้แก่ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ หมายเลขโทรสาร อีเมล์ และ แผนที่ ซึ่งหลายหน่วยงานแจ้งว่าได้ใช้เบอร์โทรศัพท์และเบอร์โทรสารเป็นเบอร์เดียวกัน หรือไม่มีนโยบายการใช้โทรสารแล้ว จึงไม่ได้แสดงข้อมูลหมายเลขโทรสารของหน่วยงาน นอกจากนี้ มีบางหน่วยงานที่ไม่ส่ง link คำตอบให้ถูกต้อง โดยส่งหน้าแรกของเว็บไซต์ในการตอบแบบ OIT ซึ่งมีข้อมูลไม่ครบตามองค์ประกอบที่กำหนด
o6	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	หน่วยงานที่ไม่ได้คะแนนส่วนใหญ่ไม่ตอบข้อคำถามดังกล่าว หรือนำเอากฎหมายที่ไม่เกี่ยวข้องกับภารกิจอำนาจหน้าที่มาเผยแพร่
o7	ข่าวประชาสัมพันธ์	ไม่มีการดำเนินงานหรือไม่มีการตอบแบบ OIT
o8	Q&A	หน่วยงานนำหน้าเว็บไซต์ “คำถาม-คำตอบ Q&A” ที่บุคคลภายนอกไม่สามารถสอบถามข้อมูลได้ หรือไม่สามารถสื่อสารสองทางได้มาใช้ตอบ
o9	Social Network	หน่วยงานใช้เว็บไซต์ (URL) ของ Social Network ในการตอบแบบ OIT โดยไม่แสดงความเชื่อมโยงจากหน้าเว็บไซต์หลักไปยัง Social Network
o10	แผนดำเนินงานประจำปี	ไม่มีการดำเนินงานหรือไม่ตอบแบบ OIT
o11	รายงานการกำกับติดตามการดำเนินงานประจำปีรอบ 6 เดือน	ไม่มีการจัดทำรายงานการกำกับติดตามที่มีเนื้อหาหรือแสดงรายละเอียดความก้าวหน้า โดยมักมีการนำแผนการดำเนินงานในข้อ o10 มาใช้ตอบซ้ำในข้อนี้
o12	รายงานผลการดำเนินงานประจำปี	นำรายงานก่อนปี 2562 มาใช้ในการตอบ หรือไม่มีการตอบแบบ OIT
o13	คู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน	บางหน่วยงานเกิดความสับสน โดยนำคู่มือการให้บริการในข้อ o14 มาใช้ตอบข้อ o13 และหลายหน่วยงานไม่แสดงคู่มือการปฏิบัติงาน
o14	คู่มือหรือมาตรฐานการให้บริการ	บางหน่วยงานเกิดความสับสน โดยนำคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในข้อ o13 มาใช้ในการตอบข้อ o14
o15	ข้อมูลเชิงสถิติการให้บริการ	ไม่มีการดำเนินงานหรือไม่มีการตอบแบบ OIT
o16	รายงานผลการสำรวจความพึงพอใจการให้บริการ	หน่วยงานมีการสำรวจความพึงพอใจในการให้บริการตามอำนาจหน้าที่ แต่ไม่ได้นำเสนอความพึงพอใจการให้บริการในภาพรวม และบางหน่วยงานมีการสำรวจความพึงพอใจแต่ไม่ได้สรุปรายงานผลสำรวจ

ข้อ	ประเด็นการประเมิน	สาเหตุ/ปัญหา
o17	E-Service	ไม่มีระบบ E-service หรือหน่วยงานบางแห่งนำช่องทางการดาวน์โหลดแบบฟอร์มคำร้อง และให้ประชาชนนำคำร้องนั้นมายื่น ณ ที่ทำการหน่วยงานมาใช้ตอบแบบวัด OIT รวมถึงมีการนำช่องทางออนไลน์อื่น ๆ เช่น ช่องทางร้องเรียนร้องทุกข์ Web Board Facebook การขอใช้ห้องประชุมออนไลน์ มาใช้ตอบในข้อการให้บริการผ่านระบบ e-Service
o18	แผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี	มีการเปิดเผยการใช้จ่ายงบประมาณในภาพรวม แต่ไม่แสดงรายละเอียดเป็นรายโครงการ และหลายหน่วยงานได้จัดทำแผนการใช้จ่ายเงินเป็นรายไตรมาส เนื่องจากขณะตอบแบบ OIT อยู่ในช่วงไตรมาสที่ 2 จึงไม่สามารถแสดงแผนการใช้งบประมาณประจำปีในไตรมาสที่ 3-4 ได้
o19	รายงานการกำกับติดตามการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี รอบ 6 เดือน	หน่วยงานไม่ดำเนินการจัดทำรายงานการกำกับติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ รอบ 6 เดือน โดยอ้างถึงคำสั่ง มท. ที่ให้รายงานอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และมีบางหน่วยงานให้เหตุผลว่าไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลรายงานงบการเงินในรอบ 6 เดือน ประจำปีงบประมาณ 2564 สู่สาธารณะโดยที่ยังไม่ผ่านการรับรองความถูกต้องจาก สตง. ได้ อีกทั้งหลายแห่งเกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการลงข้อมูลผิดปีงบประมาณ
o20	รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี	ไม่พบการเผยแพร่ข้อมูลบนเว็บไซต์ และบางหน่วยงานมีการรายงานผล แต่ไม่ครบถ้วนตามองค์ประกอบข้อมูล
o21	แผนการจัดซื้อจัดจ้างหรือแผนการจัดหาพัสดุ	หน่วยงานให้เหตุผลว่าไม่มีโครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีมูลค่าเกินกว่า 500,000 บาท จึงไม่ได้จัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างหรือแผนการจัดหาพัสดุ และบางหน่วยงานใช้ "แผนการจัดหาพัสดุ" ที่ใช้รายงานต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจังหวัด (แบบ ผด.3) ในการตอบคำถาม อีกทั้งหน่วยงานบางแห่งพิมพ์ปีงบประมาณผิดรายละเอียด เนื้อหา ในแผนเป็นข้อมูลปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
o22	ประกาศต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ	หน่วยงานเข้าใจผิดว่าไม่มีแผนการจัดซื้อจัดจ้างจึงยังไม่มีประกาศต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ บางหน่วยงานมีประกาศการจัดซื้อจัดจ้างแต่ไม่ได้คะแนน เนื่องจากไม่สอดคล้องกันแผนการจัดซื้อจัดจ้าง โดยหน่วยงานให้เหตุผลว่าประกาศการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุสามารถประกาศได้ตามระเบียบพัสดุไม่จำกัดวงเงิน แต่แผนการจัดซื้อจัดจ้างต้องประกาศเมื่อวงเงินเกิน 500,000 บาท
o23	สรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุรายเดือน	ดำเนินการไม่ครบทุกเดือน ตั้งแต่เริ่มปีงบประมาณถึงเดือนมีนาคม โดยเดือนที่ไม่มีการจัดซื้อจัดจ้างหน่วยงานไม่ได้ลงข้อมูล อีกทั้งบางหน่วยงานไม่ได้สรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างเป็นรายเดือน และหลายหน่วยงานไม่ได้เผยแพร่ข้อมูลทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน
o24	รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุประจำปี	ไม่พบการเผยแพร่ข้อมูลทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน หรือรายงานมีองค์ประกอบข้อมูลไม่ครบถ้วน หน่วยงานบางแห่งข้อมูลมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนเรื่องปีงบประมาณ
o25	นโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล	ไม่พบการเผยแพร่ข้อมูลทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน นโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคลที่ปรากฏในเว็บไซต์ไม่ปรากฏว่าใช้บังคับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564
o26	การดำเนินการตามนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล	เนื่องจากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ได้
o27	หลักเกณฑ์การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล	หน่วยงานแสดงหลักเกณฑ์การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลไม่ครบถ้วนตามองค์ประกอบข้อมูลที่กำหนด
o28	รายงานผลการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลประจำปี	ข้อมูลมีความคลาดเคลื่อนของปีงบประมาณ องค์ประกอบข้อมูลไม่ครบถ้วนตามประเด็นการประเมิน และบางหน่วยงานแสดงข้อมูลไม่ตรงกับประเด็นการประเมิน
o29	แนวปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ	องค์ประกอบข้อมูลแนวปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบไม่ครบถ้วน เช่น ไม่มีระยะเวลาในการดำเนินการ ไม่มีข้อมูลวิธีที่บุคคลภายนอกจะทำการร้องเรียน และระยะเวลาในการดำเนินการ เป็นต้น หน่วยงานหลายแห่งนำแนวทางจัดการเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ทั่วไปมาใช้ในการตอบ ไม่ได้เป็นแนวปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบโดยเฉพาะ และบางแห่งใช้ประกาศ เรื่อง มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต ในการตอบ

ข้อ	ประเด็นการประเมิน	สาเหตุ/ปัญหา
o30	ช่องทางแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ	หน่วยงานไม่ได้แยกช่องทางแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นการเฉพาะจากช่องทางแจ้งเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ทั่วไป เพื่อรักษาความลับของผู้แจ้ง และหน่วยงานบางแห่งใช้ช่องทางออนไลน์อื่นไม่เชื่อมโยงกับเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน
o31	ข้อมูลเชิงสถิติเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปี	หน่วยงานไม่มีเรื่องร้องเรียนการทุจริตจึงไม่ได้จัดทำและเผยแพร่ข้อมูลสถิติ หรือหน่วยงานมีการเผยแพร่ข้อมูลทางเว็บไซต์ แต่ข้อมูลไม่ครบถ้วน
o32	ช่องทางการรับฟังความคิดเห็น	หน่วยงานใช้ช่องทางระบบร้องเรียนร้องทุกข์ในการตอบ หรือหน่วยงานไม่มีช่องทางการรับฟังความคิดเห็นทางเว็บไซต์ แต่ระบุวิธีแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทาง Social Media อื่น ๆ เช่น Line Open Chat, Facebook, E-mail เป็นต้น
o33	การเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม	แสดงภาพกิจกรรม แต่ไม่มีรายละเอียดกิจกรรมและช่วงเวลาในการจัดว่าอยู่ในปีงบประมาณใด หรือไม่มีการจัดกิจกรรมโดยได้อ้างถึงข้อจำกัดในการจัดประชาคมเนื่องจากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19)
o34	เจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร	ใช้ประกาศเจตจำนงของผู้บริหารเดิมในการตอบ หรือไม่มีการเผยแพร่ข้อมูลทางเว็บไซต์
o35	การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร	ไม่ปรากฏรายละเอียดกิจกรรมหรือการดำเนินการที่มีส่วนร่วมของผู้บริหารสูงสุดคนปัจจุบัน หรือมีภาพกิจกรรมแต่ไม่มีรายละเอียดเนื้อหา และบางหน่วยงานได้อ้างถึงข้อจำกัดในการจัดกิจกรรมมีส่วนร่วมของผู้บริหารเนื่องจากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19)
o36	การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี	หน่วยงานนำแผนประเมินความเสี่ยงในภาพรวม หรือแผนประเมินความเสี่ยงทั่วไปมาใช้ในการตอบ หรือข้อมูลที่นำมาตอบไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามประเด็นการประเมิน
o37	การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต	แสดงผลการดำเนินงานที่ไม่สอดคล้องกับการวิเคราะห์ความเสี่ยงในข้อ O36 หรือไม่สามารถพิจารณาได้เนื่องจากไม่มีรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี 2564 ในข้อคำถาม O36 หรือไม่ได้เผยแพร่ข้อมูลทางเว็บไซต์
o38	การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร	มีภาพกิจกรรม แต่ไม่ปรากฏรายละเอียดกิจกรรมและช่วงเวลาในการจัดว่าอยู่ในปีงบประมาณใด หรือแสดงกิจกรรมที่ไม่สอดคล้องกับการเสริมสร้างทัศนคติค่านิยมในการปฏิบัติงานอย่างสุจริต และบางหน่วยงานได้อ้างถึงข้อจำกัดในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างวัฒนธรรมเนื่องจากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19)
o39	แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต	ใช้แผนปฏิบัติการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบระยะ 5 ปี (พ.ศ.2560 - 2564) ในเว็บไซต์ e-plan.nacc.go.th มาตอบคำถาม ซึ่งประชาชนไม่สามารถเข้าถึงได้ หรือไม่ได้เผยแพร่แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตทางเว็บไซต์
o40	รายงานการกำกับติดตามการดำเนินการป้องกันการทุจริตประจำปี รอบ 6 เดือน	รายงานที่เสนอไม่แสดงความก้าวหน้าของโครงการต่าง ๆ ทำให้ไม่ครบถ้วนตามเกณฑ์ หรือนำ URL เว็บไซต์ e-plan.nacc.go.th มาใช้ในการตอบซึ่งประชาชนและคณะที่ปรึกษาไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ และบางหน่วยงานไม่พบข้อมูลในข้อ o39 จึงไม่สามารถพิจารณาได้
o41	รายงานผลการดำเนินการป้องกันการทุจริตประจำปี	นำ URL ของเว็บไซต์ e-plan.nacc.go.th มาใช้ในการตอบซึ่งประชาชนและคณะที่ปรึกษาไม่สามารถเข้าถึงได้ หรือมีรายงานผลแต่ข้อมูลไม่ครบถ้วนตามองค์ประกอบ หรือไม่ได้เผยแพร่ข้อมูลทางเว็บไซต์ หรือไม่ได้ดำเนินการ
o42	มาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน	ไม่มีการวิเคราะห์ผลการประเมิน ITA ในปี พ.ศ. 2563 หรือมีการวิเคราะห์แต่องค์ประกอบข้อมูลไม่ครบถ้วน หรือไม่มีมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน หรือไม่ได้เผยแพร่ข้อมูลทางเว็บไซต์
o43	การดำเนินการตามมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน	ไม่มีรายละเอียดการดำเนินการตามมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงานที่สอดคล้องเชื่อมโยงมาจาก ข้อ O42 หรือข้อมูลที่แสดงไม่ตรงกับประเด็นการประเมิน หรือไม่ได้เผยแพร่ข้อมูลทางเว็บไซต์

ปี 2565 ยังจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลและการป้องกันการทุจริต

แม้ว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 หน่วยงานภาครัฐจะมีพัฒนาการในด้านการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐและการเปิดเผยข้อมูลผลการดำเนินงานป้องกันการทุจริต แล้วแต่การพัฒนาการดำเนินงานในด้านการเปิดเผยข้อมูลยังจำเป็นที่จะต้องรักษามาตรฐานไว้ให้มีความต่อเนื่อง (continuous improvement) โดยเฉพาะการเปิดเผยข้อมูลผลการดำเนินงานป้องกันการทุจริตตามตัวชี้วัดที่ 10 ซึ่งต้องดำเนินการใหม่เป็นประจำทุกปี

สำหรับหน่วยงานที่ยังมีผลการประเมินระดับ C – F จากการวิเคราะห์รายละเอียดการดำเนินงานสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาในกระบวนการดำเนินงานตั้งแต่จุดเริ่มต้นของกระบวนการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในแต่ละปีงบประมาณ และในแง่การวางแผนยกระดับผลการประเมิน ITA ค่าคะแนนการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะตามแบบ OIT ที่หายไปสำหรับกลุ่มหน่วยงานเหล่านี้นั้น มีจุดเริ่มต้นจากการไม่ดำเนินการจัดทำมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน (ข้อ o42) เพื่อค้นหาประเด็นที่เป็นข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนที่ต้องเร่งแก้ไข และวางแผนงาน มาตรการ ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน ท้ายที่สุดเมื่อไม่มีผลการดำเนินงานจึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลและบริการสาธารณะตามแบบ OIT ได้

ดังนั้น กลยุทธ์การยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในภาพรวมระดับประเทศ จึงยังจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลผลการดำเนินงานป้องกันการทุจริตตามตัวชี้วัดที่ 10 โดยเฉพาะการจัดทำมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน (ข้อ o42) ก่อนเป็นเบื้องต้น เพื่อกำหนดผู้รับผิดชอบหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง กำหนดขั้นตอนหรือวิธีการปฏิบัติที่ชัดเจน กำหนดแนวทางการกำกับติดตามให้บรรลุผลตามระยะเวลาที่กำหนด และจัดรายงานมาตรการดังกล่าวเผยแพร่ต่อสาธารณชน ซึ่งหากหน่วยงานสามารถเริ่มต้นจัดทำมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน (ข้อ o42) ได้เสร็จเรียบร้อยตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณ จะส่งผลให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานในมิติอื่น ๆ และการติดตามรายผลสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากขึ้น

จากผลการถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารจัดการและแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินการประเมิน ITA ชี้ให้เห็นว่าการกำหนดผู้รับผิดชอบร่วมกันในรูปแบบคณะกรรมการหรือคณะทำงานประเมิน ITA ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากส่วนงานต่าง ๆ ที่สำคัญภายในองค์กรได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานก็เป็นปัจจัยสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน กล่าวได้ว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 นี้ หลายหน่วยงาน โดยเฉพาะหน่วยงานส่วนกลางในกลุ่มที่ 10 ได้มีการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลและพัฒนาการให้บริการผ่านระบบสารสนเทศอย่างเป็นวงกว้างแล้ว ขณะที่ในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็มีพัฒนาการในเรื่องนี้เช่นเดียวกัน แต่ด้วยจำนวนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีจำนวนมาก ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กหลายแห่งยังไม่ได้มีการปรับรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลในลักษณะนี้มากเท่าที่ควร และยังมีหลายแห่งที่มอบหมายให้เจ้าหน้าที่เพียง 1 – 2 คน รับผิดชอบตลอดกระบวนการประเมิน ส่งผลให้การจัดทำมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน (ข้อ o42) ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลและความร่วมมือของทุกส่วนงานภายในไม่สามารถดำเนินการในทางปฏิบัติได้จริง

เมื่อไม่สามารถกำหนดมาตรการดำเนินงานได้และไม่สามารถกำหนดผู้รับผิดชอบได้ ย่อมนำมาสู่อุปสรรคและความติดขัดในขั้นตอนและประเด็นการพัฒนาอื่น ๆ ตามมา และเมื่อไม่สามารถดำเนินการได้ทันย่อมส่งผลให้ไม่มีข้อมูลนำไปเปิดเผยต่อสาธารณชนและส่งผลสะท้อนให้เห็นผ่านค่าคะแนน ITA ในท้ายที่สุด โดยเฉพาะในตัวชี้วัดที่ 10 ซึ่งมีสัดส่วนคะแนนในการประเมินคิดเป็นครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มที่จะสูญหายไป

แผนภูมิสัดส่วนคะแนนแบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (แบบ OIT) รายตัวชี้วัดย่อย

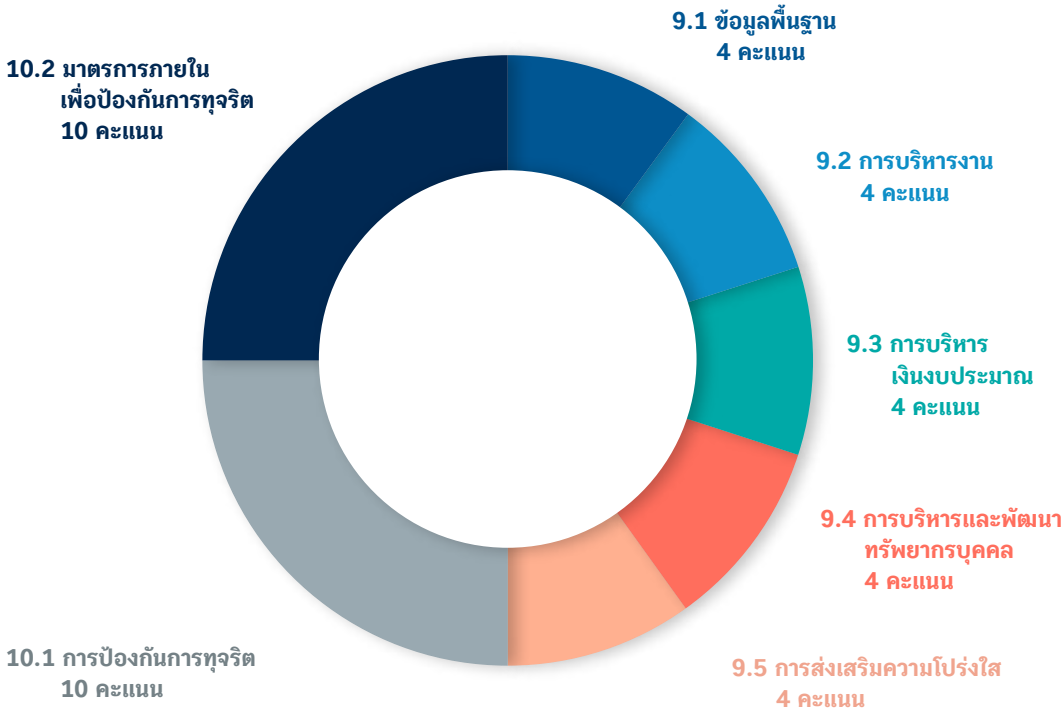

ตัวชี้วัดย่อย	คะแนนต่อข้อ	จำนวนข้อ	คะแนนตัวชี้วัดย่อย
9.1 ข้อมูลพื้นฐาน	0.44	9	4
9.2 การบริหารงาน	0.50	8	4
9.3 การบริหารเงินงบประมาณ	0.57	7	4
9.4 การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล	1.00	4	4
9.5 การส่งเสริมความโปร่งใส	0.80	5	4
10.1 การป้องกันการทุจริต	1.25	8	10
10.2 มาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต	5.00	2	10
รวม		43	40

“กลยุทธ์สร้างความรู้และทักษะเห็นผลแล้วที่ยังเป็นปัญหาอยู่คือการบริหารจัดการ”

กลุ่มเป้าหมายที่ต้องมุ่งเน้นเลื่อนขึ้นมายังหน่วยงานที่มีผลการประเมินระดับ B - C - D

เป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ จะมีความเข้มข้นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากเดิมที่กำหนดเป้าหมายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ไว้ที่ร้อยละ 65 มาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 นี้จะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 80 ของหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินทั้งหมดต้องมีผลการประเมิน 85 คะแนนขึ้นไป

ย้อนกลับไปเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 กระทรวงมหาดไทยได้มีการระดมทรัพยากรในการพัฒนาลงไปยังหน่วยงานในพื้นที่ มีการให้ความรู้ ให้คำปรึกษา และกำกับติดตามการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะให้เป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์การประเมินที่กำหนดอย่างใกล้ชิดทั่วถึง โดยเฉพาะหน่วยงานที่มี Rating Score ต่ำกว่าระดับ C หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ หน่วยงานที่มีคะแนนตัวชี้วัดที่ 10 ต่ำกว่า 50 คะแนน ซึ่งมีเป็นจำนวนมากถึง 2,483 แห่ง หรือคิดเป็น 29.92% ของหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินทั้งหมด

อย่างไรก็ตาม การมุ่งเน้นหน่วยงานที่มีผลการประเมินระดับ C ลงไปเช่นปี 2563 คงไม่เพียงพอที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้ เนื่องจากหน่วยงานในปี 2564 หน่วยงานกลุ่ม B ซึ่งมีค่าคะแนนระหว่าง 75 – 84.99 มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นกว่า 1,671 แห่ง หรือคิดเป็น 20.13% ของหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินทั้งหมด ดังนั้น หากไม่สามารถสนับสนุนให้กลุ่ม B ให้พัฒนาการดำเนินงานและการเปิดเผยข้อมูลสู่มาตรฐานระดับ A ได้ ก็คาดการณ์ได้ว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จะไม่สามารถบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ ได้อย่างแน่นอน

สำหรับหน่วยงานในกลุ่ม B กล่าวได้ว่าเป็นกลุ่มที่มีความพร้อมในการพัฒนาสูงเนื่องจากได้มีการเปิดเผยข้อมูลรายตัวชี้วัดและข้อคำถามที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์การประเมินตามแบบ OIT แล้ว เพียงแต่ยังขาดความครบถ้วนและถูกต้องในด้านองค์ประกอบของข้อมูล โดยมีคะแนนเฉลี่ยในตัวชี้วัดที่ 9 การเปิดเผยข้อมูล อยู่ที่ 79.46 คะแนน และตัวชี้วัดที่ 10 อยู่ที่ 63.12 คะแนน ดังนั้น การกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาหน่วยงานภาครัฐจึงควรมุ่งเจาะกลุ่ม B - C - D ตามลำดับเป็นหลัก ซึ่งมีจำนวนรวมกันกว่า 46.28% ของหน่วยงานทั้งหมด และเป็นกลุ่มที่มีโอกาสจากรากฐานการดำเนินงานเดิมที่สามารถต่อยอดพัฒนาคุณภาพของการเปิดเผยข้อมูลและบริการภาครัฐผ่านทางระบบสารสนเทศให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกันกับหน่วยนงานระดับ A ได้โดยเร็ว แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าหน่วยงานในระดับ E – F ไม่จำเป็นต้องให้การสนับสนุนแต่อย่างใด ในทางตรงกันข้าม กลับจำเป็นที่จะต้องมีการกำหนดกลยุทธ์เป็นการเฉพาะ เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีปัญหารากฐานมาจากกระบวนการบริหารจัดการภายในทั้งระบบและมีจำนวนเหลืออยู่เพียง 313 แห่ง หรือ 3.77%

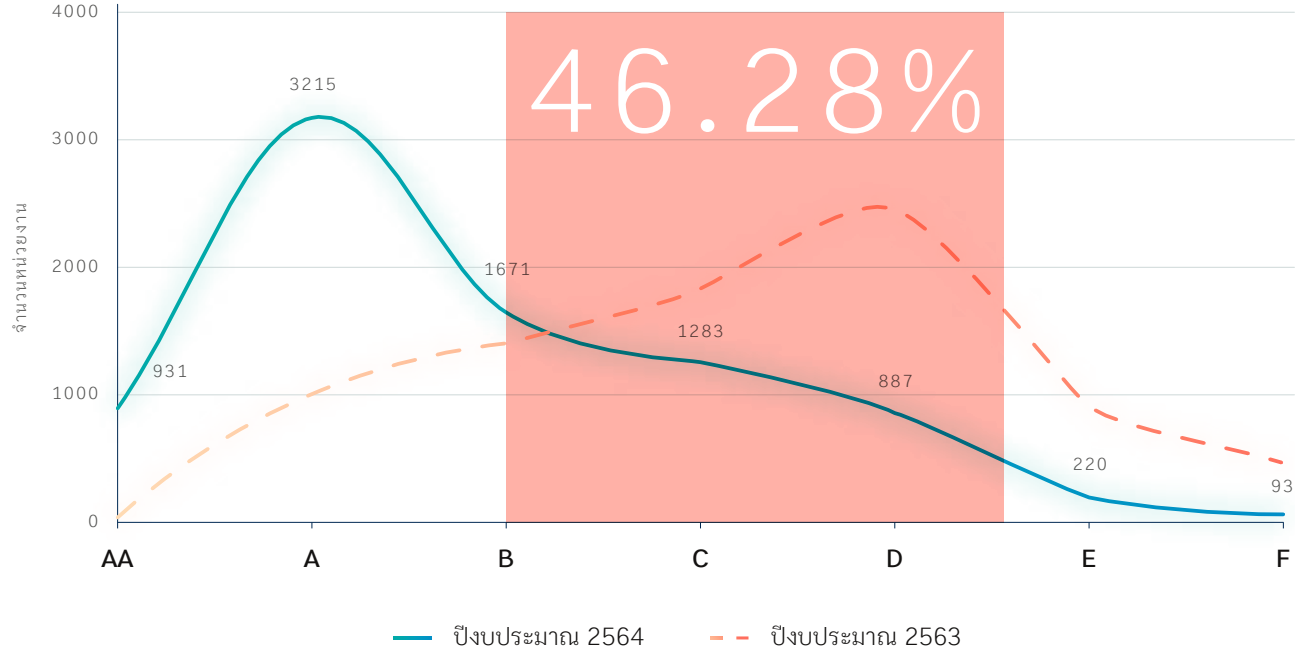

ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อค่าคะแนน ITA 2564

จากการศึกษาถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารจัดการและแนวปฏิบัติในการประเมิน ITA ของหน่วยงานภาครัฐที่มีค่าคะแนน ITA สูงมากใน 10 กลุ่มการประเมินพบปัจจัยร่วมบางประการที่มีความสอดคล้องกับการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2564 ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของค่าคะแนน ITA 2564 ดังนี้

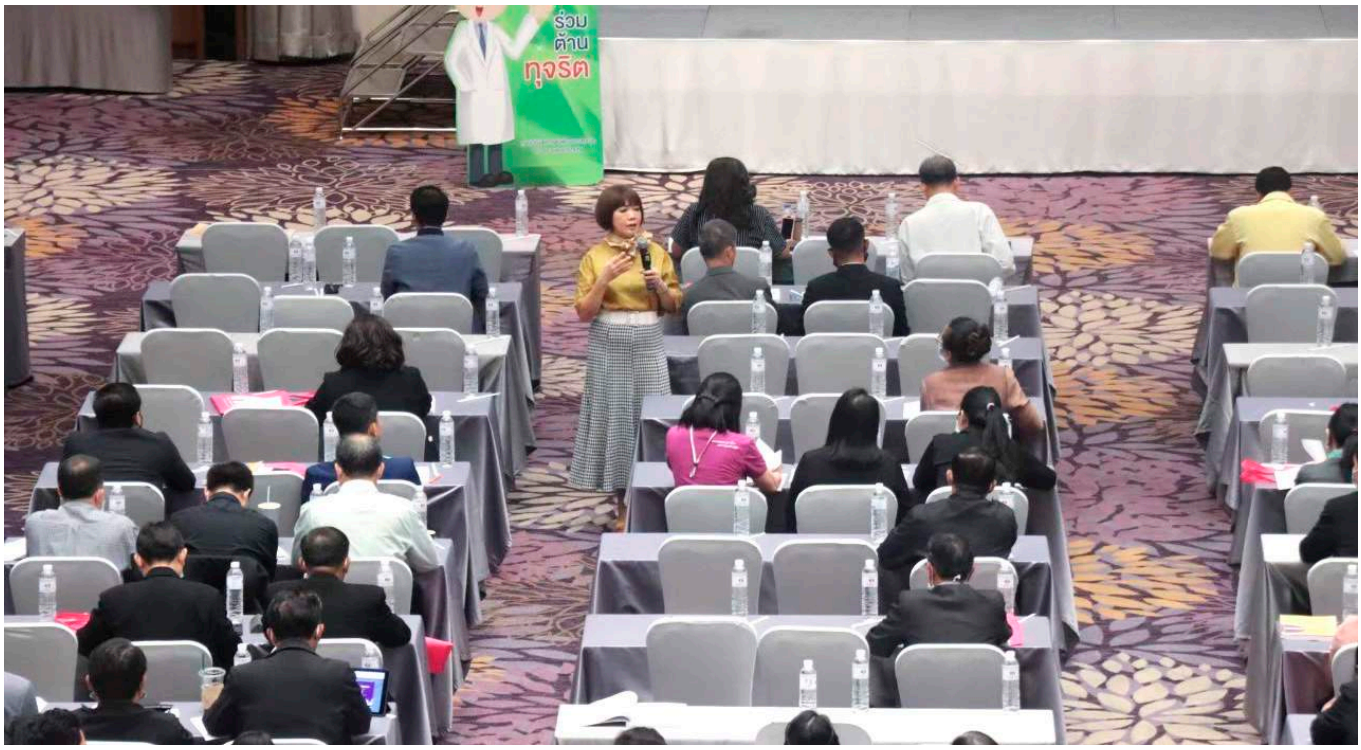

ปัจจัยที่ 1 การส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลและบริการสาธารณะผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2565 เป็นหลัก

ผลการถอดบทเรียนปัจจัยแห่งความสำเร็จพบว่า ในปี 2564 นี้ หน่วยงานภาครัฐทั้งในส่วนกลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีการกำหนดนโยบาย โครงการ กิจกรรม การกำกับควบคุม และการกำหนดตัวชี้วัดการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลและบริการสาธารณะผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะการสนับสนุนองค์ความรู้และทักษะในการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ ซึ่งมีการดำเนินงานอย่างกว้างขวาง ทั้งการริเริ่มจัดอบรมโดยหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินเอง หรือการจัดอบรมในส่วนของหน่วยงานกำกับติดตามการประเมิน ITA ทั้ง 5 หน่วยงาน คณะที่ปรึกษา และในส่วนของการยกระดับเชิงพื้นที่จังหวัด ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้เป็นแม่งานหลักในการดำเนินงานประเด็นนี้อย่างต่อเนื่องตลอดปีงบประมาณ ส่งผลให้บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในทุกจังหวัดทั่วประเทศได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้และทักษะที่จำเป็นในการพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลของตนเองและการพัฒนาระบบให้บริการประชาชนผ่านทางสารสนเทศ (e-Service) ประกอบกับการจัดทำคู่มือแนวทางการเปิดเผยข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งจัดทำโดยสำนักพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาลสำนักงาน ป.ป.ช. ได้ช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เห็นตัวอย่างการจัดทำข้อมูลและแนวทางการดำเนินงานตามประเด็นการประเมินเฉพาะในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความชัดเจนและเห็นภาพเป็นรูปธรรมมากขึ้นและส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีพัฒนาการอย่างโดดเด่นในด้านการเปิดเผยข้อมูลให้เป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

การส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลในหน่วยงานภาครัฐยังได้มีการดำเนินการในรูปแบบการมอบนโยบาย ซึ่งมีการมอบนโยบายตั้งแต่ผู้บริหารสูงสุดระดับ

“การมอบนโยบายและข้อสั่งการ สะท้อนให้เห็นถึงเจตจำนงและความมุ่งมั่นของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติของหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศ”

รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ไปจนถึงการมอบนโยบายโดยผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก มีการกำกับควบคุมและรายงานความก้าวหน้าในการพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลและบริการสาธารณะผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน ผ่านกลไกคณะกรรมการหรือคณะทำงานการประเมิน ITA เป็นระยะ เพื่อให้ทุกส่วนงานที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินงานสอดคล้องกับนโยบายที่ผู้บริหารสูงสุดได้มอบไว้ การมอบนโยบายและข้อสั่งการสะท้อนให้เห็นถึงเจตจำนงและความมุ่งมั่นของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติของหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศในการพัฒนาองค์กรตามกรอบการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐที่กำหนดไว้ในแบบวัด OIT เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์และความสะดวกจากการเข้าถึงข้อมูลและบริการในรูปแบบออนไลน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19)

การให้ความสำคัญกับการเตรียมตัวในเรื่องการเปิดเผยข้อมูลและการพัฒนาบริการสาธารณะผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานมีเพิ่มมากขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา โดยมีการเตรียมการล่วงหน้าอย่างน้อย 2 - 3 เดือน ทั้งในแง่ของการศึกษาข้อมูลการปรับปรุงเว็บไซต์ การวิเคราะห์ข้อบกพร่อง/สาเหตุของปัญหาในการเข้าถึงข้อมูล และการเตรียมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้พร้อมรองรับการให้บริการประชาชนและพร้อมรับการประเมิน

ผลการดำเนินงานต่าง ๆ ตามที่กล่าวโดยคร่าวข้างต้นนี้ สามารถกล่าวได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาของหน่วยงานและส่งผลต่อค่าคะแนน ITA โดยผลที่เกิดขึ้นไม่ได้มีเฉพาะหน่วยงานที่คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายแต่เพียงเท่านั้น แต่หน่วยงานภาครัฐโดยรวมยังได้มีการดำเนินการตามข้อเสนอเชิงนโยบายในประเด็นนี้เป็นวงกว้างด้วยดังปรากฏในผลการศึกษาถอดบทเรียนที่ 4 ของรายงานฉบับนี้

ปัจจัยที่ 2 การกำหนดตัวชี้วัดการกำกับดูแลการประเมิน ITA ของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ เพื่อให้เกิดการกำกับดูแลในแต่ละขั้นตอนและกลั่นกรองข้อมูลให้มีความถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

จากผลการกำกับติดตามและการรายงานผลการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2564 ได้มีการรายงานว่าหน่วยงานภาครัฐในระดับกระทรวงและหน่วยงานส่วนกลางหลายแห่งได้มีการกำหนดตัวชี้วัดการกำกับดูแลการประเมิน ITA ทั้งในส่วนของผู้บริหาร ผู้กำกับติดตาม ผู้รับผิดชอบการประเมิน และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลหน่วยงาน ซึ่งกำหนดตัวชี้วัดดังกล่าวได้ช่วยให้เกิดการมอบหมายงานไปยังผู้รับผิดชอบในแต่ละส่วนงานที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน

การกำหนดตัวชี้วัดเป็นทั้งมาตรการในการผลักดันและสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคลากรภายในหน่วยงาน โดยนอกเหนือจากการกำหนดตัวชี้วัดในการกำกับดูแลการประเมิน ITA แล้ว ในปี 2564 นี้ พบการกำหนดตัวชี้วัดในลักษณะการส่งเสริมให้เกิดการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐในแต่ละส่วนงานภายในองค์กรเพิ่มขึ้นด้วย ดังกรณีที่กระทรวงพาณิชย์ได้มีการรายงาน

ผลการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งนอกจากจะส่งผลให้มีการกำกับดูแลกลั่นกรองข้อมูลที่ถูกต้องในกระบวนการประเมิน ITA แล้ว ยังช่วยให้ข้อมูลภาครัฐที่ได้เปิดเผยต่อสาธารณชนมีคุณภาพและมีความครบถ้วนสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้นกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ในการประเมิน ITA ด้วย

ปัจจัยที่ 3 การประชาสัมพันธ์เสริมสร้างความรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมิน ITA

การประเมิน ITA เป็นการวิจัยประเมินผลที่กำหนดระเบียบวิธีให้หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินสามารถมีส่วนร่วมในขั้นตอนการประเมินได้หลากหลายขั้นตอน เนื่องมาจากหน่วยงานย่อมเข้าใจและเข้าถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินงานขององค์กรได้อย่างชัดและตรงกลุ่มเป้าหมายที่สุด ดังนั้นหน่วยงานจำนวนมากจึงให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกและเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมิน ซึ่งหากสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงกลุ่มเป้าหมายก็จะช่วยให้ผลการประเมิน ITA สามารถสะท้อนประเด็นการดำเนินงานต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ผลจากการถอดบทเรียนการดำเนินงานพบว่า ทักษะและกลยุทธ์ในการสื่อสารที่ดีมีส่วนสำคัญมากต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรภายในและประชาชนผู้รับบริการจากภายนอก ซึ่งนอกจากจะช่วยให้กลุ่มผู้ตอบแบบวัดการรับรู้ตัดสินใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน ITA แล้ว ยังช่วยสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการประเมิน ITA และข้อคำถามมากขึ้นด้วย ดังนั้น การสื่อสารจึงเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมให้บุคลากรและผู้รับบริการได้เห็นถึงเป้าหมายในการพัฒนาร่วมกัน อีกทั้งยังช่วยลดความกังวลเกี่ยวกับการตอบแบบวัด IIT และแบบวัด EIT ได้อีกด้วย

นอกจากนี้ ยังพบความริเริ่มของหน่วยงาน (initiative) ในการประชาสัมพันธ์เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและชักชวนให้บุคลากรภายในหน่วยงาน/ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน ITA อาทิ

การสร้างกิจกรรมเล่นเกมส์ชิงรางวัลเกี่ยวกับการประเมิน ITA โดยไม่ได้เป็นทางการมากเกินไป หรือการประชาสัมพันธ์ผ่านรายการโทรทัศน์และวิทยุของแต่พื้นที่ เป็นต้น

จากผลการศึกษาและกำกับติดตามจึงกล่าวได้ว่า การประชาสัมพันธ์เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมิน ITA ไม่ได้ปรากฏเพียงเฉพาะในกลุ่มสื่อมวลชนหรือสื่อของภาครัฐแต่เพียงเท่านั้น แต่ยังปรากฏในเครือข่ายการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมการประเมินด้วย

ปัจจัยที่ 4 บทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอในการบริหารจัดการ การสนับสนุน และการกำกับติดตามหน่วยงานในพื้นที่

ผลการวิเคราะห์ค่าคะแนน ITA เมื่อปี 2563 ได้ชี้ให้เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายหลัก หรือ Primary Target ที่จะต้องมุ่งเน้นและระดมทรัพยากรสนับสนุนการพัฒนาการดำเนินงานโดยเร่งด่วนนั้น คือ กลุ่มส่วนราชการส่วนภูมิภาคและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานส่วนใหญ่ที่ยังไม่ได้ดำเนินการตามตัวชี้วัดที่ 9 และตัวชี้วัดที่ 10 หรือดำเนินการไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ดังนั้น คณะรัฐมนตรีจึงได้มอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ กำกับดูแลการเปิดเผยข้อมูลและบริการสาธารณะผ่านทางเว็บไซต์ของจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างน้อยตามที่กฎหมายกำหนด

ตลอดระยะเวลาการประเมิน ITA 2564 ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอในหลายพื้นที่ ร่วมกับหัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัดและเจ้าหน้าที่ อาทิ สำนักงานจังหวัด สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด/อำเภอ และสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด/ภาค ได้ร่วมกันบูรณาการการดำเนินงานกำกับ ติดตาม ให้คำปรึกษา และให้การสนับสนุนแก่หน่วยงานในพื้นที่ โดยดำเนินการผ่านกลไกในระดับจังหวัด เช่น คณะกรรมการ ITA จังหวัด หรือคณะอนุกรรมการการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตจังหวัด มีการนำโมเดลการบริหารจัดการและยกระดับ ITA จังหวัดนครสวรรค์ หรือ “นครสวรรค์โมเดล” มาปรับใช้หรือต่อยอดในการวางแผนการดำเนินงานและบริหารจัดการภายในจังหวัด มีการกำกับติดตามและรายงานความก้าวหน้าไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมายเป็นประจำ มีการลงพื้นที่ติดตามสอบถามปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและให้ความช่วยเหลือในการจัดทำและเปิดเผยข้อมูลภาครัฐให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

นอกจากนี้ ผลจากกระบวนการกำกับและติดตามการดำเนินงานของส่วนราชการภายในจังหวัดที่เสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดและความมุ่งมั่นในการพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐของหน่วยงานภายในจังหวัด ได้นำมาสู่การจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มเติมด้วย เช่น ในกรณีของจังหวัดลพบุรี นายนิวัฒน์ รุ่งสาคร ผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี ได้จัดสรรงบประมาณในการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ จำนวน 390,000 บาท ตามโครงการและคำของบประมาณจากสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี เพื่อใช้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการยกระดับการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐและบริการผ่านทางเว็บไซต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี

การจัดทำโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อยกระดับผลการประเมิน ITA จังหวัดลพบุรี เป็นความริเริ่มที่เกิดขึ้นจากกระบวนการกำกับติดตาม การศึกษาข้อมูลผลการดำเนินงานที่สะท้อนผ่านผลการประเมินในปีที่ผ่านมา และการลงพื้นที่พูดคุยให้คำปรึกษาดูแลหน่วยงานในพื้นที่อย่างใกล้ชิด จนนำมาสู่กระบวนการทำความเข้าใจปัญหา (Empathy) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี

ท้ายที่สุดภายใต้การสนับสนุนและการกำกับติดตามอย่างใกล้ชิดของผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี และภายใต้การบูรณาการความร่วมมือกันของสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี สำนักงานลพบุรี และสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดลพบุรี ได้ส่งผลให้ผลการประเมิน ITA ของจังหวัดลพบุรีในภาพรวมของทุกหน่วยงานในจังหวัดเพิ่มสูงขึ้น จากเดิมที่มีค่าคะแนนในปี 2563 อยู่ที่ 67.48 คะแนน เพิ่มขึ้นเป็น 91.85 คะแนน (+24.37) และมีจำนวนหน่วยงานที่ผ่านค่าเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบสูงถึง 88.98% ของหน่วยงานภายในจังหวัดทั้งหมด และเหนืออื่นใดคือความสำเร็จในการพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของภาครัฐและการให้บริการสาธารณะผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานต่าง ๆ ภายในจังหวัดให้เกิดประโยชน์กับพี่น้องประชาชนภายในจังหวัดลพบุรี

ข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาคุณธรรมความโปร่งใสของภาครัฐ สู่มาตรฐานในระดับ A และ AA

จากผลการกำกับติดตามการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2564 ผลการถอดบทเรียนรูปแบบการบริหารจัดการและแนวปฏิบัติที่ดี ผลการประเมิน ITA ที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในปี 2564 และผลการวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อค่าคะแนน ITA ได้ชี้ให้เห็นว่า การกำหนดกลยุทธ์ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และการร่วมมือกันดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเป็นไปอย่างตรงจุดและก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นในหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทยที่สามารถวัดความก้าวหน้าได้จากข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนั้น การกำหนดกลยุทธ์และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานผลการประเมิน ITA 2564 ฉบับนี้ จึงมุ่งเน้นที่การรักษาแนวปฏิบัติที่ดีไว้ให้คงอยู่ และต่อยอดขยายผลในส่วนที่จะช่วยให้การพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐมีพัฒนาการอย่างก้าวกระโดดมากยิ่งขึ้น

ภายใต้ทรัพยากรในการสนับสนุนที่มีอยู่อย่างมีจำกัดทั้งในแง่งบประมาณ ทรัพยากรบุคคล ระยะเวลา และเงื่อนไขข้อจำกัดจากปัจจัยแวดล้อมภายนอกที่กระทบต่อการดำเนินงานของภาครัฐ การกำหนดกลยุทธ์และการเจาะกลุ่มเป้าหมายเป็นการเฉพาะเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากรากฐานการดำเนินงานเดิม (Continuous Improvement) จะช่วยให้หน่วยงานเกิดการพัฒนาอย่างมีคุณภาพและยั่งยืนมากขึ้น และคาดว่าภายใต้กลยุทธ์และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่ถูกวิเคราะห์สังเคราะห์ขึ้นจากข้อค้นพบในรายงานฉบับนี้จะช่วยให้หน่วยงานภาครัฐสามารถบรรลุผลในการพัฒนาร่วมกันได้ภายใน 1 ปี และคาดว่าจะสามารถสะท้อนไปยังค่าเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบได้ในท้ายที่สุด

ในการนี้ จึงมีข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการยกระดับพัฒนาคุณธรรมในการดำเนินงานและการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 อย่างเร่งด่วนใน 2 ระดับ ดังนี้

ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

1) คณะรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรเร่งส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้และทักษะการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ การป้องกันการทุจริต และการให้บริการสาธารณะทางเว็บไซต์ของหน่วยงานให้มีคุณภาพและเป็นไปตามมาตรฐานการประเมินที่กำหนด

ผลจากการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2564 ได้ส่งผลให้เกิดการส่งเสริมสนับสนุนในด้านการปรับปรุงและพัฒนาการเปิดเผยข้อมูล การป้องกันการทุจริต และการให้บริการทางเว็บไซต์ของหน่วยงานเป็นวงกว้าง และเกิดความเปลี่ยนแปลงในการเลื่อนระดับผลการประเมินอย่างมีนัยสำคัญทั่วประเทศ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าในภาพรวมหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้มีการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐตามประเด็นการประเมินในแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะแล้ว แต่บางส่วนยังขาดความครบถ้วนสมบูรณ์และความถูกต้องในด้านองค์ประกอบของข้อมูลส่งผลให้ในภาพรวมหน่วยงานภาครัฐยังไม่สามารถพัฒนาการดำเนินงานให้บรรลุค่าเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบได้

ดังนั้น จึงมีข้อเสนอแนะในระดับนโยบายให้คณะรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรเร่งส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้และทักษะการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ การป้องกันการทุจริต และการให้บริการสาธารณะทางเว็บไซต์ของหน่วยงานให้มีคุณภาพและเป็นไปตามมาตรฐานการประเมินที่กำหนด โดยการกำหนดนโยบาย โครงการ กิจกรรม งบประมาณ และการกำกับควบคุมมุ่งเน้นไปที่กลุ่มเป้าหมาย (Primary Target) หน่วยงานที่มีผลการประเมินระดับ B – C – D ซึ่งมีจำนวนรวมกันกว่า 46.28% ของหน่วยงานทั้งหมด และเป็นกลุ่มที่มีโอกาสและความพร้อมในการพัฒนาต่อยอดสูงภายใต้ระยะเวลาที่จำกัด

"การแก้ไขปัญหาหน่วยงานที่มีผลการประเมินในระดับ E – F ไม่ควรดำเนินการเฉพาะเพียงแค่การสนับสนุนทักษะและองค์ความรู้ แต่ต้องให้ความสำคัญกับกระบวนการบริหารจัดการภายในอย่างใกล้ชิด"

2) ผู้ว่าราชการจังหวัด และนายอำเภอ ควรส่งเสริมสนับสนุนและให้คำแนะนำในด้านกระบวนการบริหารจัดการภายในหน่วยงานแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด

จากผลการกำกับติดตามการดำเนินงาน ประกอบกับผลการศึกษาวิเคราะห์หน่วยงานที่มีผลการประเมินในระดับ E – F ซึ่งมีจำนวนเหลืออยู่เพียง 313 แห่ง หรือคิดเป็น 3.77% ของหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน เกือบทั้งหมดเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก แบ่งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล 214 แห่ง เทศบาลตำบล 94 แห่ง และเทศบาลเมือง 5 แห่ง หน่วยงานในกลุ่มนี้ยังคงประสบปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการบริหารจัดการภายในหน่วยงาน อาทิ การมอบหมายงาน การทบทวนผลการดำเนินงานและกำหนดแผนการดำเนินงาน การกำหนดผู้รับผิดชอบร่วมกันภายในองค์กร การกำหนดตัวชี้วัด และการกำกับติดตามโดยผู้บริหารขององค์กร ซึ่งรูปแบบของปัญหาในการดำเนินงานไม่แตกต่างไปจากเมื่อปี 2563 ที่ผ่านมา

ดังนั้น การแก้ไขปัญหาหน่วยงานที่มีผลการประเมินในระดับ E – F จึงไม่ควรดำเนินการเฉพาะเพียงแค่การสนับสนุนทักษะและองค์ความรู้ แต่ต้องให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสนับสนุน และให้คำแนะนำหรือความช่วยเหลือในด้านกระบวนการบริหารจัดการภายในหน่วยงานอย่างใกล้ชิดเป็นเบื้องต้น ซึ่งในปี 2564 ที่ผ่านมา ผลจากการให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างใกล้ชิดจากผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ ได้สะท้อนให้เห็นว่าสามารถช่วยสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาและเกิดความเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีนัยสำคัญ จึงเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัด และนายอำเภอ ควรส่งเสริมสนับสนุนและให้คำแนะนำในด้านกระบวนการบริหารจัดการภายในหน่วยงานแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะในกลุ่มหน่วยงานที่มีผลการประเมินในระดับ E – F ทั้งนี้ตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ในกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท

3) คณะรัฐมนตรี และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีควรขับเคลื่อนการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ให้สอดคล้องกับหลักการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 เพื่อยกระดับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานภาครัฐให้เป็นหน้าที่หลักที่ต้องปฏิบัติโดยไม่ต้องใช้ดุลพินิจ

ระดับของการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสามารถสะท้อนให้เห็นถึงความมุ่งมั่นและความพยายามในการสร้างความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการลดโอกาสและความเสี่ยงต่อการทุจริต ด้วยเล็งเห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่งผลให้ในช่วงที่ผ่านมามีความพยายามจากหลายภาคส่วนในการผลักดันให้การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของภาครัฐเป็นวาระระดับชาติและเป็นภารกิจที่หน่วยงานภาครัฐต้องดำเนินการเปิดเผยเป็นหลักและต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้โดยสะดวก ดังปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กฎหมาย และแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติหลายฉบับ

อย่างไรก็ตาม ผลการประเมิน ITA 2564 และผลการตรวจสอบและวิเคราะห์การเปิดเผยข้อมูลตามแบบวัดระดับการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) ได้สะท้อนให้เห็นว่า หน่วยงานภาครัฐจำนวนมากยังไม่ได้ดำเนินการ

เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้เป็นไปตามเจตนารมณ์และจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ อันเนื่องมาจากข้อจำกัดของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันไม่เอื้ออำนวย ดังนั้น จึงมีข้อเสนอแนะให้คณะรัฐมนตรีและสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีควรขับเคลื่อนการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ให้สอดคล้องกับหลักการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 เพื่อยกระดับการเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานภาครัฐให้เป็นหน้าที่หลักที่ต้องปฏิบัติ ยกเว้นเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่กฎหมายกำหนดไว้ว่าไม่ให้เปิดเผย และต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารดังกล่าวได้โดยสะดวก

4) คณะรัฐมนตรี ควรมอบหมายให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กรมบัญชีกลาง และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กำกับติดตามการประเมิน (Monitoring) และผลักดันให้หน่วยงานภายใต้กำกับดูแลดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางการประเมินที่กำหนด

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2562 เห็นชอบและมอบหมายให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงานคณะกรรมการ นโยบายรัฐวิสาหกิจ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กำกับติดตามการประเมินและผลักดันให้หน่วยงานภายใต้กำกับดูแลดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางการประเมินที่กำหนด ซึ่งตลอดระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมาหน่วยงานข้างต้นได้ดำเนินการอย่างมีกำกับติดตามและให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยและสำนักงาน ก.พ.ร. ยังได้ร่วมในการกำกับติดตามการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนภูมิภาค (จังหวัด) และองค์การมหาชนด้วย

ดังนั้น จึงมีข้อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการมอบหมายให้หน่วยงานที่กำกับดูแลการปฏิบัติราชการของหน่วยงานภาครัฐดำเนินการกำกับติดตามการประเมิน (Monitoring) และผลักดันให้หน่วยงานภายใต้กำกับดูแลดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางการประเมินที่กำหนด ดังนี้

(1) ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กำกับติดตามหน่วยงานประเภทสถาบันอุดมศึกษา

(2) ให้สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กำกับติดตามหน่วยงานประเภทจังหวัด (ส่วนราชการส่วนภูมิภาคระดับจังหวัด)

(3) สำนักงาน ก.พ.ร. กำกับติดตามหน่วยงานประเภทองค์การมหาชน

(4) สำนักงาน ป.ป.ท. กำกับติดตามหน่วยงานประเภทกรมหรือเทียบเท่า

(5) สำนักงาน ป.ป.ช. กำกับติดตามหน่วยงานประเภทหน่วยงานในสังกัดรัฐสภา องค์กรศาล องค์กรอิสระ องค์กรอัยการ หน่วยงานของรัฐอื่น ๆ

(6) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กำกับติดตามหน่วยงานประเภทรัฐวิสาหกิจ

(7) กรมบัญชีกลาง กำกับติดตามหน่วยงานประเภทกองทุน

(8) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กำกับติดตามหน่วยงานประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5) คณะรัฐมนตรี ควรมอบหมายให้หน่วยงานภาครัฐให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 – 2570 โดยการกำหนดกลุ่มเป้าหมายหน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมการประเมิน แนวทางการประเมิน และเครื่องมือการประเมินให้เป็นไปตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด

สืบเนื่องจากคณะรัฐมนตรีในคราวการประชุมเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2561 ได้มีมติเห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2564 โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด นั้น

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีเป้าหมายหลักประการหนึ่งคือการผลักดันให้หน่วยงานภาครัฐมีความโปร่งใสผ่านการพัฒนานวัตกรรมการต่อต้านการทุจริตที่เหมาะสมกับบริบท สภาพปัญหา และจุดอ่อนของหน่วยงานภาครัฐในปัจจุบัน โดยการประเมิน ITA มีความสอดคล้องกับแนวทางกิจกรรมการปฏิรูปในด้านการพัฒนาระบบราชการไทยให้มีความโปร่งใส ไร้ผลประโยชน์ และช่วยให้การปฏิรูปประเทศเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยได้มีการกำหนดค่าเป้าหมายตัวชี้วัดร้อยละของหน่วยงานภาครัฐผ่านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2580

ดังนั้น จึงมีข้อเสนอแนะให้คณะรัฐมนตรี มอบหมายให้หน่วยงานภาครัฐให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 – 2570 โดยการกำหนดกลุ่มเป้าหมายหน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมการประเมิน แนวทางการประเมิน และเครื่องมือการประเมินให้เป็นไปตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด

“การประเมิน ITA มีความสอดคล้องกับแนวทางกิจกรรมการปฏิรูปในด้านการพัฒนาระบบราชการไทยให้มีความโปร่งใส ไร้ผลประโยชน์ และช่วยให้การปฏิรูปประเทศเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม”

ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติ

หน่วยงานภาครัฐที่มีผลการประเมิน ITA ต่ำกว่า 85 คะแนน ควรมุ่งเน้นการยกระดับผลการประเมิน ITA ในตัวชี้วัดที่ 9 การเปิดเผยข้อมูล และตัวชี้วัดที่ 10 การป้องกันการทุจริต เนื่องจากมีนัยสำคัญและส่งผลต่อคะแนนเฉลี่ยของแต่ละหน่วยงานเป็นอย่างยิ่ง โดยค่าคะแนนในตัวชี้วัดที่ 9 และ 10 คิดเป็นร้อยละ 40 ของค่าคะแนน ITA โดยมีข้อเสนอแนะในการดำเนินการของหน่วยงานในแต่ละระดับการประเมิน ดังนี้

ระดับ AA – A : หน่วยงานภาครัฐที่มีผลการประเมินระดับ A และ AA (85.00 – 100 คะแนน) ควรต่อยอดหรือรักษาระดับคุณภาพการดำเนินงานและการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐให้มีความสม่ำเสมอและต่อเนื่อง รวมถึงติดตามรายละเอียดการประเมิน ITA ในแต่ละปี เพื่อรักษามาตรฐานของตนเอง

ระดับ B : หน่วยงานภาครัฐส่วนใหญ่ที่มีผลการประเมินระดับ B (75.00 – 84.99 คะแนน) หน่วยงานมีการดำเนินการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะทางเว็บไซต์ของหน่วยงานตามตัวชี้วัดและข้อคำถามการประเมินแล้ว แต่บางแห่งยังขาดความครบถ้วนและถูกต้องของข้อมูลในบางข้อตาม

ที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์การประเมิน ดังนั้น จึงควรให้ความสำคัญกับรายละเอียดและองค์ประกอบของข้อมูลการประเมิน รวมถึงนำข้อมูลที่ได้เผยแพร่ไว้ในเว็บไซต์ของหน่วยงานไปใช้สร้างการรับรู้ในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในและภายนอกเพื่อยกระดับผลการประเมินด้วย

ระดับ C : หน่วยงานภาครัฐส่วนใหญ่ที่มีผลการประเมินระดับ C (65.00 - 74.99 คะแนน) จะมีค่าคะแนนในตัวชี้วัดที่ 9 สูงกว่า 50 คะแนนขึ้นไป แต่จะได้คะแนนในตัวชี้วัดที่ 10 ต่ำกว่า 50 คะแนน สาเหตุส่วนใหญ่มาจากหน่วยงานไม่ได้ดำเนินการตามตัวชี้วัดที่ 10.2 มาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต ดังนั้น หน่วยงานจึงควรกำหนดให้การจัดทำมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน และการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามมาตรการฯ เป็นวาระเร่งด่วนของหน่วยงานที่ต้องดำเนินการภายในไตรมาส 2 ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ซึ่งจะช่วยให้ค่าคะแนนในตัวชี้วัดที่ 10 ซึ่งมีสัดส่วนคะแนนรวมกันเกินกว่าครึ่งหนึ่งของค่าคะแนนตามแบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (แบบ OIT) เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ขณะเดียวกันต้องให้ความสำคัญกับการปรับปรุงข้อมูลตามตัวชี้วัดที่ 9 ที่ไม่ได้เปิดเผยหรือเปิดเผยไม่ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์การประเมินที่กำหนดด้วย

ระดับ D : หน่วยงานภาครัฐส่วนใหญ่ที่มีผลการประเมินระดับ D (55.00 - 64.99 คะแนน) จะมีค่าคะแนนในตัวชี้วัดที่ 9 และตัวชี้วัดที่ 10 ต่ำกว่า 50 คะแนนลงมา ซึ่งสะท้อนว่าหน่วยงานมีการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐแล้วแต่โครงสร้างพื้นฐานในการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐหรือบริการสาธารณะอื่น ๆ ทางเว็บไซต์ของหน่วยงานยังไม่มีความสมบูรณ์เพียงพอ หรือไม่ถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด รวมถึงยังไม่ได้ดำเนินการป้องกันการทุจริตตามตัวชี้วัดที่ 10 ด้วย ดังนั้น หน่วยงานจึงควรเริ่มต้นจากการปรับโครงสร้างการเปิดเผยข้อมูลทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน

“หน่วยงานภาครัฐที่มีผลการประเมิน ITA ต่ำกว่า 85 คะแนน ควรมุ่งเน้นการยกระดับผลการประเมิน ITA ในตัวชี้วัดที่ 9 การเปิดเผยข้อมูลและตัวชี้วัดที่ 10 การป้องกันการทุจริต เนื่องจากมีนัยสำคัญ”

และอัปเดตข้อมูลให้ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์การประเมินที่กำหนด โดยจัดตั้งคณะทำงานจากส่วนงานต่าง ๆ เพื่อมอบหมายผู้รับผิดชอบในการจัดทำและเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของหน่วยงาน และกำหนดให้มีการรายงานความก้าวหน้าต่อคณะทำงานเป็นระยะ ขณะเดียวกันต้องเร่งดำเนินการจัดทำและขับเคลื่อนมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงานด้วย

ระดับ E และ F : หน่วยงานภาครัฐส่วนใหญ่ที่มีผลการประเมินระดับ E (55.00 - 54.99 คะแนน) และระดับ F (0 - 04.99 คะแนน) จะไม่มีค่าคะแนนในตัวชี้วัดที่ 9 และตัวชี้วัดที่ 10 หรือมีน้อยมากไม่เกิน 10 คะแนน ถือเป็นกลุ่มหน่วยงานที่ต้องได้รับการกำกับดูแลโดยด่วน เนื่องจากหน่วยงานไม่ได้มีการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน หรือหน่วยงานเกิดความเข้าใจผิดในกระบวนการประเมินอันเนื่องมาจากไม่ได้ศึกษากระบวนการประเมินให้ละเอียดถี่ถ้วน นอกจากนี้ผลการศึกษาในรายงานฉบับนี้ยังชี้ให้เห็นว่า หน่วยงานที่มีผลการประเมินในระดับ E - F มักจะประสบปัญหาในกระบวนการบริหารจัดการภายใน ดังนั้น หน่วยงานในกลุ่มนี้จึงควรเริ่มต้นแก้ไขปัญหาจากกระบวนการบริหารจัดการโดยมีการแต่งตั้งคณะทำงานยกระดับ ITA ของหน่วยงานจากนั้นทำการศึกษาทบทวนผลการดำเนินงานและผลการประเมิน ITA ในปีที่ผ่านมา (ข้อ o42) แล้วกำหนดแผนการดำเนินงาน/มาตรการ กำหนดผู้รับผิดชอบภายในองค์กร กำหนดตัวชี้วัดทั้งในส่วนผู้บริหารและผู้ปฏิบัติ และกำหนดให้มีการกำกับติดตามการดำเนินงานเป็นระยะทั้งในช่วงก่อน - ระหว่าง - และหลังการประเมิน และเมื่อหน่วยงานได้มีการแก้ปัญหากระบวนการบริหารจัดการแล้วควรมีการสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ทักษะและแนวทางการพัฒนาร่วมกับหน่วยงานที่มีผลการประเมิน ITA ในระดับสูง ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานสามารถพัฒนาและยกระดับ ITA ได้อย่างรวดเร็ว

จัดทำโดย

สำนักประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส
สำนักงาน ป.ป.ช. เลขที่ 361 ถ.นนทบุรี
ต.ท่าทราย อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี 11000
โทร. 0 2528 4800 ต่อ 7141 – 7142
E-mail: itas.nacc@gmail.com
Website: https://itas.nacc.go.th

พิมพ์ครั้งที่ 1

จำนวนพิมพ์: 5,000 เล่ม
ISBN: 978-616-8280-08-9

บรรณาธิการ

นายบุญแสง ชีระภากร
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและส่งเสริม
ธรรมาภิบาลรักษาราชการแทนผู้อำนวยการ
สำนักประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส

กองบรรณาธิการ

นายภิญโญยศ ม่วงสมมุข
นายกฤตนันทน์ เตนากุล
นายอภิรักษ์ แสงทอง
นายเทอดธรรม สังขพันธานนท์
นางสาวสร้อยกนก ศรีสวัสดิ์

กองการจัดการ

นายพงษ์พันธ์ โตสกุลไกร
นางภัทรพรรณ สุดแสวง
นางสาวชัญญาฉัตร อินโปธา
นายวิน จิตรไกรสร
นายอดิพงษ์ อทุน
นางสาวอำพรทิพย์ สรรพวุธ

ที่ปรึกษา

พลตำรวจเอก วัชรพล ประสารราชกิจ
ประธานกรรมการ ป.ป.ช.
นางสุวณา สุวรรณจูฑะ
กรรมการ ป.ป.ช. ในฐานะประธานกรรมการ
ประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส
ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ
พลเอกบุณยวัจน์ เครือหงส์
กรรมการ ป.ป.ช.
ศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิศิริ
ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
นายอุทิศ บัวศรี
รองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.
นายสุทธินันท์ สาริมาน
ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ช่องทางการเผยแพร่

เล่มรายงาน
ดาวน์โหลดได้ที่ https://itas.nacc.go.th
หัวข้อเอกสารดาวน์โหลด

ออกแบบ

บริษัท ยูโทเปีย มีเดีย อินเตอร์เนชันแนล
(ประเทศไทย) จำกัด

พิมพ์ที่

บริษัท กรังด์ปรีซ์ อินเตอร์เนชั่นแนล
จำกัด (มหาชน)

OFFICE OF
THE NATIONAL
ANTI-CORRUPTION
COMMISSION
OF THAILAND

สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

http://itas.nacc.go.th

ITAS NACC
www.facebook.com/nacc.itas

www.youtube.com
Channel ITAS NACC

Line official account
@ITAS